

KULTUR. "Känslor" kallar fotografen **Martina Eriksson** en serie bilder som hon nu visar på Galleri Skarpans i Mariehamn. Det är naturbilder tagna under en utmattningsdepression, bilder som hjälpte henne förstå sin situation.

SIDAN 8

Personalundersökning visar :

Anställda vid tullen känner sig mobbade

NYHETER. Många anställda inom tullen på Åland känner sig mobbade på arbetsplatsen. Den senaste personalundersökningen som Tullverket genomförde visade att 22 procent av de anställda på Åland känner sig utsatta och lika många vet om en kol-

lega som är mobbad. Liknande siffror har framkommit varje gång undersökningen gjorts.

Anställda som Nya Åland har varit i kontakt med är kritiska till hur arbetsledningen hanterar problemet, eller snarare inte hanterar proble-

met utan låter det fortgå eller straffar dem som lägger fram kritik.

Tulldirektören **Christina Ehrnström** hävdar att det inte finns någon sanning i det uttalandet och att de nu snarare har kommit en bra bit på vägen för att lösa situationen. SIDORNA 4-5

Oro hos bröstcancerpatienter

NYHETER. Sedan **Ulla Andersson** i Mariehamn fick bröstcancer för drygt sex år sedan har hon, som andra bröstcancerpatienter, gått på kontroller hos sjukhusets onkolog. Enligt onkologen behövs årliga kontroller i tio år efter insjuknandet.

Men nu kommer nya besked från ÅHS – efter fem år behövs ingen specialistuppföljning och de som vill gå på kontroll får vända sig till hälsocentralen.

Beskedet upprör **Ulla Andersson** och andra bröstcancerpatienter. De har skrivit brev till ÅHS-styrelsen som tas upp på dagens möte.

– Det känns väldigt otryggt, säger hon.

SIDAN 3

Stadsfullmäktige klubbade budget

NYHETER. Igår tog Mariehamns stadsfullmäktige ställning till budgetförslaget för 2009 och ekonomiplanen för 2010-2011. På det stora hela omfattades stadsstyrelsens förslag, men efter att bland annat ha strukit anslaget för en vaktmästare inom räddningsverket fastställde fullmäktige budgeten till 1.846.897,60 euro, en aning bättre än det förslag stadsstyrelsen gav. SIDAN 12

Nygammal anfallare till Mariehamn

SPORT. **Daniel Johansson** återvänder till Mariehamn – för att vara med i helgens futsaltturnering.

– Det är inget spännande som gäller utan jag kommer till Åland som turist, säger han.

Samtidigt säger Johansson till svensk media att han även ska träffa IFK Mariehamn och att han förmodligen bestämmer sig någon gång nästa vecka. Men det förnekar han när Nyan pratar med honom. SIDAN 16

EG-domstolslag på förslag

NYHETER. Arbetet för att Åland skall kunna höras i EG-domstolen börjar ge resultat. I går överlämnade landskapsregeringen ett lagändringsförslag till riksdagen som kan ge landskapet större möjligheter att ge sin syn på saken i rättsärenden som har med Åland att göra. SIDAN 10

Grönland mera självstyr

NYHETER. Tre fjärdedelar av grönlänningarna har sagt ja till utökat självstyre i en folkomröstning. Intressant och inspirerande, tycker åländska politiker – men ingen tror att det resultatet direkt påverkar debatten om hur vår självstyrelse kan utvecklas. SIDAN 10

Mjau. Kattfröknarna, Frida och Frida, spelade av Ida Löfman, till vänster, och Elina Granlund har kommit över en hel kanna grädde. Foto: STEFAN ÖHBERG

Kattfröknar med mycket mjau

KULTUR. **Ida Löfman** och **Elina Granlund** sjunger Kattduetten av Rossini i den Pelle Svanslös-föreställning som heltidsgruppen vid Ålands musikinstitut nu spelar upp. Det blir massor med mjau och en del fräs när kattfrök-

narna Frida och Frida försöker charma elake Måns och till slut råkar i luven på varandra.

Åtta studerande har tillsammans med sångpedagogen **Catherine Frisk Grönberg** gjort musikteater på Gösta Knutssons Pelle Svans-

lös, det mesta till **Erland von Kochs** sånger. Ackompanjator är **Guy Karlsson**.

Nyan har sett föreställningen.

SIDAN 9

mat

2

Bröd på rot, det vill säga surbrödsrot, bjuds det på i dagens matruta.

sport

15

ÅKK:s **Emil Sundberg** gör sin första stora tävling när SFI-mästerskapen avgörs i Mariehamn på lördag.

folk

24

"Jag ska baka Brändölimpor."

SUSANNE KNUTS I BRÄNDÖ ÅVA, MED HUGO OCH HUNDEN ALBERT.

åland 24 ikväll

I kvällens Träl badar **Kalle Fagerström** i en babypool – inne på Kantarellen. Ikiädd? Turkosa badbyxor.

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mat

”Hurtbullar är inte bröd!
RUBRIK PÅ BLOGGINLÄGG

Att baka bra för kropp och själ

När det är mörkt dygnet runt, snön vräker ner (om den inte har smält) och själen känns rastlös, då gör det gott att baka. För att inte tala om vad det doftar och smakar.

Den som har framförhållning kanske planerar julbaket nu. En god, mörk limpa håller sig länge. Och det mindre hållbara sätter vi i frysen. På så sätt är moderna tider väldigt bekväma.

Men en del av det gamla är värt att ta tillvara. Den långsamma baktingsmetoden, där degen får jäsa i lugn och ro och brödet sedan gräddas i några timmar. Den metoden lärdes ut för ett par år sedan av **Hans Oelrich** från Järna på en kurs i Strandnäs skola. Det levande brödet handlade kursen om. Brödet bakades utan jäst.

Samma gör man med surbrödet. Man har en rot som man bygger degen på. Sedan tar man tillvara en liten bit av degen för att ha som rot i nästa bak. På så sätt har degnötter hållits i liv i hundra år och mer.

Gör din egen rot

Degrot kan finnas att köpa, men man kan göra den själv också. Det enda som krävs är litet tålmod.

5 dl ljumt, kokt vatten
4-5 dl rågmjöl

Blanda ihop vatten och mjöl till en välling, inte för tjock. Täck över med plastfolie och låt stå i rumstemperatur ett dygn. När det börjar bubbla i surdegssloten (och dofta) har den vaknat. Om det inte börjar bubbla så prova med att vispa ner litet mera mjöl och låt stå ett dygn till.

Börja baka

När roten är på gång kan man börja baka.

Man blandar ner ljummet vatten, eller spad från kokta grönsaker, och knådar in mjöl och smaksättning, som kan vara frön, nötter, lingon,

torkade aprikoser med mera. Jäst behövs inte, däremot salt.

Men innan saltet sätts i tar man en liten degklump och sparar i kylan eller frysen till nästa gång som degrot. På så sätt förs ”själen” i brödet vidare från bakning till bakning.

Den som har en gammaldags degtina i trä kan förvara roten i tinan från gång till gång genom att inte tvätta den utan bara skrapa ur den. Då sitter syran i väggarna.

Bröd med frön och nötter

2-3 dl surdegssrot
1,5 l ljumt vatten
1,5-2 kg fyrkornsmjöl eller annat mörkt mjöl
salt enligt smak (1,5 msk)
1,5 dl olja
ett par nävar solrosfrön
ett par matskedar linfrö
1 dl lingon
2 dl nötter
torkad frukt med mera enligt smak

Knåda ihop degen. Den skall vara så stadig att den inte fastnar i händerna. Så tas degen ut på mjölat bakkbord och knådas ytterligare innan den formas till två limpor.

Limporna placeras på mjölat bakplåtspapper på plåt och naggas eller skåras med vass kniv. Täck med bakduk och placera dem på varmt och dragfritt ställe för att jäsa.

När degytan börjar spricka är limporna redo för ugnen. Det kan ta 30-40 minuter. Sedan gräddas de i 200 graders ugn ca 1 timme.

Det kan vara svårt att veta om limporna är genomgräddade. Erfarna bagare knackar under botten och hör på ljudet om brödet är klart. Enklare är det att använda en provsticka. Den får inte bli kletig när man sticker ner den, men behöver inte heller vara helt torr.

Lägg limporna på ett galler för att svalna. Slep sedan in dem i bakdukar och låt dem vila ett dygn. Då smakar brödet som bäst. Under tiden kan man njuta av doften av nygräddat surbröd.

Snabbare variant

Det är inte alltid man ger sig tid att först göra rot och sedan bröd. Då tar man till jätten.

Trivsamt. Att baka är trevligt på många sätt, särskilt den här tiden på året. Om man dessutom gör det i sällskap, som här på skeppargården Pellas, så blir det inte sämre. Helena Söderlund, Emilia Jansson och Gunnar Lindeman deltog i en kurs i våras.
Foto: JONAS EDSVIG

5 dl ljumt vatten eller vassla
25 g jäst
2 tsk salt
2 msk sirap
2 msk rypsolja
1 dl krossade valnötter eller pekanötter
0,5 dl var av torkade, finklippta dadlar, fikon och aprikoser
6 dl speltmjöl 5 dl vetemjöl
olja till pensling
(flingsalt att strö över)

Rör ut jätten i degspadet. Rör ner resten av ingredienserna och arbeta ihop till en slät deg. Låt den jäsa under duk ca en timme.

Knåda ihop och baka ut degen till bullar, 24-26 st, och låt dem jäsa under duk 30 minuter.

Platta till dem med oljade händer, nagga och strö eventuellt på flingsalt. Grädda 12-15 minuter i 225 grader.

Kryddor. Det är inte bara anis och fänkål som passar i matbröd. Det mesta av frön, nötter och torkade frukter gör sig bra.
Foto: ERKKI SANTAMALA

INGA
PRISBOMBER
— ENDAST
ORDINARIE
PRISER!

SPARHALLEN — NÄR PRISET ÄR VIKTIGT!

BILLIGARE LIVSMEDEL

Samma
kvalitetsvaror —
... men lägre pris!

FELIX
RISGRYNSGRÖT
500 gr 1,08 /st

GLÖGG SPARhallen
SATURNUS Klassisk
2,2 vol%
750 ml 2,80 /st

ANNAS SPARhallen
PEPPARKAKSHUS
Klassisk byggsats
300 gr 2,34 /st

PEPPARKAKSDEG
Bergmans Goda
500 gr 1,66 /st

JULLIMPA
Ålandsbagarn
500 gr 2,55 /st

SVARTBRÖD
Birka
skärgårdsbröd
700 gr 3,70 /st

ÄRTER Djupfrysta
Lantgården
800 gr 1,91 /st

KOM IHÅG
ATT JÄMFÖRA
VÅRA SPARPRISER!

Öppet: vardagar 8-20, lördagar och söndagar 10-18

SPARhallen

Foto: JONAS EDSVIK

Stadsbuss blev kvar hela natten

■ En av bussbolaget Röde Orms bussar som stannade i korsningen Skarpansvägen och Skeppargatan igår stod kvar hela natten. Bussen fick ett fel på drivaxeln och stannade mitt i korsningen.

– Vi fick inte bort den igår så vi måste reparera den på plats idag (läs: onsdag), säger bolagets ägare **Uffe Grüssner**.

Orsaken till att reparation måste göras på plats är att ett lager i en bakaxel måste repareras innan bussen kan dras därifrån. (c-ml)

Bot i stället för böter på båtar

■ Landskapsregeringen förbereder en lagändring som kan innebära kraftigt sänkta kostnader för den som slarvar till sjöss.

I dagslägen kan en båtägare som inte har en godkänd brandsläckare få böter – och beroende på ägarens inkomster kan det röra sig om flera hundra euro i bötesavgifter. Nu vill landskapsregeringen ersätta böterna med bot för vissa förseelser. Det kan gälla hastighetsöverträdelser, brott mot trafikregler, utsläpp av toavatten eller försummelser mot registreringsplikten.

Med ordningsbot i stället för böter kan sådan förseelser kosta mellan 40 och 60 euro för den som ertappas.

Samtidigt föreslås att ansvaret för båtens utrustning och skick överförs från båtägaren till den som använder båten.

Trafikminister **Runar Karlsson** (c) räknar med att tröskeln för att ge sig ut med en dåligt utrustad båt höjs om användaren vet att straffansvaret ligger hos honom eller henne även om det är någon annans båt. (pd)

Skärpta toakrav för kryssningsfartygen

■ Nu ser det ut som om det blir förbjudet för passagerarfartygen på Östersjön att släpa ut toalettavfall, det som allmänt kallas svartvatten.

På ett Helcom-möte förra veckan i St Petersburg där alla Östersjöländer var representerade lyckades man nå enighet i frågan som Finland och andra länder har arbetat för i flera år.

Nu ska ett förslag om att göra Östersjön till ett specialområde där särskilda regler gäller för utsläpp av svartvatten läggas fram för den internationella sjöfartsorganisationen IMO, International Maritime Organisation. Eftersom de flesta färjor i linjetrafik redan idag pumpar i land sitt svart- och gråvatten för rening berör det kommande förbudet främst det ökande antal kryssningsfartyg som lägger till vid olika hamnar kring Östersjön. (ao)

Ulla Andersson ger röst åt oroliga bröstcancerpatienter

Vill ha kontroll hos specialist, inte hos hälsocentralläkare

Ulla Andersson, som fick bröstcancer för drygt sex år sedan, är både arg och bestört över att årskontrollen numera ska ske på hälsocentralen och inte inom specialistsjukvården när fem år gått efter insjuknandet.

– Vi är många som tycker att det här är väldigt fel, säger hon.

Hon har, tillsammans med tretton kvinnor till som haft bröstcancer, skrivit under ett upprop till ledningsgruppen och styrelsen vid ÅHS som tar upp det på sitt möte i dag fredag.

I brevet berättar kvinnorna att de av den tidigare onkologen **Esa Männistö** fått beskedet att deras cancer bör följas upp i tio år. Efter att han slutade har sjukhusets praxis ändrats så att bröstcancerpatienterna överförs från specialistsjukvården till hälsocentralen efter de fem första årskontrollerna.

De vill fortsätta med årskontrollerna hos specialist och anser att det är absolut nödvändigt att det finns en onkolog ”då cancerfallen bara ökar i vårt landskap”.

Chefläkarens svar

Chefläkare **Margareta Bondestam** har svarat på brevet och konstaterar att ÅHS har försökt men inte lyckats anställa en ny onkolog. Hon berättar också att hon fått besked av klinikchef **Tommy Holmström** att det är vedertagen praxis att bröstcancerpatienter kontrolleras i fem år och att patienterna efter det överförs till allmän screening. Det är inte medicinskt motiverat att fortsätta kontrollerna ytterligare fem år hos specialist, konstaterar hon i brevet och hänvisar till begränsade resurser.

Ulla Andersson fick Margareta Bondestams brev i går och är inte alls nöjd.

– Inför årskontrollerna är man fruktansvärt rädd och nervös, och när jag fick beskedet vid mitt senaste besök att jag skulle överföras till hälsocentralen blev jag helt chockad. Att få gå hos en specialist ger trygghet och minskar den oro alla cancerpatienter känner, och bara det är ju mycket värt, säger hon.

Kritisk. Ulla Andersson ger röst åt de kvinnor som nu är djupt oroliga över att inte få gå hos specialist för uppföljning av bröstcancer när fem år gått sedan insjuknandet. ÅHS-styrelsen tar upp kvinnornas skrivelse på dagens möte. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Fakta/Cancerfall på Åland

■ 2006 upptäcktes 172 nya cancerfall på Åland – 80 kvinnor och 92 män.

■ 2006 dog 69 cancerpatienter – 38 kvinnor och 31 män.

■ 1.1 2007 fanns det 1.162 levande cancerpatienter på Åland – 625 kvinnor och 537 män.

■ 1.1 2007 hade 133 patienter varit sjuka mindre än ett år och gick på täta behandlingar och kontroller. Ytterligare 401 patienter hade varit sjuka mindre än fem år och gick på årliga kontroller hos specialist. Också en stor del av de patienter som varit sjuka i mindre än tio år kontrollerades av specialist. Källa: Ålands cancerförening

centralen blev jag helt chockad. Att få gå hos en specialist ger trygghet och minskar den oro alla cancerpatienter känner, och bara det är ju mycket värt, säger hon.

Olika läkare

Det handlar inte om kritik

mot hälsocentralen och läkarna, understryker hon. – Men det vet ju alla hur svårt det är att få en tid, till exempel. Jag beställde i slutet av oktober och får komma den 11 december. Jag vet inte hos vilken läkare jag hamnar och hur mycket han

eller hon vet om min sjukdom, och nästa gång kan jag hamna hos någon helt annan. Det känns väldigt otryggt.

Att vänta på ett fruktat läkarbesök – så är det alltid på årskontrollerna – tillsammans med andra i en allmän väntsal lockar inte.

– Sen ska man ta sig ut genom väntrummet igen om man nyss har fått ett negativt besked. På onkologen får man vara mycket mera privat.

Tryggheten i att en specialist känner på bröstet åtminstone en gång per år försvinner också, påpekar hon.

Till patientombudsmannen

Det som förundrar är varför just bröstcancerpatienter anses klara sig med fem års specialistuppföljning.

– Har du reuma, hjärtfel eller något annat så får du gå hos specialist som uppföljning, medan vi som haft en annan livshotande sjukdom inte får det. Det känns orättvist, säger Ulla Andersson som i går kontaktade patientombudsmannen i ärendet.

Också Ålands cancerförening påtalar behovet av en onkolog, eller åtminstone en konsult, till sjukhuset. Svaret från ÅHS är att samtal om någon form av konsultverksamhet pågår med sjukhus i Sverige.

Cancerföreningen oroar sig också för smärtmottagningens framtid.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Troligt dödsfall efter fall från färjan Silja Festival

En lettisk medborgare uppges ha hoppat eller trillat överbord från färjan Silja festival på tisdag kväll. Mannen har inte hittats och chansen är liten att han överlevt.

På svenska sjöfartsverkets hemsida berättas att larmet kom in till Sjöräddningscentralen i Göteborg klockan 21.24 på tisdagskvällen.

Från fartyget fick man då informationen att en person fallit överbord cirka 9 distansminuter sydost Al-

magrundet, ett grund sydost om Sandhamn.

Sökte med helikopter

Två räddningshelikoptrar från Stockholm respektive Visby sökte i området och även ett handelsfartyg hjälpte till.

Enligt sjöfartsverket framkom även vittnesuppgifter. Vittnen har sett en person, genom oförsiktighet eller olyckshändelse, falla överbord. Mannen uppges vara cirka 20 år och lettisk medborgare.

Vid midnatt konstaterades att det inte finns någon chans

att hitta den saknade i livet och efterspaningarna avslutas. Ärendet har överlämnats till polisen enligt rutin.

Små chanser

”I det 7-gradiga vattnet har man små chanser att överleva någon längre tid, speciellt inte med tanke på att man måste beakta ett fall på cirka 20 meter. Rent teoretiskt kan man överleva i max 2 timmar, sannolikt kortare tid.” skriver sjöfartsverket i sin pressinformation.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax

Föll eller hoppade. En man, med lettiskt medborgarskap, tros ha dött efter att han hoppat eller ramlat från kryssningsfärjan Silja Festival. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Undersökning: Mobbning utbredd

Närmare var fjärde känner sig utsatt

22 procent av tullens anställda på Åland känner sig mobbade på arbetsplatsen. Lika många känner till att någon mobbas på jobbet.

Det visar tullstyrelsen undersökning "Arbete och välbefinnande".

– Man blir åsidosatt om man har en åsikt, säger en källa vid tullen som vill vara anonym.

Vart annat år genomför tullen i Finland undersökningen "Arbete och välbefinnande" bland de anställda för att se hur de trivs på sin arbetsplats.

Vid Ålands tulldistrikt har undersökningarna de senaste åren visat att många av de anställda känner sig mobbade. Den senaste granskningen som genomfördes förra våren visar en siffra på 22 procent, och lika många känner till att någon mobbas. Endast tulllaboratoriet var den avdelning inom tulldistriktet i Finland som visade lika höga siffror.

"Bara för att jävlas"

Enligt en källa med anknytning till tullen på Åland ska tulldirektören **Christina Ehrnström** ha avvisat resultatet med en kommentar till de anställda i stil med:

– Att resultatet ser ut så här är för att vissa personer fyller i fel med flit bara för att jävlas.

Ehrnström själv tillbakavisar det uttalandet och säger att så inte är fallet. Men hon menar ändå att kritiken i rapporten är missvisande och att de tvärtom har ett bra klimat inom tullen och att de anställda tolkar ordet mobbning fel.

– Jag tror att många inte förstår skillnaden mellan mobbning och arbetsledning. Det som undersökningen visar beror snarare på en allmän oro, säger Ehrnström.

Den allmänna oron hon syftar på hör ihop med den omorganisation som hela tullen i Finland genomgår just nu.

Rädda för repressalier

En annan källa inom tullen menar att siffran egentligen skulle vara ännu högre. Och att den oron för omorganisation som Ehrnström uttalar sig om snarare hör ihop med att anställda är rädda att bli omplacerade just för att de är kritiska till hur arbetsplatsen sköts.

– Jag är helt hundra på att det var flera som inte vågade fylla i undersökningen just med rädsla för repressalier. Man vågar helt enkelt inte uttala sig kritiskt för då straffas man direkt, säger källan som av just den anledningen inte vågar prata om det öppet.

Källan menar att trots den lovade anonymiteten i undersökning så var rädslan stor bland de anställda att bli efterforskade. För myndigheter som Tullen är det enligt lag förbjudet att efterforska källan eftersom det ska kunna av-

Dålig arbetsmiljö. Under flera års tid har många av de anställda vid Tullen på Åland känt sig mobbade på arbetsplatsen. När en undersökning genomfördes förra känner till att kollegor mobbas.

Fakta/Rapporten

Personalundersökning Arbete och välbefinnande i Tullverket 2007

Sammanlagt deltog 2058 av tullens anställda, vilket motsvarar 78 procent av de anställda. På Åland svarade 38 stycken av de 49 anställda. Frågorna i undersökningen var uppdelade i åtta olika standardkategorier som gäller för alla typer av arbetsplatser plus en egen för tullverket. De åtta är:

- arbetets innehåll & struktur
 - växelverkan, jämlikhet, förmånen och grupparbete
 - atmosfär
 - förändring
 - skolning & utveckling
 - stress & hälsa
 - arbetsförmåga
 - att handskas med problemsituationer.
- Åland låg i nivå med de andra distrikten i övrigt. Det var främst frågorna kring mobbning som skilde Åland från de övriga. (mn)

slöjas missförhållanden inom myndigheter utan att någon riskerar påföljd. Men källan påpekar också att denne inte vet något fall där det faktiskt har hänt.

De anställdas förtroende- man **Tom Söderholm** menar att det är överdrivet.

– Jag tror inte att det är så. Skulle det vara så är nog personen orolig vid undersökningen överlag, inte bara vid denna, säger han.

Men att de anställda inte skulle få komma med kritik

mot ledningen och om de gör så riskera att bli omplacerade, menar Ehrnström inte stämmer.

– Det finns inga som helst sådana kopplingar. Det som har hänt har skett på grund av organisatoriska ändringar, vilket det har blivit ett antal under årens lopp inte bara inom tullen utan även inom flera statliga myndigheter.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Ett långdraget problem –men förändring är på gång

Under flera års tid har undersökningar visat att mobbning inom tullen på Åland är utbredd.

– Ingen vågar riva i det längre, det är för infekterat, säger en av de tullanställda om arbetssituationen.

Tulldirektören **Christina Ehrnström** hävdar dock det motsatta.

De fyra gånger personalundersökning "Arbete och välbefinnande" genomförts är det många anställda vid tullen på Åland som svarat att de "upplever att de varit utsatta för psykiskt våld eller mobbning i sin arbetsgemenskap".

Vid den senaste undersökningen (2007) svarade 22 procent så. Vid tidigare undersökningar har siffran legat mellan 13 och 33 procent.

Christina Ehrnström

– Det kan röra sig om enskilda fall och då påverkas andra och gensvaret blir därefter. Men vi jobbar hela tiden för att det ska bli bättre, säger tulldirektören Christina Ehrnström.

Hon berättar att år 2002 då siffran var så hög som 33 procent kallades en föreläsare in för att prata om konflikter och mobbning.

En åtgärd som kan ha medverkat till att resultatet då undersökningen genomfördes ett par år därefter sjönk till tretton procent. Men nu har den alltså stigit igen.

Nya åtgärder

Ytterligare åtgärder har därför satts in för att klimatet på arbetsplatsen ska förbättras.

– Vi arrangerar bland annat arbetsplatsmöten och vi har en samarbetskommitté. Men det ska erkännas vi är inte

helt färdiga med allt som behövs göras, säger Ehrnström.

Även kontrollchefen **Marie Susanne Stenvall** är en av dem som arbetar för en förbättring.

– De anställda under mig har listat saker som bör förbättras, och som vi nu försöker ta fasta på. Vi försöker sen lösa problemen genom diskussioner och tankesmedjor. Och utöver det har vi en egen guide vi rättar oss efter, säger hon.

Och hon tycker sig se en förbättring. Nu under hösten hölls det utvecklingssamtal med de anställda, och där uttrycktes enligt henne ingen kritik, med undantag från oron kring den stora förändringsprocess som tullen är mitt uppe i.

Facklig inblandning

Ehrnström menar att hon har god kontakt med facket och har inte hört från dem att det skulle vara något större missnöje heller.

inom tullen

våren svarade 22 procent att de känner sig utsatta och lika många
Foto: STEFAN ÖHBERG

Arbetsgrupp. Under ett möte på tulldirektören Christina Ehrnströms kontor berättade Tom Söderholm, förtroendeman för de tullanställda, kontrollchefen Marie Susanne Stenvall och Ehrnström själv hur de arbetar för att lösa mobbningsproblemet.
Foto: MARIA NYKVIST

Tom Söderholm som är förtroendeman för de tullförbundsanslutna tycker sig nog kunna hålla med Ehrnström om att kritiken mot ledningen är obefogad, och att stämningen inom tullen är okej.

–Inte tycker jag den är dåligt precis, jag tycker nog att det är ganska bra. Det är heller inte speciellt många som kontaktar mig, säger han.

En tullanställd, som vill vara anonym, är av annan mening.

Denne menar att gå via facket inte längre gör någon nytta.

–Jag vet inte vad som kan göras och vem som kan göra det rakryggat. Det här har pågått i för många år nu. Hade vi varit under landskapet skulle det ha varit uppkärlat för länge sedan, men nu är det tyvärr inte så, säger personen.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Tunnelexpert sågar Åbolandstunnel

Det är i praktiken omöjligt att göra en tillförlitligt provhåll för tunnelbygge under vatten hävdar en tunnelexpert i tisdagens Åbo Underrättelser.

När man sedan börjar schakta kan man mötas av otrevliga överraskningar.

Att göra kärnborrhål för en undervattenstunnel på hundra meters djup är svårt, i praktiken omöjligt. Om man lyckas ta ett prov vet man ändå inte med hundra procents säkerhet hur berggrunden ser ut förrän man börjar schakta och då är det en otrevlig överraskning om man möts av gammal havsbotten.

Så säger byggnadsingenjör **Johan Andersson** till Åbo Underrättelser angående en 4,5 kilometer lång tunnel, som planeras mellan Pargas och Nagu. Andersson är anställd av byggkoncernen Lemminkäinen i Sverige och har erfarenhet av tunnelbyggen, bland annat ett av de största tunnelprojekten i Norden just nu, tunneln längs Ådalsbanan som går mellan Sundsvall och Härnösand.

Även på Åland planeras en tunnel mellan fasta Åland och Föglö för att effektivisera trafiken till skärgården.

Bro och färja

Andersson är född och uppvuxen i Nagu och har enligt ÅU med intresse följt tunneldebatten i Åboland. Själv förespråkar han ett brobygge för en del av sträckan och färja för en del. Tunneln är ingen långsiktig lösning och en stor del av skärgårdsidyllen och stämningen försvinner i och med fast vägförbindelse. Han

Tunnelbrand. Byggnadsingenjör Johan Andersson har experimenterat med tunnelbränder vid olika tunnelprojekt i Sverige och säger att ingen rökdykare ger sig in i en tunnel fylld med brinnande fordon. Arkivfoto från SP Sveriges tekniska forskningsinstitut.

befarar också att trygghetskänslan för skärgårdsborna minskar.

Att bygga en tunnel under havet har sina problem. Underhållskostnaderna kan bli lätt bli högre än man tror och planerar. Bland annat kan en tunnel under vattnet inte bli helt tät utan man måste ha enorma pumpar för att hålla bort vattnet.

–Fungerar inte pumparna kan det gå riktigt illa, säger Andersson till ÅU.

Tunnelbränder är ett annat problem. Andersson och hans kollegor har experimenterat med tunnelbränder i samband med tunnelprojekten i Sverige. En tunnel fylld med brinnande fordon är inget som en rökdykare ger sig in i.

–Betongen längs tak och väggar kan spricka vid tillräckligt höga temperaturer och rökutvecklingen är massiv.

Andersson är också kritisk till den planerade lutningen

på Pargas-Nagu-tunneln. Den är på 8,2 grader fast EU-direktiven slår fast att lutningen får vara högst 5 grader, om det inte finns andra geografiska lösningar.

Cyklisterna och den tunga trafiken står ändå utan lösning om tunneln blir av, hävdar Andersson.

Intervjun finns i tisdagens ÅU.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

500.000 euro i bidrag för fiskodling

Miljötillstånden är i ordning och stöd har beviljats motsvarande cirka 500.000 euro.

Ålands fiskförädling startar två nya odlingar i Sverige.

Den numera fastlandsägda Ålands fiskförädling har beviljats nästan 5 miljoner svenska kronor, eller närmare 500.000

euro, i stöd för att starta två nya odlingar vid Höga Kusten i Sverige.

Stödet beviljades av länsstyrelsen i Västernorrlands län.

Väntat besked

Den totala investeringen uppgår till till 16,6 miljoner kronor. **Olof Karlsson**, vd för Ålands fiskförädling, nås av nyheten genom Nya Åland.

Beskedet har han väntat på.

–Det är helt normala laxodlingar, två nya tillstånd, säger han.

Till domstol

Företaget har haft verksamhet i Sverige sedan början av 2000-talet.

Nya Åland berättade i våras om problemen med miljötillstånden för odlingarna vid

Höga Kusten. Först beviljades man odlingstillstånd för fyra nya odlingar av länsstyrelsen, men sedan upphävdes tillståndet bara någon månad senare av miljödomstolen i Östersund.

I våras kom så det slutliga beskedet: två odlingar fick avslag, men två fick tillstånd.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

Singelolycka i Västerkalmare

Foto: KIKI ALBERIUS-FORSMAN

■ En personbil körde på onsdagsmorgonen av vägen i Västerkalmare. Bilisten klara sig utan skador.

Alkoholpåverkad körde av vägen

■ En kvinna körde av vägen vid Pelles livs i Mariehamn vid lunchtid i onsdags. Hon klarade sig utan skador, men blåste

positivt i polisens alkometer.

–Hon blåste så att det räckte till grovt rattfylleri, berättar vakthavande på polisen. (ml)

Ålcom bygger ut

På Strandgränd 2 i Mariehamn, i byggnaden där Klintens plåt Ab tidigare huserade bygger nu Ålcom på en våning.

Internetleverantören Ålcom äger fastigheten och i maj i år beviljades företaget byggnadslov för om- och tillbyggnad. Nu är bygget i full gång och Ålcom hoppas få flytta in så snabbt som möjligt.

–Det kan nog ta ända tills våren innan allt är klart säger **Hasse Holmström** på Ålcom.

I och med bygget får Ålcom en betydligt större yta

Byggs till. Bygget är i full gång och till våren hoppas Ålcom kunna flytta in i fastigheten.
Foto: JONAS EDSVIK

att röra sig på, från dagens 400 kvadratmeter till nästan 800 kvadrat. Då allt är färdigt kommer Ålcom att lämna sin nuvarande lokal på Torggatan 10 och flytta över allt till Strandgränd.

CARL-MAGNUS LÅNGKVIST

Körde på bil och smet

■ En bil som stod parkerad på Klintvägen i Mariehamn blev påkörd i tisdags morse vid åtta-tiden. Plåtskador upp-

stod, men den som körde på avvek från platsen utan att ge sig till känna. Polisen utreder. (ab)

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax

Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

ASTRID, ESTRID

Vi firar

1-15 år

Sigrid Pettersson i Mariehamn fyller 7 år i dag den 27 november och gratuleras av mormor och morfar i Föglö.

Isac och Melker Hagman i Mariehamn fyller 9 år i dag den 27 november. Farmor och farfar är det som gratulerar killarna.

Döda

NILS BJÖRKLUND
Den 15 november avled Nils Erhard Björklund i Godby. Han var född i Saltvik Ödkarby den 10 november 1930 och gift med Anni-Maj född Klasson.
Nils Björklund började med att arrendera mark i Saltvik Haga när han som ung blev jordbrukare. Han drev en egen gård i Haga och ägnade sig helt åt specialodling av sockerbeter och lök.
Han har tillhört skoldirektionen i Ödkarby och kommunens kolonisationsnämnd. På fritiden tyckte han om att läsa. både böcker och dagstidningar.
Sörjande är maken Anni-Maj och barnen Åke, Anita, Viola, med familjer, samt Erik, och sju barnbarn.

Döda

KARL NORDBERG
Den 22 november avled Karl John Elis Nordberg, från Vårdö by. Han var född den 10 juli 1915 på Vårdö Ledsöra och gift med Else, född Alm.
Karl Nordberg gick till sjöss som mässpojke redan som 14-åring. Några år senare 1933 mönstrade han på som jungman på den tremastade skonaren Sigyn som låg i hemmahamn på Vårdö. Han blev därmed en av de sista i vår tid som kunde berätta om seglatslivet ombord på Sigyn
Säsongens seglats 1933 skulle gå till Yarmouth på Englands östkust och det blev en dramatisk säsong. Utanför Kotka, där man skulle lasta, blev Sigyn av med ankaret. Utanför Gotland inträffade nästa missöde. Bramstocken på fockmasten gick av och Sigyn fick anlöpa Yarmouth med trasig rigg.

År 1949 slutade han som sjöman och gick i land och gifte sig.
Efter giftermålet bosatte sig makarna i Vårdö by där de drev ett jordbruk med specialodlingar samt får och kor. Fisket var dock hans egentliga yrke.
Karl Nordberg var en mångsysslare och tog de jobb som fanns på Vårdö.
Bland annat och var han med och uppförde Vårdö nya skola. Dessutom byggde han båtar för eget bruk.
I mitten på 50-talet bogserade han stock i Vårdö skärgård med båt som han själv byggt. Den såldes för att få handpenning till det hus som han byggde i Vårdö by.
Då han uppnått pensionsåldern fick han mer tid för sin hantverkstalang.
Han mejslade gärna ut skulpturer ur envirke eller gjorde brukskär i gammal teknik. Det blev slaffat, öskar, slevar och skålar och med snirkelsågen fantasifullt dekorerade ljuskronor.
Karl Nordberg spelade gärna munspel och tyckte om att dansa. Eftersom han var en munvig person var han även eftersökt som mäklare på lokala auktioner. Han var pigg långt upp i åren.
Sörjande är hustrun Else och de fem barnen Louise i Umeå, Eivor i Mariehamn, Yngve i Godby, Jan i Mariehamn och Isebell i Hammarland Mörby, med familjer.

Algot, 1 år och 9 månader, har blivit storebror till en liten syster som ska heta Siri. Hon föddes på Danderyds sjukhus i Stockholm den 17 november kl 02:31, och vägde då 4.255 gram och var 52 cm lång. Föräldrar är Eva Andersson och Jonny Westman, och hela familjen bor i Stockholm. Mamma Eva kommer dock ursprungligen från Mariehamn.
Foto: PRIVAT

OBS! Det händer

TORSDAG 27.11

BINGO
■ ■ PAF Casino kl 19.00. IFK bingo.

BIO
■ ■ Bio Savoy kl 18.00. Madagascar 2. T. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.
■ ■ Bio Savoy kl 20.00. 007, Quantum of solace. F-13. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.

FILM
■ ■ Stadsbiblioteket kl 18.00. SaveThePlanet.ax visar Leonardo Di Caprio's film om klimatförändringar, "I elfte timmen".

JULBASAR
■ ■ Mariehamn La Strada kl 17.30-20.00. DUV-julbasar. Försäljning av bakverk, julgodis, granar, stickat m.m.

JULGATANS ÖPPNING
■ ■ Mariehamns centrum kl 18.00-20.00. Julgatan öppnar med invigningstal vid kompassrosen varpå julgatsbelysningen tänds. Butikerna håller öppet, en Medis-kör går runt och sjunger i affärerna. Jultomten finns på stan. Ridning med hästa och vagn hela kvällen.
LJUSSTÖPNING
■ ■ Godby församlingssal kl 17.30. Ljusstöpning med Kerstin Gäddnäs.

MUSIK
■ ■ Hammarlands kyrka kl

19.00. Allsångskväll med våra mest älskade julsånger. Medverkande: Sångensemble under ledning av Nina Andersson, John Adam Sjölund, ackompanjemang, Carl Micael Dan, kantor och Gunnevi Styrström, kyrkoherde,

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar-dj.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Kire Ljung.

PYSSEL
■ ■ Bild- och formskolan kl 18.00-20.15. Tillverka personliga julkort.

VERNISSAGE
■ ■ Ålands museum kl 16.00-20.00. "Alfons har landat". Träd in i Alfons värld på riktigt. Utställningen är producerad av Rum för barn, Kulturhuset i Stockholm, efter en idé av Gunilla Bergström och med scenografi av Tor Svae.
■ ■ Galleri Skarpans kl 18.00-20.00. "Känslor" fotografier av Martina Eriksson.
■ ■ Föglö bibliotek kl 18.30-19.30. "Haddon Sundbloms amerikanska jul". Släktingen Roger Jansson inviger utställningen.
■ ■ Galleri Fäktargubben kl 18.00-20.00. Ålands konstförening vykortsutställning där besökarna kan rösta på sina favoritkort.

ÖPPET HUS
■ ■ Museibyrån kl 16.00-20.00. Guidad visning av museibyggnadens undanskymda vrår, så som fotoarkiv, konstmagasin, kulturhistoriska samlingen och textilmagasinet.

FREDAG 28.11
BIO
■ ■ Bio Savoy kl 18.00. Madagascar 2. T. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.
■ ■ Bio Savoy kl 20.00. 007, Quantum of solace. F-13. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.

DANS
■ ■ Arkipelag restaurangen kl 22.00. Conny Henrix.

LILLAJULMARKNAD
■ ■ Röda Korsgården kl 18.00-20.00. Traditionell julmarknad. Julgubben finns på plats.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Monoshop.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Kire Ljung.
■ ■ Dinos bar kl 22.00. Tinkerhell, tung metall.

TEATER
■ ■ Mariehamns stadshus kl 19.00. "Aldrig i livet". Fars av Dave Freeman i regi av Synnöve Westerberg.

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

"Din konung kommer i härlighet!"

To 27.11 kl 12 Torsdagslunch i Margaretagården.

Sö 30.11 kl 11 Högmässa i S:t Görans, Karlström, Laine, Deäki, S:t Mårtenskören, Mariehamnskvartetten, brasskvartett. Serv.

Kl 18 Adventsfest i S:t Görans, Karlsson, Laine, Deäki, Barnkören. Serv.

Samling för fackeltåg kl 17.30. Fackla 2€.

On 3.12 kl 8.30 Morgonmässa i S:t Görans, Karlström, Laine.

Kl 18 Sjömanssyföreningens julauktion i Villa Carita.

Kyrktaxi mot beställning tfn: 19 500

TACK

Varmt TACK för uppvaktningen.

DUV-grisen innehöll 287,50 euro.

Torolf

JOMALA FÖRSAMLING

Söndag 30.11

Kl. 11.00Högmässa (N), R Syrén, H Östman, M-L Nordberg. S:t Olofs kyrk-kör och Fredrik Erlands-son, trumpet.

Obs! Anmälan till pensio-närslunchen (10.12) senast fredag 5.12 till kansliet 328318 el. diakonen 0457-3427883.

EU-besiktning skall gälla här

■ Importbilar som är besiktade i ett annat EU-land skall inte behöva besiktas på nytt så länge den ursprungliga besiktningen är i kraft. Besiktningen skall följa med när bilen registreras på Åland.
Det förslaget till lagändring lämnar landskapsregeringen nu till lagtinget.

Nyan rättar

Rätt Karl i Oriel Joans

■ Karl som spelade med Oriel Joans på Nipop i lördags heter Karl Lindahl, inte Carl Karlsson.
Nyan blandade ihop bandets nya Karl med Carl som tidigare spelade i bandet. (ml)

Löthman leder hyresgäster

■ Henrik Löthman valdes till ny ordförande för Ålands hyresgästförening. Han efterträder Eva Ringwall, som varit ordförande i 5 år. Nya i styrelsen är också Carl-Johan Greiff, Hans Engman och Casper Velander. Per-Åke Aspbäck, Marja-Liisa Eklund, Anders Träskbäck och Raili Rumpu-Simola återvaldes. Till suppleanter återvaldes Maj-Len Karlberg och Viola Anders-

son medan Per Johansson är ny som suppleant.
På höstmötet, som hölls på Ålands hotell- och restaurangskola informerade Julia Rudels om Mise utgående från hyresgästernas synvinkel och Inga- Britt Wirta presenterade kursutbudet för ABE.
Verksamhetsplanen för 2009 betonar den rådgivande verksamheten och det har visat sig att även hyresvärdar vänder sig till hyresgästföreningen för att få rådgivning. Informations-spridning bland annat via den nya hemsidan är också en viktig del av verksamheten enligt verksamhetsplanen. Man ska också fortsätta påtala bristen på hyresbostäder.
Cirka 25 deltagare kom till höstmötet som avslutades med en jubileumsmiddag för att fira föreningens 30 år. (ns)

Kom ihåg

■ ■ **Ahveniset:** Hei vaan! Lastenkerhomme 3-6 -vuotiaille on 29.11 kello 12-14 St. Mårtensgårdenilla. Joulutunnelmaan päästään leivonnan, piirileikkien, joululaulujen ja jouluaskartelujen parissa. Ilmoittautumiset Tertulle, puh. 0400 324 053. Tervetuloa, t. Maria ja Terttu. Hej! Vår barnklubb för 3-6 -åringar hålls lördag 29.11 k 12-14 på St. Mårtensgården. Julstämning skapas med bakning, ringlekar, julsånger och pyssel. Anmälningar till Terttu, tel. 0400 324 053. Välkomna, ö. Maria och Terttu.

■ ■ **Oldtime Cruisers:** Årsmöte lördag 29.11 kl 18.00. Folkhögskolans musiklinje uppträder.

■ ■ **Skeppargården Pellas:** Gamla och nya medlemmar, och alla andra intresserade, kom ihåg vårt

öppna hus på lillajul lördag 29.11 kl 12.00-15.00. Passligt tillfälle för er som ännu inte besökt det nyrenoverade huset. Servering av glögg och pepparkakor.

■ ■ **Ålands emigrantinstitut:** Vernissage av Haddon Sundbloms amerikanska jul. Vernissage torsdag 27.11 kl 18.30-19.30 på Föglö bibliotek. Invigningstal av släktingen Roger Jansson.

■ ■ **Ålands handikappförbund:** Höstmöte torsdag 27.11 kl 19.00 på HandiCampen, Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Program: Stadgeentliga ärenden, "Basöverlevnadskurs i livets hinderbana" med Darren Frazier, servering. Varmt välkommen!

■ ■ **Ålands invalider:** Föreningen ordnar shoppingresa till Uppsala lör-

dag 6.12. Vi reser med Williams buss och Eckerölinjen. Kom ihåg att anmäla er till HandiCampen på tfn. 527 360 senast fredag 28.11. Hjärtligt välkomna

■ ■ **Ålands konstförening:** bjuder på julglögg i Galleri Fäktargubben torsdag 27.11 kl 18.00-20.00! Konstföreningens julkortsutställning i olika tekniker pågår 17.11 - 22.12.2008, vernissage 27.11 - rösta fram ditt favoritjulkort! Utlotning av konst bland föreningens medlemmar. Välkomna!

■ ■ **Ålands reumaförening:** Månadsmöte i Röda korsgården torsdag 27.11 kl 18.30. Ritva och Jarl-Erik Holm visar film från sin fantastiska resa till Antarktis. Lotteri och servering. Välkomna.

■ ■ **Ålands synskadade:** Rehabiliteringshandledare Carina Willberg är

på Åland 2-4.12. Medlemmarna kan ta kontakt på telefon 040 511 3346.

■ ■ **Ålands synskadade:** Julfest på Ankaret, Johannebovägen 7, söndag 14.12 kl 17.00. Julbord, Lucia och lotteri. Pris 20 euro. Anmälan till Handicampen senast fredag 5.12 tel 527 360. Hjärtligt välkomna!

■ ■ **Ålands synskadade:** Julbingo på Ankaret måndag 15.12. kl 18.00 Fina vinster och kaffeservering.

■ ■ **Ålands synskadade:** Vi söker personer som är intresserade av att genomgå syntolksutbildning. Att syntolka innebär att på ett kortfattat sätt berätta saker som en synskadad inte uppfattar, t.ex. teater, revy, musical och film, men även idrottsevenemang och konst. Utbildningen planeras till veckoslutet 28.2.-1.3.2009. För att

genomgå utbildningen behöver man inte vara intresserad av alla områden. Olika personer kan tolka olika typer

av evenemang. För mera information kontakta Börje Troberg, telefon 0457 530 0977.

Vår traditionella

LILLAJUL-MARKNAD

Fredagen den 28 november kl 18-20 i Röda Korsgården, Västra Esplanadgatan 5

Kom och träffa julgubben han finns hos oss kl 18-19

Barn utklädda till tomtar bjuds på saft och pepparkaka!

VÄLKOMNA!

FRK Mariehamnsavdelning
- Hjälp oss hjälpa -

Hälsoguiden

Vaknar du mitt i natten? Är din mage extra känslig? Bara trött och hängig? Ett personligt samtal kan lindra ont i själen. Ofta huvudvärk? Allergi eller bara en vanlig förkylning?

Alla vill vi må bra.

Hälsoguiden publiceras sista torsdagen varje månad och ger information om var hjälpen finns eller var du finner svar på dina frågor.

DENTAL CENTER

TANDLÄKARE

Sara Mattsson tel. 21 770

TANDHYGIENIST

Kerstin Ekström tel. 21 780

ESPLANAD KLINIKEN

Tandläkare

Kitty Andersson

välkomnar nya patienter!

Storagatan 15. Tel. 19220

Kitty@aland.net

Vill du ändra dina drogvanor?

Behöver du anhörigstöd?

KONTAKTA

A-KLINIKEN

Missbrukarvården tel 531 720

Styrmanngatan 2A, II vån.

VI HAR TYSTNADSPLIKT!

www.mariehamn.aland.fi/
missbrukarvard

BEHÖVER DU TALA MED NÅGON?

SAMTALSTJÄNST
01019 0072

anonymt eller konfidentiellt
alla kvällar kl 20-24
lokalsamtal-/gsmavgift

evl.fi/samtalstjanst
du kan även skriva till
webbjournalen
De ev.luth.församlingarna

Tala med prästen i
Mariehamns församling
Se telefonkatalogen

VI SER TILL ATT DINA

MÅR BRA!

ögon

Wickström

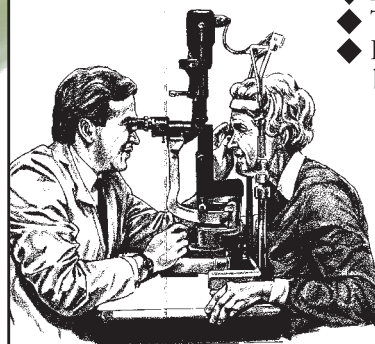
OPTIK

Torgg 13 i Sittkoff, el 19 823

VET DU HUR BRA DU SER?

Låt oss testa din syn regelbundet!

- ◆ Med datasyntest
- ◆ Test av läs- och arbetsseende
- ◆ Remiss till ögonläkare vid behov

BACKMANS OPTIK

Torggatan 9, tel. 19 226
Öppet: måndag-fredag 8.30-17,
lördag stängt

APOTEKENS ÖPPETTIDER I DECEMBER

Central-Apoteket

Skarpansv. 24, tel 19 655

Nya-Apoteket

Norrög. 17, tel 16 511

Apoteket har jour:

1-15 DECEMBER

Månd-fred 8.30-20.00
Lördag 10.00-16.00
Söndag 10.00-14.00
5/12 8.30-17.00
6/12 10.00-14.00

Apoteket har inte jour:

16-31 DECEMBER

Månd-fred 8.30-17.00
Lörd o. sönd STÄNGT

JUL- OCH NYÅRSHELGEN

24/12..... STÄNGT
25/12..... STÄNGT
26/12..... STÄNGT
31/12..... 8.30-14.00

Apoteket har jour:

16-31 DECEMBER

Månd-fred 8.30-20.00
Lördag 10.00-16.00
Söndag 10.00-14.00
5/12 8.30-14.00
6/12 STÄNGT

Apoteket har inte jour:

1-15 DECEMBER

Månd-fred 8.30-17.00
Lörd o. sönd STÄNGT

CITYLÄKARNA
NORRAGATAN 17

Allmän läkare
Kaj Mattsson
Bo-Anders Kuhlman
Spec. barn o. allmän medicin
Mogens Lindén
Spec. gynekolog
Katarina Eriksson
Spec. ortopedik. kir
Jonny Nordman
Spec. psykiatri
Eva Eriksson
Nils-Gustaf Eriksson

Tidsbeställning
vardagar 8-16,
tel 22 700

Spec. mag- o. tarmsjukdomar
Tommy Holmström
Spec. inre med.
Mats-Ola Mattsson
Ögonläkare
Börje Lignell
Specialist neurokirurgi/kirurgi
Carl-Ake Carlsson

CITYTANDVÅRDEN

Torggatan 5, 22100 Mariehamn Tel. 17 515 • fax 17 825
reception@citytandvarden.ax

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Förkladd Gud har följt mig hela livet. En ambitiös musiklärare på skolan i Sigtuna övade in stycket med oss elever. Jag blev inte uttagen förstås men musiken fastnade.

CARL XVI GUSTAF I SVD

Beskriver känslor i bilder

Naturfoton hjälpte Martina förklara sin utbrändhet

Känslor kallar hon utställningen som har vernissage på Galleri Skarpans i kväll. Martina Eriksson visar en serie fotografier som speglar känslolägen under en period när hon led av utmattningsdepression, bilder som också hjälpte henne att förstå och berätta om sin situation.

Martina Eriksson är född i Kuusankoski och bodde både i södra Finland och i Österbotten innan hon år 1990 flyttade till Åland.

Hon är utbildad primärskötare och arbetade i tio år inom vården innan hon i vuxen ålder ändrade inriktning på sitt liv. Hon gick naturfotolinjen på Ålands folkhögskola och startade sin egen verksamhet, Martinas Foto Design 1999.

Sjukskrivning

Redan när hon jobbade i vården hade hon ledproblem och det var under en sjukskrivning för de problemen för tre år sedan som hon också blev medveten om att hon led av en utmattningsdepression.

–Det var när jag var på ett läkarbesök för mina ledproblem som jag bröt ihop, begärde hjälp och också fick hjälp.

Hon hade då redan länge känt att något var fel men konstaterar att man ju skall vara så stark.

Förklarande bilder

Redan under sjukskrivningen för ledproblemen hade hon en dag gått ut och fotograferat en serie bilder och det var egentligen först när hon

Så här mådde jag. Martina Eriksson med ett par av de bilder hon tog under sin utmattningsdepression.

visade de bilderna som hon riktigt kunde förklara hur hon kände sig.

– När jag själv hade sett bilderna hade jag också insett att det ju var just så här som jag mådde.

Det här hände för tre år sedan och nu är Martina tillbaka i arbetslivet efter ännu en omskolning. Sedan i augusti kör hon buss och trivs bra med det. Fotar gör hon när hon får lust till det.

Den serie på tolv bilder förstörde från diabilder och överförda på canvas, som hon nu visar på Skarpans är

ett urval av de bilder som hon fotade under sin sjukskrivning, just de bilder som hjälpte henne att berätta om hur hon mådde.

Expressivt

Det är talande, expressiva bilder där man bland annat kan skönja mycket vatten i motiven, bilder fotograferade med öppen slutare under zoom.

I en presentation av sig själv inför utställningen skriver Martina att hon som naturfotograf fascinerar av ljuset och av formerna i naturen:

–I stället för vyer plockar jag fram det lilla. Med mina bilder försöker jag oftast förmedla en stämning eller känsla.

Martina berättar att hon nog privat också tar bilder digitalt numera men annars fotograferar hon med film, i det här fallet alltså för diabilder. Digi Åland har gjort förstoringarna.

Unika bilder

De fototavlor som hon visar på den här och andra utställningar är alltid unika. Hon gör dem alltid i bara ett enda signerat exemplar.

Naturinspirerat. Naturen är den motivkrets ur vilken fotografen söker sin inspiration.

Utställningen har sin vernissage i kväll kl 18-20 och utställningen pågår till den 27 december.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Expressivt.
Martina Erikssons bilder är uttrycksfulla.

Nu är den klar, ”Kråkskärsboken”,

som Sällskapet för Kråkskärsstugans renovering och bevarande ger ut och som Annette Bergbo har skrivit och Fredrika Sundberg utformat.

Boken trycks av Mariehamns tryckeri och ges ut med stöd av Ålands kulturstiftelse och Landskapsregeringens miljöbyrå.

Sällskapet beskriver boken som ”en liten skrift på 44 sidor innehållande både historia och nutid”.

Onsdagen den 3 december kl 14 hålls boksläpp på biblioteket i Godby och utgivarna inbjuder särskilt alla som har varit med ”under resans gång”, i intervjuer, hjälp med bilder, faktakontroll och layout, bildbearbetning, översättning med mera. □

Musikerbröderna Eero och Jussi

Raittinen har tilldelats Helsingfors stads kulturpris för sin långa och mångsidiga bana, skriver FNB. Prissumman är 10.000 euro. Det är första gången som priset ges åt artister inom den lätta musiken.

Eero och Jussi Raittinen har varit verksamma inom den finskspråkiga rockmusiken och annan lätt musik i över 40 år. Ibland har de arbetat tillsammans, ibland solo. I motiveringarna prisas deras omfattande musikerbana samt deras insatser för att få den internationella ungdomskulturen till Finland. □

Juldans på Nordiska museet

kan den som råkar befinna sig i Stockholm måndagen den 8 december kl 13, lokal tid, få njuta av. Det är hundra elever från Storkyrkoskolan i Stockholm som då dansar in julen i museets stora hall till ackompanjemang av musikerna Staffan Scheja och Roland Pöntinen. I år deltar även dansare från Operaballetten i juldansen. □

Hundraårsminnet av Mika Waltaris

födelse uppmärksammas av konstmuseet Ateneum i Helsingfors med en utställning som belyser författarens passionerade förhållande till bildkonsten. Utställningen visar konst av fem konstnärer som betydde mycket för Waltari: sammanlagt över 200 målningar av Eemu Myntti (1890–1943), Yrjö Saarinen (1899–1958), Otto Mäkilä (1904–1955), Mauno Markkula (1905–1959) och Aimo Kanerva (1909–1991).

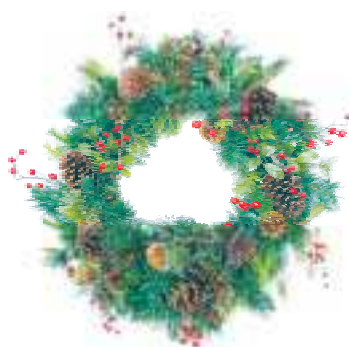
Publiken har nu för första gången ett tillfälle att se konst även från författarens egna väggar. Dessutom visas rikligt med annat material i anknytning till Waltaris produktion såsom originalmanuskript och pärmkonst samt filmaffischer och filmavsnitt. Utställningens kurator är fil dr Tuula Karjalainen. Utställningen pågår till den 18 januari. □

Julmarknad

ECKERÖ POST & TULLHUS

Lördag 29 och söndag 30 november
Lördag 6 och söndag 7 december
kl 12.00 - 16.00

Medverkande: Konsthantverkare, konstnärer, författare. Naturprodukter, smakupplevelser och julsånger m.m. Julgubbens postkontor och Mercedes Chokladpraliner. Välkomna!

Gästhem och Café Lugn & Ro

i samarbete med

ECKERÖ LINJEN

Lilla Julmarknad i Kastelholm 29 november

Håkan Kulves och Juha Pykäläinen
signerar sin nya bok i slottet kl 13.00-15.00

TRAVESTIER, BRYDERIER

Försäljning av åländska böcker till
julpriser!

LISCO

BOK O PAPPER

Ring och tipsa!

0457-313 4444

Nya Åland
☆☆☆

Charmad Måns. Martin Lundberg, som Måns, låter sig charmas av Fridorna Elina Granlund och Ida Löfman. I bakgrunden Bill och Bull, Jaana Lönnblad och Sofie Sundström.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Svängar till Svanslös

Pelle Svanslös, Maja Gräddnos, elake Måns, Bill och Bull och de andra Gösta Knutsson-figurerna har nu blivit en hel liten musikteater med gruppen heltidsstuderande vid musikinstitutet.

I dag ges skolföreställningar i Ytternäs och Strandnäs och på fredag kväll är allmänheten välkommen.

De flesta känner väl till Gösta Knutssons populära böcker om kattlivet i kvarteren kring domkyrkan och slottet i centrala Uppsala.

De älskade barnböckerna om den svanslöse Pelle, den elake Måns och alla de andra katterna i deras omgivning har också spelats på scen, på film och i tv.

Eget projekt

På Ålandsmusikinstitut finns det här läsåret en grupp på åtta heltidsstuderande elever och det är de som nu tagit sig an Pelle Svanslös som ett gemensamt projekt under hösten. Uppsättningen har de gjort i samarbete med sångpedagogen Catherine Frisk Grönberg som tillsammans med eleverna gjort regin och valt sångerna.

De flesta sångerna utgörs av Erland von Kochs Pellsånger ur "Pelle Svanslös på nya äventyr" men här finns också någon melodi till, bland annat får vi höra den kända Kattduetten av Gioacchino Rossini, den med en massa mjaou.

Som ackompanjator medverkar Guy Karlsson som i vinter vikarierar som pianolärare och ackompanjator vid institutet.

Lätt känna igen sig

När eleverna i går spelade upp sin föreställning för pressen var det lätt att känna igen sig i de centrala berättelserna om Pelle Svanslös. Här finns den elake men också lättlurade Måns som

Lärarkrafter. Catherine Frisk Grönberg och Guy Karlsson stöttar föreställningen.
Foto: STEFAN ÖHBERG

ställer till det för sig, hans smådumma medhjälpare Bill och Bull, den snälle men också lite godtrogne Pelle, den vackra och milda Maja Gräddnos, till och med två kattfröknar Frida, katten Prisse och hunden Max.

Musikteater kallar man föreställningen, men betoningen ligger nog på det sångliga och de medagerande är elever som verkligen kan och vill sjunga ut. Man kan ana Catherine Frisk Grönbergs inspirerande ledning bakom det oförvägna framförandet till Guy Karlssons sprittande och svängiga ackompanjering.

Kanske kan man hoppas på att den här lilla föreställningen på en halv timme skall få fler uppföranden än de tre som finns inprickade denna vecka. På fredag kväll kl. 18.30 spelar man för allmänheten i musikinstitutets konsertsal.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Par. Maja Gräddnos, Sara Strandberg har gett Pelle, Jon Henriksen, sitt hjärta.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Hela kattgänget. De åtta på scenen. Längst nere Ida Löfman och Elina Granlund. I andra raden Hanna Hansson, Sara Strandberg, Jaana Lönnblad och Sofie Sundström. Bakom dem Jon Henriksen och Martin Lundberg.
Foto: STEFAN ÖHBERG

BOSTADSHUS på Movägen, Mariehamn

Enplanshus med lugnt läge vid återvändsgränd. Byggt 1970 i ytong med rappad fasad, fönster och dörrar i teak. Totalyta 180 m², varav bostadsyta ca 144 m². Huset inrymmer, vardagsrum med öppen spis, kök, fyra sovrum, klädkammare, badrum, bastu med duschrum/tvättstuga och WC. Samtliga våtutrymmen renoverade 2004-2008. Varmgarage, förråd samt pannrum med oljepanna. Terrasser mot öster och väster. Tomt 508 m². Tillträde vid köpslut.
Utgångspris 165.000 €

VILLA NORD-ÖST på Solbergsvägen i Vesterkalmare, Jomala

Komfort Hus Ab, Andersson & Boman, uppför ett nytt bostadshus på Solbergsvägen på tomt nr.1 i kvarter 43125. Huset byggs i 1 3/4 plan med träfasad och falsat plåttak med bostadsyta 174 m². Öppen planlösning där vardagsrum, hall och kök med rymlig matplats tillsammans bildar en trivsam och luftig enhet med stora fönster mot skyddad terrass i sydväst. Ytterligare inryms kontor/gästrum, toalett samt tvättstuga med grovingång i entréplanet. På övre plan finns tre sovrum, allrum och badrum, men alternativa planlösningar kan erbjudas. Balkong. Huset inreds i hög standard där en köpare, i tidigt skede, har möjlighet att påverka husets inredning. Ekonomiskt boende med vattenburen golvvärme från bergvärmepump. P-tak med kallförråd. Grovplanerad tomt 964 m².

Utgångspris 323.000 €

AKTIELÄGENHETER

- Bastuvägen 10 i Mariehamn

Gavellägenhet på II vån. med bostadsyta 71,5 m². Lägenheten inrymmer vardagsrum, två sovrum, kök, hall och nyrenoverat badrum med kakel/klinker. Stor balkong mot väster. Byggt 1977. Oljepanna. Skuldfritt bostadsaktiebolag. Tillträde vid köpslut.
Bolagsvederlag 225,25€ /månad
Utgångspris 132.300 €

- Örtvägen 38 i Mariehamn

Bekväm etta i markplan med totalyta 32 m². Lägenheten inrymmer ett rum, kök, badrum, hall och klädkammare. Lägenheten är nymålad med nya laminatgolv. Badrum renoverat med kakel/klinker. Terrass mot sydväst. Förråd. Gemensamma utrymmen med tvättstuga och bastu. Fjärrvärme. P-plats. Byggt 1983. Skuldfritt bolag. Tillträde omedelbart. Busshållplats vid tomtgräns.
Bolagsvederlag 102,40 €/månad
Utgångspris 59.500 €

- Sandåsvägen 1 i Mariehamn

Ljus gavellägenhet på III vån., bostadsyta 76,6 m², fördelad på tre rum och kök, hall och badrum. Renoverat badrum 2006 med kakel/klinker och golvvärme. Inglasad balkong. Förråd. Gemensamma utrymmen med tvättstuga, bastuavdelning med pool. Fjärrvärme. Möjlighet att hyra kallgarage alt. P-plats med motorvärmare. Byggt 1971-72. Skuldfritt bolag. Tillträde vid köpslut.
Bolagsvederlag 245,15 €/månad
Utgångspris 150.000 €

- Skarpansvägen 25 i Mariehamn

- Österhagsvägen i Sviby

Torggatan 5, 22100 Mariehamn
Tel 17 760, fax 22 260
www.fastighetscenter.aland.cc

Här vill Åland höras. En självstyrelselagsändring kan göra det lättare för Åland att få komma till tals i EG-domstolen i Luxemburg. Lantrådet Viveka Eriksson och förvaltningschefen Arne Selander är mycket nöjda med förslaget som lämnats till riksdagen.

Lagändring öppnar dörren till EG-domstol

Så skall Ålands åsikt höras

Snart kan det bli möjligt för Åland att föra sin egen talan i EG-domstolen.
–Vi är mycket nöjda, säger lantrådet Viveka Eriksson om den lagframställning som nu lämnats till riksdagen.

Lagändringen skall bli en garanti för att Ålands ståndpunkter kan föras fram i mål som behandlas i EG-domstolen.
En arbetsgrupp där förvaltningschefen **Arne Selander** och EU-enhetschefen **Sören Silverström** representerat

landskapet har lagt fram ett förslag för hur landskapet skall föra fram sina åsikter i EU-rättsärenden där landskapet och Finlands regering har olika åsikter.
Förslaget förutsätter en ändring av självstyrelselagen.

Bereds tillsammans
Ärenden som berör Åland skall kunna beredas tillsammans av landskapets och rikets tjänstemän. Om rikets och landskapets åsikter går i sär skall Ålands ståndpunkter ändå föras fram i Finlands svar.

Om Åland och riket inte kan komma överens om hur ett ärende skall skötas så blir det till sist en fråga som statsministern och lantrådet får lösa i EU-utskottet.
Det gäller ärenden där det formellt är Finland som ställs till svars för sådant som enligt självstyrelselagen är åländska angelägenheter.

Plats för ombud
Huvudprincipen är att rättsprocesser bygger på skriftliga dokument på EU-nivå. EG-domstolen kan sedan avgöra om det skall vara muntlig behandling i ett ärende, och om ett medlemsland får representeras av två ombud.
Om landskapet inte får sända ett eget ombud till en muntlig behandling i EG-domstolen så finns möjligheten att ha en åländsk rådgivare som bisittare.
I frågor som enbart berör Åland skall landskapet ensam kunna företräda Åland.
Och Åland skall kunna ta

initiativ till att Finland skall intervenera i EU-ärenden som strider mot landets intressen.

Lång process
Lagändringen är slutet på en lång arbetsprocess, och både lantrådet och förvaltningschefen är nöjda med resultatet.
I arbetsgruppen sitter också representanter för utrikesministeriet, justitieministeriet och statsrådets kansli. Ordförande är **Matti Pellonpää**, domare i högsta förvaltningsdomstolen som tidigare satt med i Ålandsdelegationen.
Riksdagsbehandlingen kan ta en månad. Förslaget lär gå ut på en bred remissrunda för att man inte skall stöta på problem längre fram, säger Arne Selander.
När förslaget godkännts är det viktigt att de skriftligt anvisningarna till tjänstemän i riket förnyas snabbt.
–Oftast läser tjänstemännen dem före lagarna.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Grönlands vägval inspirerar

Klar majoritet för ökat självstyre

Danmark är ett föredöme i sitt sätt att hantera ett autonomt område.
Det tycker representanter för de åländska lagtingspartierna efter folkomröstningen om utökat självstyre på Grönland.

På väg bort från Danmark. Grönlands folk har gått in för ett utökat självstyre som på sikt kan leda till självständighet.

Foto: ANNIKA ORRE

I går blev det klart att en majoritet av Grönlands befolkning säger ja till en kraftig utveckling av självstyrelsen.
Tre fjärdedelar röstade för förslaget som bland annat innebär att grönländskan blir ett officiellt språk, och att grönlänningarna får kontrollen över den olja, gas och mineraler som finns på grönländsk mark.
–Det är själva nyckeln till Grönlands självständighet, säger den grönländske veteranpolitikern **Lars-Erik Johansen** till Dagens Nyheter.
Danmark förbinder sig att ge Grönland ett årligt bidrag på 3,2 miljarder danska kronor. Det bidraget kan komma att minska om och när Grönlands intäkter från sina naturresurser ökar.

Positivt
Åländska politiker är positivt inställda till folkomröstningen.
– Det ligger i självstyrda områdens vilja att hela tiden stärka styret, säger lantrådet **Viveka Eriksson** (lib).
En stor skillnad mellan Åland och Grönland är att Ålands självstyrelse är inskriven i en grundlag. Finlands riksdag kan inte ändra den utan att höra Åland.

Men Danmark har på olika sätt visat att man är lyhörda för grönlänningarnas vilja, säger Viveka Eriksson.

Vore optimalt
–Resultatet är ett klart ja till utveckling av självbestämmandet, säger lagtingsmannen **Harry Jansson** i Ålands framtid.
Det som en majoritet av grönlänningarna nu röstat för vore optimalt för Åland, tycker han.
–Danmark har ansett att Grönland bör ha självstyrelse. De fick den 1979 och kan och bör få betrakta sig som ett eget folk i precis den utsträckning de själva vill. En sådan inställning skulle vara befriande för Åland i förhållande till Helsingfors.
På sikt kan tillskudet, det ekonomiska stöd som Danmark ger Grönland, påverkas. Det är nu upp till grönlänningarna att dra nytta av det utökade självstyret på bästa sätt, säger Harry Jansson.

Centerpartiets ordförande **Veronica Thörnroos** gratulerar grönlänningarna.
–Danmark har insett att en sådan utveckling inte är ett hot, utan något som skapar möjligheter - inte bara för Grönland, utan för Danmark som helhet. Det är oerhört positivt. Ur ett lokalt perspektiv skulle man önska att Finland kunde se samma möjligheter för en utveckling på Åland.
Lagtingets talman **Roger Nordlund** tycker att resultatet är ”inspirerande” även om han inte ser några direkta konsekvenser för landskapet.
Frisinnad samverkans ordförande **Johan Ehn** ser likheter mellan grönlänningarnas mål och en självstyrelsepolitisk modell som hans parti talat för.
–Man bygger upp det så att man sakta men säkert tar över olika områden. Det skulle vi kunna ha som modell.
Han tror inte heller att folkomröstningen direkt påverkar Åland.
–Men det blir ytterligare ett bra exempel på hur moderstaten låter ett autonomt område utvecklas.

Ingen snabb process
Socialdemokraternas partiordförande **Barbro Sundback** följer utvecklingen med intresse.
–Det är bara att gratulera grönlänningarna. Men det kommer inte att bli en snabb process. De får fortfarande ett överskud från Danmark, som säkert är intresserade av att utnyttja naturtillgångarna.
Grönlänningarna har varit bra på att driva sina självstyrelsefrågor, tycker Obunden samlings ordförande **Gun-Mari Lindholm**.
–Utifrån sett så verkar Danmark ha en annan inställning till självstyrda områden än vad Finland har till Åland.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Nu har vi julpyntat i hela växthuset!

- Julstjärnor fr. 2,90-15,90
- Hyacinter fr. 2,60
- Novemberkaktus fr. 4,90
- Amaryllis 13,90
- Julglöd fr. 2,90
- Glasbollar till julgran el. fönster 4,50/st el. 15,60/4-pack

Välkommen in och inspireras!

SANDÅSEN
BLOMSTERHÖRNA

Öppet: vard 9-17, lö 9-14, sö stängt

Askuddsvägen 19. Tel. 23 220

SodaStream

129€

Gäller så långt lagret räcker.

89€

2 ST ORANGE ESSENER PÅ KÖPET. (sockerfri)

expert WELANDER

Ekonomiegatan 3. Tel 14 400. Vardagar 9-17, lördagar 10-14

WIRRANS
THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ

JULBORD
Thailändskt och traditionellt

Julbordet står dukat från kl. 14.00

söndag 30/11
lördag 6/12, söndag 7/12
lördag 13/12, söndag 14/12

32€

Ring och boka bord!

Thai House/Restaurang & Café
Godby tfn 41 996. Mån-tor 10.30-21, fre 10.30-22, lör 11-22, sön 11-21

allt

MARKET

du behöver -ändå klöver över!

F:ma

ERIK MATTSSON

YTTRE FILÉ
AV NÖT19,20
kgINRE FILÉ
AV GRIS11,90
kg

GÄLLER TORSDAG - MÅNDAG

Pressylta

Dahlmans kg **8,30**

Leverpastej

HK kg **10,90**Wienerkorv Dahlmans kg **7,70**Lutfisk Chipsters kg **6,95**

Krossbröd

320 g, Ålandsbagarn (5,16/kg) st **1,65**Örfil Ålandsbagarn st **0,55**

Pepparkakor

250 g, Bergmans (6,76/kg) brk **1,69**

Äpplen

Red Delicious, Frankrike kg **1,49**

Morötter 2 kg & rödbetor 2 kg

Finland (0,50/kg) påse **0,99**

Kålrötter 2 kg & lök 2 kg

Finland (0,75/kg) påse **1,49**

-FÖRMÅN

Gäller 31/10-31/12

Carlsberg mellanöl

24x0,33 l/brk (2,00/lit) 24-pack **19,95**

utan Plussa-kort 22,95/24-pack (2,44/lit) inkl pant 3,60

Glöggdryck

1 liter, Marli st **0,89**

utan Plussa-kort 0,99/st

Present konfektaskar

300 g, Fazer 3 st **7,95**

utan Plussa-kort 3,39/st

Gäller tom 24/12

GODBY TEL 43 250

VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

Lite mera du.

På EM finns möbler för dig som vet vem du är. Du som lever ett aktivt liv, och gör medvetna val. Du som gärna inspireras av trender – men aldrig kompromissar med din personlighet. Det är möbler som är lite mera...du.

ZorrentoHörnsoffa med öppet avslut i tyg Cortina. L 273 cm
D 237/94 cm **1390€** Fotpall 70x110 cm **215€**

1295€

JaipurSerie i betsad massiv mahogny. Matbord med
låda L 190 cm B 100 cm H 75 cm **670€** Två
tilläggsstolar 50 cm ingår. Stol **180€**Servis
på köpet!

1645€

Ord. pris **1750€**
Bord med sex stolar6 MÅNADERS
RÄNTEFRITT!0:- uppläggningsavgift!
0:- avavgift!**Seven Comfort**

Sittsäck och fotpuff. Finns i flera färger.

Sittsäck **78€** (ord. pris **89€**) Fotpuff **34€**

23€

Ord. pris **28€**

78€

Ord. pris **89€****Star delux**Bordslampa med ekfot och vit
plastsärm. H 68 cm **23€**
(ord. pris **28€**)

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184

Tel 32 940

ÅRETS EM-BUTIK!

ÖPPET:

Mån-fre 09-19

Tis, on, tor 09-17.30

Fredag 10-17

Lördag 10-14

Skräddarsydda finansieringsalternativ med
Aktiiviraha!

www.em.com

Mariehamn klubbade budget

Under två dagar har stadsfullmäktige i Mariehamn debatterat budgeten för 2009.

I går godkände man budgeten, som efter några få ändringar visar ett överskott på 1.846.897,60 euro.

I tisdags debatterade stadsfullmäktige stadsstyrelsens budgetförslag för 2009 och ekonomiplanen för 2010-2011. 22 ändringsförslag lämnades in, och igår var det dags för fullmäktige att rösta.

Fullmäktige omfattade bland annat **Tagge Silanders** (fs) förslag att stadens frivilliga åtagande gällande företagshälsovård, ett anslag på 40.000 euro, skulle återinföras. Man omfattade också **Rauli Lehtinens** (lib) förslag att staden bör ordna en kampanj för att spara energi, en besparing som under 2009 skulle bli 60.000 euro. **Sune Aléns** (lib) förslag att staden borde tillsätta en strategigrupp som lyfter fram fördelarna med att bo i Mariehamn, fakta som sedan kunde användas i en kampanj för att locka fler barnfamiljer att flytta till staden, godkändes också.

Två röstningar

Två förslag som orsakade jämna omröstningar var **Tom Forsboms** (åf) förslag om att konkurrensutsätta stadens tekniska sektor och Sune Aléns förslag att avsätta pengar för ett missbrukarboende som kunde förverkligas redan 2011 istället för 2013 som tidigare föreslagits.

Forsboms förslag fick tolv röster. Två ledamöter avstod från att rösta och majoriteten, 14 ledamöter, röstade för stadsstyrelsens förslag.

Aléns förslag fick först 13 röster, lika många som stadsstyrelsens förslag. En ledamot avstod från att rösta, men då man röstade en gång till föll Aléns förslag med rösterna 13-14.

Fixarmalte

Ett annat av Aléns ändringsförslag godkändes. Det gällde att stryka räddningsverkets vaktmästartjänst på 60 procent, en så kallad fixarmalte.

Med rösterna 15-11, en ledamot avstod från att rösta, godkändes ändringsförslaget och 13.200 euro sparades därmed in.

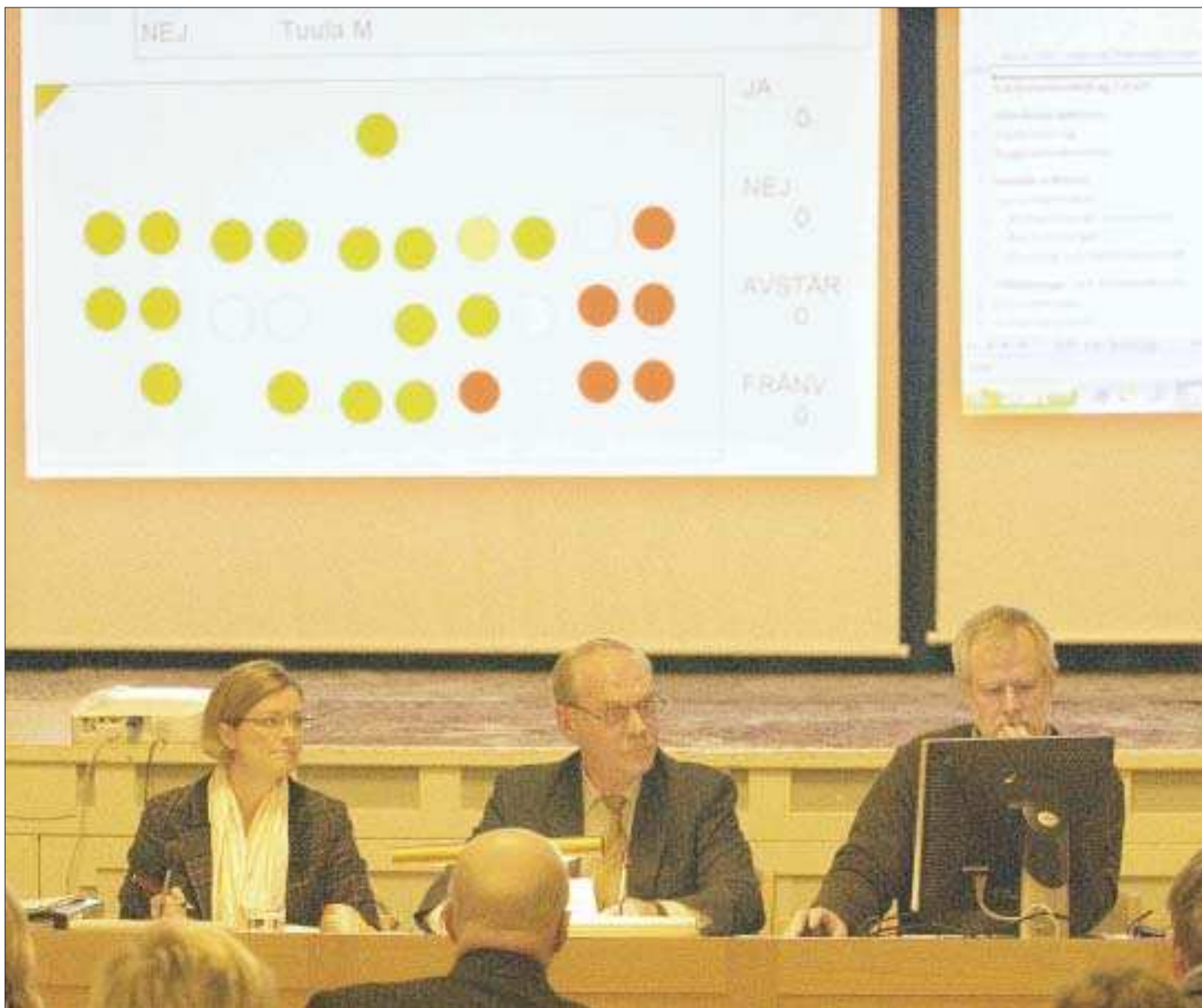
När det var dags att rösta om fritidsnämndens budget föreslog **Bror Gammals** (lib) att investeringen i en skateboardpark borde återflyttas till 2011.

Efter omröstning verkade det som att Gammals förslag skulle godkännas med rösterna 14-13, men då visade det sig att en ledamot hade tryckt på fel knapp. Han fick emellertid möjlighet att ändra sig, vilket fick ordförande Gunnar Jansson (lib) att skoja till det lite grann.

–Det här är en demokrati!

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 468

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Omröstning. I går röstade stadsfullmäktige om ändringsförslagen i budgeten.

Knappptryck. Vid omröstning trycker ledamöterna på antingen en ja- eller en nejknapp. Det är lätt att trycka fel, det bevisades under gårdagens omröstning.

Kulturevenemang. Camilla Gunell (s) föreslog att kulturevenemang på dagtid, som äldre gärna går på, bör nämnas i budgeten. Förslaget godkändes.

Aktiv. Bror Gammals (lib) föreslog flera ändringar i budgeten, men inget av förslagen godkändes.

Hårt arbetande pionjär vann årets turismpris

Bengt Granberg blev den lyckliga vinnaren av Ålands turismpris 2008.

Han prisas för sina många idéer som blivit verksamheter, däribland den populära viltsafarin.

Ålands turistförbund delar varje år ut ett turismpris till någon eller några som bidragit till att utveckla turismen på ön.

I år gick utmärkelsen till Bengt Granberg.

–Det är ett fint pris som kanske förpliktar att kavla upp ärmarna ett varv till. Jag har mer att ge, sa han när han mottog blombuketten och prispokalen i Godby Hotell igår kväll.

Viltsafari och sälspaning

”Bengt Granberg är en man

som strävar till att utveckla och alltid hålla hög kvalitet. Han har knappt slutfört ett projekt innan han är färdig med planeringen av nästa.” Så står det bland annat i ATF:s motivering.

Och nog är det en man fylld med idéer som nu prisas.

Redan 1967 började Bengt Granberg bygga semesterstället Käringsundsbyn. Sedan dess har hans verksamheter blommat. Han har bland annat byggt en lyxvilla i Långöjen, som Nyan tidigare skrivit om, Granbergs gästhem i Storby och så kör han sightseeingturer med motorkryssaren Felicia. Flera har också varit med och skadat sälar från hans båt.

En av de största verksamheterna är däremot viltsafarin som blivit en av Ålands mest besökta

turistattraktioner. Varje år drar den mellan 12.000 och 15.000 besökare.

Hårt arbete

Det ligger ingen lathet bakom framgångarna.

–Det kanske är en klyscha men jag säger det ändå, säger Bengt Granberg. Det är bara hårt arbete som gäller. Ålands turistnäring är ingen guldgruva direkt, hårt jobb behövs dagar som kväll.

Bengt Granberg uppmanar andra att vara mångsidiga och flexibla.

–Man behöver byta overall hela tiden, vara med överallt. Det är vad jag har gjort, säger han.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Vinnaren. Bengt Granberg från Eckerö tilldelades årets turismpris för sitt lyckade entreprenörskap.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Öspelsplan. I Hammarlands budget för 2009 föreslås medel för att färdigställa friidrottsanläggningen vid Hammarvallen. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Investeringar väntar för Hammarland

HAMMARLAND. Kommunstyrelsen föreslår en budget för 2009 som visar ett plus på 400.000 euro. Det är 250.000 euro mindre än budgeten för 2008.
–Verksamhetskostnaderna ökar snabbare än inkomsterna, konstaterar kommundirektör Kurt Carlsson.

På kommunstyrelsens möte i tisdags färdigställdes budgetförslaget för 2008. Nu återstår en del korrigeringsarbete, och därefter ska fullmäktige ta ställning till förslaget.

–Den 18 december är det meningen att de ska diskutera budgeten, säger Carlsson.

Den största förändringen i budgeten, om man ser till nämndernas förslag, är att styrelsen föreslår att man inrättar en ny socialarbetartjänst.

–Det är redan godkänt i fullmäktige, men nu gäller det från början på året, säger Carlsson.

Styrelsen föreslår medel för flera nya investeringar. Bland

annat finns projektmedel för en ny småbarnsavdelning i kommunen.

–Vår förhoppning är att den ska vara klar 2011. En kommitté tar fram ritningar för en småbarnsavdelning som ska ligga i kommunens daghemsområde.

100.000 euro budgeteras för att bygga ut alternativ värme i kommunens fastigheter och 120.000 euro budgeteras för att dra en vattenledning till Berghamn. Båda projekten beräknas ta två år att färdigställa.

–Ett stort projekt som redan pågår är ledningen till Mariehamn, den beräknar vi att ska färdigställas i början av 2009. Det finns också medel för att bygga ut avloppsledning till industriområdet och till Helleby och Östanträsk. Alla avloppsprojekt nästa år beräknas kosta en halv miljon euro tillsammans.

Väg och brandbil

Hammarlands kommunstyrelse föreslår också att 100.000

euro avsätts för en ny maskinsbils till Hammarlands frivilliga brandkår, och 200.000 euro för att bygga om Hellesbysandvägen till en kommunalväg.

–Sedan finns det förstås projekt som fortsätter, till exempel friidrottsanläggningen vid Hammarvallen som ska stå färdig till sommaren och ö-spelen.

Carlsson berättar att styrelsens budgetförslag visar ett överskott på ungefär 400.000 euro. Det är ungefär 250.000 euro mindre än budgeten för 2008.

–Verksamhetskostnaderna ökar snabbare än inkomsterna. Men det här är ändå sådana val som vi tycker att är nödvändiga, till exempel socialarbetartjänsten. Egentligen ser vi inte att det finns något annat val.

MALIN LUNDBERG
 malin.lundberg@nyan.ax
 tfn 528 468

Filmpremiär på Föglö

Föglö Färjflytt • så heter en film gjord av elever i klasserna 7 och 8 i Föglö grundskola. Filmen premiärvisades på skolan igår.

Eleverna i Föglö grundskola har gjort en film som handlar om färjtrafiken när den under en åtta månaders period trafikerar linjen Överö - Långnäs istället för den vanliga Degerby - Svinö. Filmen är sex minuter lång och visades igår för första gången framför publik.

Filmen är gjord av elever under ledning av bildkonstläraren **EvaMaria Mansnerus** och samhällskunskapsläraren **Susanne Hellström**.

–Elever från högstadiet samt från klass fem och sex, lärare och kommundirektören deltog vid filmvisningen, säger Mansnerus.

Mottagandet av filmen var väldigt bra.

–Många var överraskade

Filmmakarna. Från vänster Emil Sundelin, Elias Skarén, Anneli Jansson, Anders Gustavsson, My Jansson, Evelina Sundelin, Minna Hellström och Ieva Jelinska. På bilden saknas Nadina Karlsson och Elin Stenroos som var sjuka. Foto: PRIVAT

över att det var en riktig film, säger Mansnerus

Filmen har gett mersmak för både lärare och elever och även i framtiden kommer man att försöka göra fler filmer inom ämnet bildkonst. Filmen kommer att skickas till en filmfestival i Helsingfors i april nästa år. Men knappast

får någon åka till Helsingfors för att närvara vid filmfestivalen.

–Det blir troligen för dyrt, säger Mansnerus

För den som är intresserad av att se filmen så kan man göra det på Åland 24.

CARL-MAGNUS LÅNGKVIST
 carl-magnus.langkvist@nyan.ax

JULPAKET

PIKÉ

97% bomull, 3% elastan

..... **99,-**

MÖSSA

100% lammull

..... **59,-**

TRÖJA V-hals

100% merino ull

..... **139,-**

TRÖJA Rund hals

20% alpaka, 15% polyamid, 45% bomull, 20% ull

..... **149,-**

Öppet vard 10-17, lörd 10-14

MARTIN'S

Torggatan 12

Tel. 23 600

www.visitaland.com/martins

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

Lilla Jul!

Godis- och konfektaskar,
glögg, ost och ostbrickor,
nötter, fikon, dadlar,
blommor m.m. m.m.

Fredagen 28.11

Micael Björklund
ger smakprov på fisk-
produkter, sallader och
såser från Chipsters.

Café

KANTARELLEN

GLÖGG &
PEPPARKAKA **1** ⁵⁰ _{ST}

Supererbjudandena gäller tor 27 november – sön 30 november

Supererbjudande!
PICKNICKSTEK
Ca 1,5 kg, HK
530 _{KG}

VARMRÖKT
SKIVAD LAXFILÉ
BUFFÉT
200 g
Ep 19,00/kg

380 _{ST}

Supererbjudande!
VINDRUVOR MÖRKA
500 g, kärnfria, PIRKKA

199 _{ASK Ep 3,98/kg}

JULMUST
1,5 lit, HELLEFORS
Ep 1,13/lit

185 _{ST}
inkl. pant

-förmån

GLÖGG
1 lit, MARLI
Utan plussakort 0,99/st

089 _{ST}

Supererbjudande!
ROSTBIFF
Garantimörad
1295 _{KG}

INRE STEK NÖT
SVERIGE

1190 _{KG}

JULLIMPA
500 g, ÅLANDSBAGARN
Ep 5,10/kg

255 _{ST}

Supererbjudande!
PÄRON
Abate fetel, SPANIEN

199 _{KG}

TRADITIONELLA
PEPPARKAKOR
390 g, LU
Utan plussakort 2,19/ask

179 _{PKT}

PRESENT
CHOKLAD-
ASKAR
300 g, FAZER
Utan plussakort 10,17/3 ask

795 _{3 ASK}

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

SUPERMARKET

KANTARELLEN

Nya Godbyvägen tel. 32 840
Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

PLUSSA
för dina inköp

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Hur var känslan när du gick ut på planen? –Ganska kallt.

ETT ÄRLIGT SVAR AV WILHELM INGVES I DET SENASTE SPORTMAGASINET PÅ ÅLAND 24.

Daniel Johansson tillbaka på Åland

Men förnekar att han förhandlar med IFK Mariehamn

FOTBOLL. Senast han var på ön gjorde han succé. Nu är anfallaren Daniel Johansson, 30, tillbaka. Men han förnekar att det pågår förhandlingar med IFK Mariehamn.

–Jag hänvisar nog till (Peter) Mattsson i den frågan, säger han.

Han ska till Åland för att träffa kompisar och vara med i helgens futsalturnering. Men enligt Örnsköldsviks Allehanda är det mer än så.

–Jag åker till Mariehamn imorgon (läs torsdag) för att prata med klubben. Samtidigt ska jag hälsa på kompisar, säger Johansson till tidningens nät-upplaga.

Till Nyan säger Johansson att tidningen missförstått honom och att han inte alls ska träffa IFK Mariehamn. Istället blir han förvånad och säger att det är första gången han hör de uppgifterna.

–Det är inget spännande som gäller utan jag kommer till Åland som turist, säger han.

Många spekulationer

Johansson spelade sju matcher för IFK i slutet av förra säsongen och gjorde tre mål. Hans insatser var av stor betydelse för IFK:s starka höstspurt 2007 och han vann även stor popularitet bland supportrarna. I år har han spelat för Friska Viljor i svenska division II.

–Ena dagen vill jag spela vidare i FV och den andra i Mariehamn. Jag tar ett beslut i slutet av nästa vecka, säger han till allehanda.se.

På väg tillbaka? Enligt Daniel Johansson själv ska han inte träffa IFK Mariehamn i helgen utan endast spela futsal. Men med sina 36 poäng på 18 matcher i Friska Viljor skulle han onekligen vara ett bra nyförvärv för IFK. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Själv förnekar han alltså att han förhandlar med IFK Mariehamn men vill samtidigt heller inte svara på frågan om klubben kontaktat honom. I det fallet hänvisar han till IFK:s klubbdirektör Peter Mattsson.

Men stämmer inte det inte som står i allehanda.se?

–Det är inte jag som uttalar mig om det, säger Johansson.

Men var får de då allt från?

–Jag vet inte. Det spekuleras

mycket här uppe i Norrland. Vi får väl se.

Vann skytteligan

Friska Viljor slutade på en sjätteplats i norrländska division två och för Johansson gick det riktigt bra. Trots att han missade fyra matcher vann han ändå klubbens interna skytteliga.

–Det gick faktiskt otroligt bra poängmässigt, 17 mål och 19 assists. Det var fantastiskt bra. Jag spelade 18 matcher

och snittade två poäng per match. Jag är otroligt nöjd, säger Johansson.

Aven om Johansson förnekar att han är på väg till IFK så har han goda minnen från tiden i klubben. Han har full koll på hur det gick för klubben i år och har följt IFK ända sedan han lämnade ön.

–Skulle det bli aktuellt, skulle jag visst vilja komma tillbaka. Men det är mycket som måste lösas runt omkring, säger han. Idag eller imorgon anländer

Johansson till Åland men, enligt honom själv, alltså bara för att spela i futsal. Laget då? Det är han och några spelare från IFK.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Fotnot: Nyan fick inte tag på IFK:s klubbdirektör Peter Mattsson för en kommentar under onsdagen.

Curlinghallen i fritidsnämnden

■CURLING. Baltichallen eller Islandia? Det är frågan när Mariehamns fritidsnämnd på tisdag ska besluta om var stadens curlinghall ska ligga.

Enligt fritidsförvaltningen är det fullt möjligt med en curlinghall vid Islandia men man anser ändå att fördelarna är fler med att placera den vid Baltichallen. Bland annat skriver förvaltningen i sin beredning att området runt Baltichallen är mindre trångt än Idrottsparken.

Fritidsnämnden väntas stå fast vid sitt tidigare förslag om att placera curlinghallen vid Baltichallen. Beslutet går sedan vidare till stadsstyrelsen. (jl)

Sportens kom ihåg

■ **Bänkskytte:** På söndagen 14.00 skjuter vi om Chipsters Vandringens Pokal, 3*10skott.Välkomna.

■ **IFK Mariehamn-fotboll:** Sektionen håller årsmöte på WHA torsdag 11 december 18.00 (gäller även Östernäs samt Kasbergskamraterna).

■ **Motionsserien-ishockey:** Fredag 19.00 Alandia-Roosters.

■ **ÅID-skidor:** Det finns ännu några platser kvar till skidresan, ldre 4-7 december. Ring Charlotte 0457 5267037.

Sundberg siktar mot rekorden

KRAFTSPORT. Det blir svåraste möjliga motstånd. När Emil Sundberg på lördag debuterar i SFI-sammanhang ställs han nämligen mot klubbkamraten Ove Lehto.

–Ove ja, det är helt omöjligt, säger Sundberg.

Det har gått spikrakt uppåt för Emil Sundberg i år. Hans första tävling någonsin gjorde han i januari och redan nu pratar han om både åländska rekord och SFI-rekord för sin åldersklass. På lördag gör han sin första stora tävling när SFI-mästerskapen avgörs i Mariehamn.

–Det är bra att få vänja sig vid större tävlingar och se hur det går till, säger han.

Han tävlar i 125-kilosklassen. Samma viktklass som Ove Lehto nu när denne gått ner en klass. Även om Lehto själv säger att han inte har så stora förhoppningar blir det ändå en svår not att knäcka för Sundberg.

–Men vi är bara tre i klassen så jag har ett säkert brons, säger Sundberg.

Fram till på lördag är det bara vila som gäller. Han gjorde sitt sista pass i tisdags men har egentligen inte kört några tunga pass sedan förra veckan. Trots att de bara är tre som tävlar i hans klass pratar Sundberg inte

Rekordvikt. Emil Sundberg måste upp i 262,5 kilo för att slå det gällande åländska rekordet i knäböj för U20. Det nuvarande rekordet har ÅKK:s Kenny Williams och det ligger på 260 kilo. Ett rekord som även är SFI-rekord. Foto: ERKKI SANTAMALA

om några placeringar. Istället handlar det om att göra så bra resultat som möjligt.

–Jag siktar på de här rekorden i U20, säger han. Framförallt i knäböjen hoppas jag på att ta rekord.

Just knäböjen är Sundbergs starka gren. För att slå det rekordet måste han upp i 262,5 kilo vilket absolut finns inom räckhåll. För en månad sedan utmanade han nämligen **Kenny Williams** totala rekord i U20 men kom 25 kilo efter. Då blev det 650 kilo men på lördag kan det bli ännu mer.

–Jag har inte vågat räkna

men helt klart hoppas jag på 700 som är en drömgräns, säger Sundberg.

Snart stora tävlingar

Han känner sig bra i kroppen och träningarna inför tävlingen har gått hur bra som helst. Med andra ord är formen på topp till på lördag. Men det riktigt stora målet ligger lite längre fram i planeringen. Till våren är det JFM och snart stiger dessutom Sundberg en åldersklass.

–Vi får se hur det går fram till nästa åldersklass som är U23. Det är där de stora mästerska-

Fakta/Emil Sundberg

Namn: Emil Johannes Sundberg.

Född: 20 oktober 1989.

Bor: Finström.

Aktuell: Debuterar i SFI-sammanhang den här helgen när SFI-mästerskapen i styrkelyft avgörs i Mariehamn.

Fakta/Deltagare ÅKK

■ Marcela Sandvik 52/56kg
■ Jimmy Pero 100kg
■ Anders Johansson 100kg
■ Markus Sundman 100kg
■ Per-Olof Eriksson 100/110kg
■ Lucas Donner 110kg
■ Kenny Williams 110kg
■ Emil Sundberg 125kg
■ Ove Lehto 125kg
■ Kenneth Sandvik +125kg
■ I SFI-mästerskapen tävlas det inte i några åldersklasser.
■ Tävlingen börjar på lördag klockan 12.00.

pen finns för juniorer, säger Sundberg.

Samtidigt som Sundberg gör SFI-debut tävlar Kenny Williams för sista gången som junior medan Ove Lehto ställer upp i 125-kilosklassen för första gången på över tre år.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Hansell hemlig om framtiden

■FOTBOLL.

André Hansell har ännu inte gjort klart med någon ny klubb.

Men när Nyan ringde honom i onsdags verkade det ändå som om det fanns några alternativ.

–Ingenting är färdigt, säger han. Jag har inga nyheter.

Har du någonting på gång?

–Det är lite på gång men inget som jag har svar på, säger Hansell.

Men vad lutar det år? Sverige? Finland?

–Vi får se vad det blir.

Är det något testspel på gång?

–Det är väl tänkt så men vi får se när det blir.

Men kan du inte säga vilken klubb det är?

–Jag har inget att berätta i dagsläget.

När vill du ha allt klart?

–Ingen aning. Vi får se.

Hansells kontrakt med IFK Mariehamn går ut nu i slutet av november och Hansell har sedan tidigare valt att inte förlänga med klubben. (jl)

Eckeröhallen blir reservplan

■FOTBOLL. Eckeröhallen är utdömd som spelarena i ligacupen på grund av det nötta underlaget. Men det kan ändå spelas matcher i hallen i vinter.

–Hallen är reserv till konstgräsplanen i Jomala. Lagen som kommer till Åland måste ha en garanti om det blir för dåligt väder att spela ute, säger Tipsligans tävlingschef **Peter Lundström** till ligans hemsida.

Även RoPS hall i Rovaniemi döms ut som för kort och i Jyväskylä spelar man på undantagstillstånd då man planerat en konstgräsmatta till år 2010.

Grupperna till ligacupen lottades i tisdags. IFK Mariehamn spelar i grupp ett tillsammans med Tampere United, TPS, JJK, FC Inter, FC Lahti och RoPS. I grupp två spelar MyPa, FC Honka, FF Jaro, KuPS, VPS, HJK och FC Haka. Cupen drar igång med sin första omgång 21 januari och finalen spelas 15 april. (mt)

Davidov gör ny start i monté

■TRAV. Svenska mästaren Davidov gör en ny start som montéhäst på söndag. Det handlar om ett medeldistanslopp med autostart på Solvalla där 30.000 kronor står på spel. I sadeln sitter i vanlig ordning **Linda Höijer** och ekipaget startar i spår tre. Davidov ägs och tränas av **Ulf Eriksson**.

På Solvalla startar även **Kristian Autio**-tränade hästar Mac Well och Sharon Blend. Den första hästen kör han själv i lopp 1 medan **Jakob Croon** sitter i sulkyn i lopp 2. (mt)

Spårat. I tre dagar har snön legat på marken i Jomala och den som velat har kunnat ge sig ut i skidspåren. Foto: JONAS EDSVIK

Med snön smids skidplaner

SKIDOR. Natten till i dag sas det att snön skulle ha smält bort, men åtminstone i tre dagar har skidentusiasterna fyllt banan i Jomala. Nu tar säsongspaneringen fart på allvar.

Snön täckte marken i måndags och de åländska skidåkarna var inte sena att ge sig ut på banan i Ålands skid- och skidskytte i Jomala.

–Det har varit jättemycket gäng, säger **Ulf Fellman** som är ordförande i Ålands idrottsdistrikts skidutskott.

Han säger att det inte är ovanligt att det kommer en snöfylld vecka i november, men att det enligt tradition snabbt brukar bli milt igen innan vintern tar vid på allvar.

–Vi är ett härdat släkte, säger han och skrattar.

Redan i september sökte sig entusiasterna till skidtunnlar, bland annat i Högbö bruk utanför Sandviken, så träning har det inte varit brist på un-

Fakta/Tävlingskalender

Preliminär tävlingskalender för 2008-09.

- 26 december: Annandagssprinten, fristil.
- 6 januari: Trettondagsstafetten, klassisk sprintstafett tvåman-nalag.
- 23-25 januari: NÅID/ÅID mästerskap.
- 13-15 febuari: FSSM i Lovisa.
- 21-22 februari: FSSM-skidskytte i Larsmo.
- 22 februari: Golfloppet 40 km, klassisk.
- 15 mars: Prästgårdsloppet, fristil.
- Samt fyra Håwe-skidtävlingar som ännu inte har fastställt datum.

der hösten.

–Det är bara en bonus med all snö som kommer före jul, säger Fellman.

Första tävlingen

Skidutskottet har en preliminär tävlingskalender för säsongen med Annandagssprinten som första hållpunkt.

–Vi har inte spikat det helt ännu. Utöver de vanliga tävlingarna blir det även i år en Håwe-bilcup för juniorer med en första tävling planerad 7 januari. Även de under nio år

får vara med, men då har vi som policy att de är med utom tävlan.

I slutet på januari är en tävling planerad mellan Åland och Nylands-Åbolands idrottsdistrikt, NÅID.

–Vi måste så snart som möjligt få igång organisationen inför det, konstaterar Ulf Fellman.

Minus fem

Nu efterlyser utskottet fler åländska skidåkare. Ett led i värvningen är Finlands svens-

ka idrotts satsning på projektet ”skidkul”.

–De arrangerar skidkul i skolorna och i samband med det, beroende på hur mycket tid och energi vi har efter NÅID-mästerskapen, ska vi dra igång något för de allra yngsta.

Förutsättningen är förstas att det finns snö. Och bjuder inte naturen på någon nederbörd räcker det med att termometern kryper under minusstrecket.

–Vi har en av de modernaste konstsnöanläggningarna, har vi bara fem dagar i rad med fem minusgrader har vi säsongen räddad fram till påsk, säger Ulf Fellman.

Den som är intresserad av att hålla sig uppdaterad om nyheter inom organisationen kan besöka den nystartade hemsidan www.idrott.aland.fi/skidningaland.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

V75 Jägersro

Lördag 29 november

■ På lördag ingår en klassisk löpning faktiskt för första och enda gången under säsongen i V75-spelet: Svensk Uppfödningslöpning för 2-åringar.

Om jag är rätt ute i tipset är 2008 års vinnare av 2-åringarnas ”examen” en gäst från Finland. **Zimba Boko** är född i Sverige, förstås, men hon manageras av finska tränareset **Markku Nieminen**.

Lopp 4. V5-3. V75-1. Tvilling. Auto.

1	Ganador - Goop B	54330	11,9a
2	Victory Power - Adielsson E	26220	12,9a
3	T.M.Avenue - Ohlsson U	16216	14,1a
4	Beastar - Lorentzen J	30413	12,8a
5	Vitesse Söndervang - Sjunnesson J	21102	12,7a
6	Roberto - Takter J	33240	13,7a
7	Panther Broddie - Untersteiner P	23605	13,3a
8	Vekas Ingo - Untersteiner J	14416	12,3a
9	Nolan Streamline - Kontio J	11033	13,7a
10	Tranemo Raketen - Kihlström Ö	16d52	13,1a
11	Speed Demon Love - Lönnberg M	11464	13,1a
12	Somvictor - Uhrberg T	64011	13,4a

Rank: 5-3-2-1-6-4-9-11-10-8-7-12

VINNARTIPSET. Att det gäller att vara med i främre träffen i sprinter-lopp kan det här klass I-loppet bli ett talande exempel på. Vi streckar i alla fall enbart hästarna med de sex första spåren och börjar med **Vitesse Söndervang**. Hon inledde sin karriär i Danmark och vann otroligt inte alls som tre- och fyraåring. Har utveckelts oerhört på denna sida sundet och skrapat ihop över en kvarts miljon i år. Hon är explosiv i början och har spets i sikte.

Lopp 5. V5-4. V75-2. Tvilling. Auto.

1	Kung Sander - Uhrberg T	23101	16,8
2	Bravo Nalan - Nilsson O	11104	13,4a
3	Rose Spirit - Ingves P	d2115	13,3a
4	Muscle Leaf - Adielsson E	221dd	13,5a
5	Robin K. - Takter J	d1130	13,8a
6	Toystars - Johansson P C	21312	14,5a
7	Jacke Gold - Persson H K	dd111	16,9a
8	Chipman - Haugstad K	11462	14,1a
9	Viking Häleryd - Forslin G	03101	14,5a
10	Ma Belle Joujou - Forsgren L	13d61	16,0a
11	Highlander Club - Wallin T	11241	16,6a
12	Min Mamma - Fajersson C	14616	14,7a

Rank: 5-4-2-7-3-1-11-12-8-9-10-6

VINNARTIPSET. Johnny Takter är med i leken igen efter en skadefrånvaro och hans kuskkonster kan travet aldrig få nog av. Vi tror att kollega Kolgjin kan ha bjudit honom på en vinnare i form av **Robin K** här. Jodå, vi såg naturligtvis också att Robin K lämnade in helt efter en tuff forcering till ledningen i Gävle senast. Man ska nog akta sig för att bedöma treåringen på den insatsen. Han har imponerat så smält i fyra segerlopp tidigare i år. Så vi kan nästan garantera en bättre insats nu.

Lopp 6. V5-5. V75-3. V3-1. Tvilling. Auto.

1	Arras - Heiskanen V	12403	11,0a
2	Spring Ray - Goop B	50005	11,3a
3	Persos Yankee* - Adielsson E	25503	10,2a
4	Capricorn Label - Uhrberg T	234k4	13,4a
5	Harmonic Silvio - Kontio J	50103	11,4a
6	Favorit - Lennartsson P	44500	12,4a
7	Narval d'Ecajeul* - Forsgren L	12054	11,7a
8	Kocabar* - Takter J	13001	11,3a
9	Bar Code* - Kihlström Ö	06102	12,5a
10	Euro Staro Crown - Untersteiner P	41161	11,1a

Rank: 1-2-7-5-3-10-8-9-4-6

SPIKEN. Det har gått mer än tre månader sedan **Arras** tog sin senaste seger. Någon oro för formen föreligger ändå inte. Åby-krigaren har både drabbats av vissa positionssproblem och elaka konkurrenter som Commander Crowe, Triton Sund och Earl Tilly. Den här uppgiften ser inte alls lika svårlost ut och framförallt har Arras de förut-sättningar han älskar.

Att någon ska kunna lura honom på ledarpositionen vägrar vi att tro. Den mörke katapulten har tagit lejonparten av sina 27 segrar i karriären i spets och allt talar för att han fyller på sin segerskörd. Stefan Söderkvist tar time out för höftoperation och lämnar över tömmarna till Veijo Heiskanen. Det känns tryggt, för Veijo har seglat i förlig vind i höst.

Lopp 7. V75-4. V3-2. Tvilling. Auto.

1	Busan Erme - Lönnberg M	21522	13,7a
2	Rouge - Larsson M	10532	14,8a
3	Bessie S.I.R. - Eklundh A	00011	14,0a
4	Hoity Toity Face - Karlsson J J	00221	13,4a
5	Frillan Filiokus - Karlstedt T	3d314	13,5a
6	In April - Untersteiner J	1d320	12,5a
7	Basnäs Chessie - Eriksson T O	34712	14,0a
8	Asterope - Ingves P	16420	13,3a
9	Avena Gold - Lindblad N	22302	13,8a
10	Dojana Komp - Lönn C	05316	13,6a
11	Livi Champagne - Savin M	14533	14,8a
12	Madame Arriba - Eriksson C	00451	14,9a

Rank: 5-6-1-4-8-3-2-10-7-12-9-11

VINNARTIPSET. Ett kombinerat sto- och lärlingslopp kan göra den mest garvade tippare nervös. Men vi tror oss ha torrt på fötterna då vi föreslår blott två streck. Det första för **Frillan Filiokus**, vars utvecklingskurva fortsätter peka uppåt.

Lopp 8. V75-5. V3-3. Tvilling. Auto.

1	Global Lightning - Ohlsson U	k1121	18,1
2	Juggle Face - Sjunnesson J	111d1	14,7a
3	Zimba Boko - Kontio J	k1321	16,4a
4	Ultradidact F. - Takter J	pk142	15,5a
5	Turbo Viking - Witaspl L	k1313	15,0a
6	Greenhill's Bobby - Kihlström Ö	24643	15,9a
7	Digital Chit Chat - Goop B	222d4	15,4a
8	Victor L.H. - Uhrberg T	15554	15,9a
9	Persos Absolut - Strömberg H R	pk202	19,5a
10	Alvena Pele - Lennartsson P	213d2	15,5a
11	Zidane Boshoeve - Bakker R	k1413	17,4a
12	Cesar Häleryd - Jansson R S	k5174	17,6

Rank: 3-2-4-1-5-10-6-7-11-8-9-12

SPIKEN. För alla som följde de tre försöken till Svensk Uppfödningslöpning förra veckan höjde sig en av finalisterna över mängden. Vi tänker naturligtvis på **Zimba Boko**, som svarade för en bländande uppvisning i Solvalla-kvalet.

Lopp 9. V75-6. DD-1. Tvilling. Auto.

1	Black Gold - Adielsson E	103d3	12,5a
2	Sembs Gregory - Lennartsson P	52051	13,1a
3	Shamin - Kontio J	30115	13,1a
4	Joel Cortina - Takter J	12041	11,7a
5	Don Ariel* - Goop B	43211	12,7a
6	Sobel Alex - Untersteiner P	12310	13,0a
7	Victory Sund - Kihlström Ö	10030	12,5a
8	Max Hugo - Persson S	1d322	13,3a
9	Gino - Falsig B	22663	12,0a
10	Mr Sunlight - Persson F	261d2	13,6a
11	Gidde T.H. - Uhrberg T	16023	14,1a
12	Udon Häleryd - Forslin G	31642	12,9a

Rank: 5-4-11-10-2-8-1-3-6-9-7-12

VINNARTIPSET. En eller många. **Don Ariel** är en tänkbar spik, men på huvudsystemet har vi valt att gardera rejält. Goop-hästen såg en aning seg och omotiverad ut även om han vann på Solvalla förra veckan. Möjligt att han bara hade svårt att tända om efter att Björn tagit upp för att samla fältet i sista kurvan, men intrycket var inte 100-procentigt.

Lopp 10. V75-7. DD-2. Tvilling. Auto.

1	Brian Key - Svensson K	43404	15,4
2	Maximal Value - Lövgren J	00113	13,6
3	Excalibur* - Takter J	31013	15,3
4	Paul November - Sjunnesson J	0d12d	13,8
5	Loverboy Pellini - Uhrberg T	42404	13,8
6	Happy Dancer* - Adielsson E	13112	14,5
7	Min Narkissos - Lennartsson P	32403	14,1
8	Steel Pepper* - Kihlström Ö	21112	14,5
9	Livi Barcelona - Kontio J	43321	15,0
10	Uncle Sund - Persson S	01k40	15,7
11	Grilljanne* - Berggren L	44104	16,6
12	Mighty Value - Goop B	20042	15,3

Rank: 3-9-8-7-6-4-2-1-12-5-11-10

VINNARTIPSET. Trots att **Excalibur** sprang och vinglade och tydliga vantrivdes på det vanskliga underlaget i Gävle kämpade han till sig en tredjeplats. Vi gillar den välväxte tysken och förordar honom, även om voltstart är ett orosmoment.

► BO YNGVESSON/TT SPEKTRA

V75-förslag:

Avd 1: 5, 3, 2, 1, 6, 4

Avd 2: 5, 4, 2, 7, 3

Avd 3: 1

Avd 4: 5, 6

Avd 5: 3

Avd 6: 5, 4, 11, 10, 2, 8, 1

Avd 7: 3, 9, 8, 7, 6

STORA systemet: Hästar i halvfet och kursiv stil; 2100 rader. (Insats: 1050 kr)
Lilla systemet: Hästar i halvfet stil; 200 rader. (Insats: 100 kr)

Dags lösa biljett till fotbollsgalan

■**FOTBOLL.** Den som planerat gå på fotbollsgalan i Mariepark 5 december måste snart lösa biljett. På måndag meddelar arrangörerna hur många gäster som närvarar och den som vill ska därför snarast höra av sig, hälsar Ålands fotbollförbund. Biljetter säljs dels hos förbundet, dels i Baltichallen under futsalcupen i helgen.

–Ett gyllene tillfälle för spelare och fotbollsfans att träffas och ha en trevlig kväll tillsammans, säger vikarierande sportchef **Per Höglund**.

Under Ålands andra fotbollsgala någonsin delas guldbollar ut till årets bästa dam- respektive herrspelare samt silverbollar till bästa flick- och pojkspelare. Utöver det delas priser ut till årets individuella prestation, årets lagprestation, årets tränare, årets domare, årets mest lovande domare och årets domarnykomling – samt en del ytterligare priser.

–Dessutom kan man också förvänta sig en del underhållning, säger Höglund. (mt)

Hallå där...

Fotbollsspelaren Henrik Larsson spelar numera innebandy i Helsingborg i Svenska superligan. På lördag gästar laget Järfälla IBK som har ålänningen Andreas Ahlqvist i laget.

Hur känns det att möta Henke Larsson?

–Jag har inte tänkt så mycket på det, kanske är det kul om tio år, men just nu känns det som det kvittar. Vi får väl se om han alls kommer eller om det bara var en grej.

–Vi får se om jag alls kan möta honom, jag har gått skadad. Axeln hoppade ur led förra matchen, den fastnade aldrig men ett ledband sträcktes ut så jag har inte

kunnat träna sedan dess.

Vad tror det betyder för Svenska superligan att få en profil som ”Henke”?

–Det vore roligare om en innebandyspelare hade fått en sådan status som Henke har, men det går inte med tanke på att svenska ligan ändå är den bästa i världen. Det känns lite konstigt att

någon kan kliva rakt in i ligan så där, men kanske imponerar han.

Järfälla har några poäng upp till slutspelsplats, hur summerar du säsongen efter tio omgångar?

–Om man ser till vår utvecklingskurva och om vi fortsätter prestera tror jag vi kan klättra uppåt. Vi håller bra klass mot de bättre lagen, men vi är ett rutinerat lag med många nya och unga spelare. Igen. Det är svårt att spå, men jag tror att vi kan ta mycket poäng ännu.

Hur är det, är du lagkapten än?

–Nej, jag avtog mig den rollen. Jag har inte lika mycket tid nu sedan jag fått familj, Järfälla förtjänar någon som kan sätta mycket tid på rollen, jag har för mycket på sidan om.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Ålands största köp- och säljmarknad!

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 5,05 € + *Isa*

SMS:
Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** 0,95 €

torget.ax
Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons

Priser för privatpersoner:
Annon i tidningen & på torget.ax 0 €
Bild på hemsidan 0 €
Bild i tidningen 10 €
Signatursvar 10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33 €

= bilder finns på torget.ax

► Barnartiklar

• Säljes

Juniorsäng Vit juniorsäng som går att dra ut. Mått full stor 80x200. Med eller utan madrass. 30€ Tel0400628857

Skötbord Tvätthörne Skötbord (badkaret innermått ca 56cm/yttermått ca 70cm) inkl. plastad skötskiva 41x65cm, förvaringsyta under, H:40 B:61 D:67cm. 40€ Tel0405783267, sanna@wida.se

Amningskudde Stadig o. fin amningskudde m. tvättbart överdrag. 25€ Tel0405265084

Julklapp Grå plast skridskor Nike, storlek kan varieras 32-36, mycket fina i låda. 25€ Tel04573135373

Babysitter ”gamla” modellen som inte är ställbar. 5€ Tel48329

Hög- och lågsäng med madrasser och två förvaringslådor. Längd: ca 2 meter, höjd ca 1,5 meter. 100€ Tel16652, richard.palmer@aland.net

► Bilar

Vindrutor billackering bildelar bilreparationer beg. bilar

ÅLANDS BIL & DELAR

Grönbacka JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@bilodelar.com
bilodelar.com

• Säljes

VW Transporter TDI Turbodiesel, 2002, automatväxel, 102hk, 120tkm, lm-fälgar, dragkrok, AC, CD. 19000€ Tel0405723587

V-däck BMW3serien Dubbade Hakkapeliitta 195/65 R15 91T M+S 5håls BMW original lm-fälgar. ”Gott skick”. 350€ Tel0046707657787, poukkanenseppo@hotmail.com

Mercedes Benz 190 E säljes i toppskick, som ny, fullst renoverad, 270tkm, -87. 3850€ Tel04575692141, 16602, robert.stenfors@mariehamn.ax

BMW M3 Coupe -96 321hk 6xl digital dubbelklima, svart skinn, stora datorn och mkt mer och mkt nytt, 145tkm i bra skick. 17000€ Tel0407195823, kimbomanson@hotmail.com

Lm-fälgar + v-däck GM original lm-fälgar med vinterdäck. 205/65/R15. Passar Cheva transport. 500€ Tel0407016234, 34582

Saab9-5 Aero all utr Bilen är ytterst välhållen och har all utr. man kan få som original (bla GPS & ventilerade säten). Pris kan disk vid smidig affär. 16900€ Tel004618469924, 004670856387 4, dljungberg@hotmail.com

Babykläder 50/56 37 plagg, tjejkkläder och neutrala. 30€ Tel48329

Spjålsäng, träfärgad, med madrass. 30€ Tel48584, 0400723369

Ståbräda, passar de flesta vagnar. 20€ Tel48584, 0400723369

Spjålsäng Vit höj- och sänkbar spjålsäng. Tel16299

Skridskor i bra skick säljes. Inermått 25cm. Tel04575244232

Saccosäck för barn, röd/vit elefant. Julklappstips!. 12€ Tel0400696761

Babypulka 62x38cm, h=29cm, ljusblå. 10€ Tel0400427427

Barnskidor Karhu 120cm, plastbindningar med remmar. 10€ Tel0400427427

• Köpes

Tvillingvagn ö köpa till Lettland. Tel0400721381

Vindruta Ny vindruta, som passar till VW 1963. Tel04573421776

Lastbilsframaxel till båttrailer. 100€ Tel0400539453

Mercedes Vito 110D98 Skåpbil/el. 5pers + lastgall, 253200km, aut, ac, farthå, elhiss, utetemp, cd-dvd, dragk, alu 17+15”. Ev byte mindre. 9900€ Tel04575957868

Lättmetallfälgar 18” svarta 5*110 från -07 i fint skick, passar bl.a. Opel, S-däck 225*45 i bra skick. 950€ Tel0405481475, 31769

Volvo V40 T4 -99 196500 km. Silvergrå, läderklädsel, extrautrustad, sommar- o vinterdäck i bra skick. 8900€ Tel0405074898

Vinterdäck på fälg 4 väldigt fina vinterdäck. Passar. Saab 900 94-98, Saab 9-3 98-, Opel 5 bult. Mer info. http://home.aland.net/m04188. 100€ Tel +3584573427640, henrik.hagstrom@aland.net

Audi A3 Hatchb 1,6 Mycket välskött-99, fjärrlås, abs bromsar, elhissar, airbags fram, sätesvärme fram, servostyrning, alufälgar, 0,7l/m. 88800 körd!. 9500€ Tel0405108412, 04077435 46, markusnordman24@hotmail.com

Vinterdäck 4st fina Kleber dubbdäck på fälg 155/80 R13. 120€ Tel01841218

Ford Sierra 1988 1,8 nya vinterdäck sommardäck 15”, dragkrok. 650€ Tel04575958139

Audi A6 Avant 1,8T -03, metallic mörkblå, 110tkm, s+v-däck, alu.fälg, klimatanläggning, esp färd dator, servicebok komplett. 17000€ Tel0408781019, 15098

Ford Transit diesel -88, upplagd obesiktad, pris: 500€. Tel0408170233

Nissan King cab 4x4 -87 4x4 med 31” däck, vinterdäck finns också, orange, sportstolar. 5000€ Tel04573431669

• Motor
• Kamrem
• Bromsar
• Stötdämpare mm

50€/timmen

Jomala Bilservice
Tel 0457 342 8676

Ford Escort 1,3 -88 säljes. Bruksklick, går billigt, billiga reservdelar. Lagom vinterbil. 450€ Tel0405462277

4x155 R 12 v-däck med fälgar för 100,-. Anv. 1 dag. Ring eft. kl.14 / Maria. Tel0407489675

Ljusare tider...

Till julbelysningen

Skarvkabel Gummi
för utomhusbruk 15 m
Kanonpris!
15,70
gäller så långt lagret räcker...

Grenuttag 3 vägs 1,5 m.....**€ 3,40**
Grenuttag med brytare 9 vägs -kan skruvas fast på vägg eller bord.....**€ 8,90**

Välkomna! ÖPPET ALLA TORSDAGAR TILL KL. 19.00

Vinterdäck 4 st dubbade vinterdäck 155/80 R13 på fälg med 4 bultar. Pris. 140€ Tel0405461479, glader@live.com

Sommardäck på alufälg 215/45-17 körda en säsong, några märken på en fälg. 450€ Tel0440702066, roffe@kalmers.com

Högtalare Pioneer bilhögtalare, endast testade en gång. 170w. Nypris 79 nu.: 50€ Tel0408172580

Slutdämp 4,5” utblås slutrör, med upphängningsanordning. Silver. Nypris 130, nu.: 60€ Tel0408172580

Bmw 520. Fin bmw 520 med v+s-däck säljes, bilen är i fint skick. Gått 231tkm. Tel0405843149

Billig farmare Hyundai Elantra 1.6 L -96, s+v-däck, dragkrok, el-hissar, bensinsnål. 2500€ Tel0408423900

Bra billig bil Ford Fiesta -89 säljes såsom obehövlig. Fina vinterdäck. Stereo med Cd-växlare. Nybesiktad. 700€ Tel0505670386

Toyota Carina E94 2,0, 199tkm, ABS, elhissar, elvärme stolar, elspeglar, c-lås, dragkrok, s+v-däck, ingen rost. Mycket bra skick. Nybesiktad. 3600€ Tel04573427249

Amg-E55 -98 Silver, nyservad, ca 180tkm, navi, telefon, ACC klimatanläggning, svart och vit läder interiör, välvårdad o i bra skick, helt ros. 23500€ Tel +358407207555, +8613802237343, janlehtinen@hotmail.com

Fälgar 15”. 4st plåtfälgar 15”, 5 bultar, med orig. navkapslar, passsar till Mazda 6. Tel04573613225

Takställning (Thule) för bil med ”takkant”. Svankstöd för ryggstödet. Tel0400529377

Vinterdäck Dubbade Nokian Hakkapeliitta 265/70 R16 ”Sport Utility” på alufälgar med 5st / 65mm bulthål i fint skick. Passar t.ex. M-B ML. Tel0400529377

4 fälgar + 5 v-däck, varav 3st färdiga på fälg + 1 extra löst däck. 1 har ”pyspunktering”. 185/65/15. 40€ Tel04573425495

Opel Vectra ”stylad” -96, 156tkm, 2,0, ca 200hk. Kjolpaket, sportstolar mm. Ring för mycket mera info!. 5000€ Tel04573587827

4wd skåpbil, nyligen besiktad, nya s+v-däck. 1500€ Tel +3584575301104

Volvo 242 DL -76 Volvo 242, vinröd. En ägare, aldrig vinterkörd. Rostfri, bör ses! Svensk-registrerad. Men finns på Åland. 1200€ Tel04573425283

Beg. vinterdäck 4st Michelin 155 R 13, suttit på en Ford Escort + 2st Ässät reg. 165 R 13. 20€/st eller 100€ för alla. Tel04573433101

Citroen Xsara break farmare -02, 105tkm. Fin bil i bra skick, bör ses, bränslesnål. 8500€ Tel0505873018, susanne_teir@hotmail.com

Ford Escort GT-89 Säljer nu min röda Escort GT. Den är generellt i bra skick. Slå en signal!. 1100€ Tel04573823026

Volvo V40 T4 medkörd 185000 Automatisk AC Fart-hållare. 5800€ Tel0405084638, formiche@hotmail.com

Honda Civic 2004 ac cd abs airbags motorvärmare el-fönster/ speglar centrallås, s+v-däck, servicebok, 90hk, 97tkm, som ny!. 14000€ Tel04573441166

Daihatsu Charade -88 4d, medk.187.800km. Nybesiktad. En ägare. /Rolf Söderlund, Konvaljegr.5. 400€ Tel21602

Cheva Van 1998 Vinröd Chevrolet van -98. Medk.200tkm. Inkl. moms. 15000€ Tel0400720272, patriks.maleri@aland.net

2 upps. takräcken. 10€/st. Tel04573135508

Suzuki Vitara -92 5dörr. 2250€. Tel0404810139

Bmw 520 touring -94, bes o skatt, mörkgrönmet, s+v-däck, fin in- o utvändigt, går bra. Mer info ring. 3750€ Tel04573430445

Bubblafälgar 5st 4-bults plåtfälgar i bra skick. 40€ Tel0400984606

Ford Escort 1,3 -87, 135tkm, bilen i bra skick, s+v-däck. 500€ Tel04573425090, fam.gestranius@aland.net

► Båtar

• Säljes

Sejlskip Dansk 1941. Plastad (GJ-Plast). l. 10,9 m b. 4,5 m d 1,5 m, brt 12 Grenaa kula 45 hk 1955. 10500€ Tel0400610253

► Cyklar Mopeder & MC

• Säljes

Suzuki PV, fungerande, säljes pga pengar 400€. Kontakta mig via msn, Jimpa_h94@hotmail.com.

Moped Rieju årsm-04 medk.8400km. Säljes pga köp av mopedbil. 1400€ Tel0504324802, 04575483150

Dragstar 650 Yamaha Dragstar XVS 650 Classic-99 i fint skick ca 30tkm, V&H pipor, läderväskor, lås. 6200€ Tel0405481475, 31769

Yamaha50cc DT -00, reg. helt ok skick. 600€. Tel0404810139

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Boxplats sökes, helst i Jomalaområdet, till mitt varmbloodssto, väldigt snäll med andra hästar. Tel0408531616

Dressyrsadel. Söker dressyrsadel 17” i sits och 32 i bomvidd. Bör ha ett bra stöd för skänkeln. In-te för dyr heller. Tel0403731846, pussycatdoll87@hotmail.com

Halm av god kvalitet. /Nina. Tel0503304663

• Säljes

Frieser-sto Lite riden i skritt och trav, longerad snäll i all hantering. Mycket fint steg! Lätt att lasta och transportera. Tel04575244329

Hästlastbil Volvo F6 med bodel och plats för 4 stora eller 6 små hästar. Bodelen rymmer 4 sängar, bord, element och värmefläktar kaffekokare. Tel04575244329

Ryttarutrustning! Massa ridsaker, fråga så ska jag se om jag har! Maila eller sms:a. Tel04573434289, w_m@live.se

Kattunge En underbara sp-hynxbäbis. Har du ett ledigt knä för henne att ligga i? I så fall kan du få världens bästa. 10000SKR Tel0707169595

► Elektronik

• Säljes

Game Boy Andvance Pokenomversion(bild Grou-don/röd) av Game Boy Advance m. väska och laddare. 50€ Tel0400628857

GameCubespel Donkey Konga Pak till Nintendo Gamecube, spel och tillhörande trummor. 17€ Tel0400628857

GameCubespel MedaBoats Infinity Nintendo Gamecubespel. 10€ Tel0400628857

Elektrisk rakapparat Braun 6680 FreeGlider, laddningsbar, tvättbar, trim sax, 4st balsampatroner medföljer. 50€ Tel04573314070

• Köpes

Vinterdäck på fälg passande Audi köpes. Tel04573435165

Bmw e30, 316 eller 318 köpes!. Tel0408344036

Vinterdäck på fälg passande till Nissan Sunny i bra skick önskas köpa. Tel +3584573749645

Trollingsbåt TG 600 + Evinrude ficht 90 hk. Kartplotter Magellan, autopilot + ekolod. 15000€ Tel04573828608

Rieju RR-04 Tag tillfället i akt nu. Säljer min moped som endast är medkörd 500km och är i bra skick. 1500€ Tel04573823026

BMX cykel Röd och ljusbeige BMX märke GT säljes. Som ny, använd endast ett par gånger. 325€ Tel04573613030

Moppe-hjälm Röd/silvrig Tack-achi hjälm, storlek S. Använd endast ett fåtal gånger, nypris 109€. Nu. 80€ Tel04573426865

Belgisk vallhund 1,5 årig Ter-vuerentik. Bra vardagslydnad och grundtränad i agility. Ej van vid hundar under tio år. Erfarenhet av hundar krävs. Tel0407306297, tina.gnici@aland.net

Söta kattungar Säljer små söta kattungar. Tel04573424650

Hästsaker Vintertäcken, regntäcke, stalltäcke i bra skick stl.135 säljes. Reflexridtäcke, ländtäcke, sadel, tränns mm. Tel04573421329, prins_ponny@hotmail.com

Hundbur (så gott som ny) i svart metall säljes. Längd 45cm, bredd 31cm, höjd 37cm. Lagom till de flesta små hundar. 35€ Tel22544

Ardennerhingstar. Två ardennerhingstar. Mkt snälla. 7 o 8år. Ridna o körda i par. 2 westernsadlar (1 ny), tränst 2st med skyggglappar, karror o släde. Tel04573430795

Antiskallhalsband Aboistop compact antiskallhalsband. Oan-vänt batteri (vårt 17€) och lite citronspray medföljer. Nypris 167€, nu. 80€ Tel0407625359

Två söta marsvin! Jag vill sälja mina marsvin när jag inte orkar ta hand om dem längre. En långhårig på bilden o en slåthårig, båda flickor.Med bur!. 70€ Tel0405092091, 37677

Philips DVD hemmabio Förstärkare/radio/DVD/AUX. Med Dolby Surround Pro Logic II 5.1 högtalare (5st) och en kraftig subwoofer. Regionfree! I fint skick. 120€ Tel0408708717

Universal remote 9i1 Styr TV, video, satellit, kabel, LD, DVD, VCD, CD, Hi-Fi och stereo med en fjärrkontroll. Ny i paket! Ersätter trasig!. 10€ Tel0408708717

GPS antenn. GPS Receiver GPS Mouse BU-303, USB 1.1. Installationsskiva medföljer. 50€ Tel04573314070

Digitalkamera rosa Samsung s760 säljes så som obehövlig. Inte mycket använd. 100€ Tel31366, lylaa@live.se

Vems är numret? SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett text-meddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande

0,59 €/sökning

GSM ÅLAND
Global telekommunikation

Kundtjänst 0800-93553

www.gsm.aland.fi

• Säljes

Datortillbehör Tangentbord, högtalare, 17-tums skärm till dator. Tel04573421776

TV. Philips tv video combi. Äldre modell. Fjärrmanöver medföljer. Fungerar bra. 72€ Tel22579, 04573425609, macke@eklund.ax

☑ **Samsung 3G+ telefon** Ultratunn HSDPA 3G+ mobiltelefon med stor skärm. 2Mpx kamera och en för videosamtal. USB kabel, laddare, minneskort, 6mån garanti. 140€ Tel0408708717

19" LCD WS Snugg ASUS PW191S Widescreen LCD använd ca 4månader. 300€ Tel0407583030

☑ **Bilstereo** Sony Mex-R1 spelar allt från DVD(R/Rw), CD(R/Rw)och mp3. Har även möjlighet att koppla skärm till huvudenheten. 200€ Tel04573428189, Henrik_mattsson_89@hotmail.com

Canonpaket Kamerautrustning säljes pga nya inköp. Canon EOS 400D + batterigrepp, Canon EF-S 18-55 f/3.5-5.6, Sigma 70-300 f/4.0-5.6 DG Macro. 780€ Tel0409632826, crexen@gmail.com

Compaq dator + Canon skrivare. Äldre modell men allt fungerar bra. Tel0407184140

Ps2 med 21 spel. Ps2 med 2 handkontroller, minneskort och 21 spel. 200€, kan diskuteras. Tel0403502098, w_m@live.se

RC helicopter bensin Helt ny RC helikopter som drivs med bensin! Behöver skruvas lite. Komplett med alla delar o sändare! (nypris över 500€). 200€ Tel0405019702

RC-bil, bensin Helt ny RC-bil som drivs med bensin! Testkörd 3 ggr. Komplett med alla delar o sändare! (Nypris över 350€). Fungerar kanon!. 200€ Tel0405019702

Bra stationär dator: AMD Athlon 64 x2 : 5200+, 2gb HyperX, GeForce 7600 GT, 300gb HD.. Ring för mer info!. Tel04573424650

☑ **PS 3 spel** Har ca 30 PS3 spel i nyskick som säljes. Maila för titlar/priser el ring, men ring inte före 12.00!. Tel04573799093, teo.smolander@hotmail.com

► Fastigheter

• Uthyes

Lägenhetsbyte. Inom Marstads bostadsbolag: Trevlig lägenhet i norra stan, 3 rok, 75kvm, önskas byta mot 3:a i södra stan. 610€ Tel0407368424

☑ **Uthyes etta i Åbo** Ljus och fin etta på 33,5 kvm invid salutorget i Åbo. Badrum med dusch och tvättmaskin, klädkammare och balkong. 650€ Tel0445478174

Möblerad etta Liten möblerad etta ca 2 km från centrum uthyres enligt överenskommelse. Bilplats finns. El ingår ej i hyran. 400€, tina.forsblom@pp.inet.fi

Hyresbyte 4:a, 110 kvm, centalt i egna hem m gem. gård önskas byta till 1: el 2:a. Tel04573650784

Ny **tvättmaskin** toppmatad Whirlpool 40*60 ny i obruten förpackning. Säljes billigt pga felköp. Tel04570529455

Canon Ixus 70 Digitalkamera i nyskick! 1 GB minneskort (nypris 180€). Julerbjudande!. 120€ Tel0405019702

Dator säljes med 3,4 ghz processor ett nytt grafikkort 1gb ram klarar de flesta spelen. Ring för mer info. 400€ Tel32664, 04573432064

☑ **LG hemmabiosystem** LG 902TB, wireless TX 5.1, 1000W, 1år, sparsamt använd. 490€ Tel04573134275, 23275, randolphpreymers@hotmail.com

Datorpaket. 1st datorpaket med canon ip3000 skrivare, trådlöst tangentbord + mus, headset med mikrofon, 17" plattskärm. 350€ Tel0408508071

Sony dvd hembiosys. 50+80W, 6 högtalare, AM-FM radio, cd-dvd. Lite anv. Som ny. Nypris 300€. 150€ Tel0400529259

Dator. Helt ok dator för kontor och det mesta inom spel. 2gb ram minne. 200gb hårddisk 512mb grafikkort 19" Flatskärm. 550€ Tel +358409653159

PSP Slim & Lite med två spel (Simpsons och Virtual Tennis) och två filmer säljes. Väska, laddar, billaddare och USB-sladd följer med. 150€ Tel0400722411

28" widescreen TV Philips tjock-TV, grå, servad hos Sedins i juli, ny fjärr. Säljes pga ointresse. Hemkörning kan ordnas på fasta Åland. 250€ Tel04573834895, defiant@aland.net

Samsung Touchwiz Fin Samsung F-480 Touchwiz som är 1 månad gammal och i perfekt skick. En extra laddare medföljer. 350€ Tel0408339251

• Köpes

S500i! Söker en s500i mobil. Så billig som möjlig. Maila eller sms: a!. Tel04573434289, w_m@live.se

Playstation 3 köpes. Tel0405047967

PlayStation1-spel: Skulle vilja köpa CTR (Crash Team Racing) till PS1. Ring om ni har detta spel och vill sälja det.. Tel04573424650

Stor centrumlägenhet Stor lägenhet, 5r + kök, i äldre hus uthyres from 01.01.2009. Hyra 995€. Tel0400604021

Möblerad 3:a. Minikök, wc, dusch, balkong. Tillgång till bastu, tvättstuga. Uthyes åt 2 rökfria studerande. Tel0405743666

Stor 3:a i Ö Saltvik Nyrenoverad 3:a 97m2 med kakelugn och vedeldad bastu, även tillgång till stort sovrum på övrevåningen. 8,00/m2. 776€ Tel0400539510

Varmt lagerutrymme, 21m², centralt i Mariehamn., birgittach@hotmail.com

Ljus 3rok, 75m², centralt Mariehamn.,birgitta.eriksson@hansen.se

Hus i Godby, 4 rum och kök. Tel0403267991

3-4 rok i Östernäs, 110m² vån. II. Ljus, öppen, 2balkonger, sjöutsikt, lugnt läge. Åt studerande, par el liten familj. Djur- o rökfri. 775€/mån,kan disk. Tel04575026588

Stugor. 2 stugor uthyres årsvis eller enligt överenskommelse i Finström Torrbolstad. Tel04573430374, 42334, json@aland.net

Källarförråd vid Askuddsvägen, 180 kvm, uthyres i helhet eller större delar. Tel04573828499

• Önskas hyra

Bostad sökes. Liten stuga/torp för året runt boende. Eller större 1a eller liten 2a, utanför stan. Allt av intresse!. Tel0408787703

Söker bostad. 3 rum o kök sökes. Tel04575958110

Lägenhet i Mariehamn Mor och dotter önskar hyra lägenhet i södra stan, helst en 3:a men allt beaktas. Fast inkomst. Tel0407368424

Bostad i Uppsala Ska börja studera i Uppsala i vår och letar nu bostad. 21 år och kommer från Mariehamn. Allt av intresse!. Tel04573430687, sara.s.87@hotmail.com

Lägenhet sökes. Skötsam 23-årig tjej med liten snäll hund söker 1:a med kök el 2:a i Mariehamn. Arbetar och har fast inkomst. Alla svar beaktas. Tel0504419898, tikaarlss@abo.fi

Önskas hyra Lägenhet i Mariehamn under tiden 24.6.09 - 9.8.09. Tel49960, 0400712475, rolf.lindqvist@aland.net

Hem sökes Rök-,sprit-o djurfri heltidsarbetande kvinna med föreskolepojke söker bostad i Mariehamn snarast. Max. 500€ Tel0408575724

Etta eller tvåa Önskas hyra av en 24-årig studerande i Mariehamn. Tel0407246224, 14224

Stuga. Vinterbebolig stuga önskas hyras till rimligt pris, öppen spis är ett plus. Önskas hyras tom. april 2009. Tel +46739680901, alf.lind@tilosailing.se

2a eller 3a önskas hyras i Jomala eller Mariehamn omgående, till ett lugnt och skötsamt par. Båda har fast inkomst. Allt av intresse. Tel0407243444, sara123200@hotmail.com

Uppsala Skötsam och rökfri tjej söker lägenhet centralt i Uppsala max 20min till stationen. Har referenser från tidigare boende. Katja L. Tel04573425101, +46735833333, garbage112@hotmail.com

► Hus & Hem

• Säljes

Säng Sängstomme 180 x 200 Vitt. Nymålat. 150€ Tel0407184140

Ugn/spisplatta/fläkt 60cm bred. 100€ Tel0407184140

Frysbox Zanussi, 350 liter. 200€ Tel0407184140

☑ **Fåtölj.** Läderfåtölj säljes pga utrymmesbrist, mörkbrun, obetydligt använd, snurrbar. 200€ Tel04573314070

☑ **Matrumsgrupp** Runt glasbord 110 cm o 4 stolar i kromad metall, svart klädsel. 100€ Tel0405135255, guggi@aland.net

Sminkbord, 60-tal I bra skick. Tre lådor. Löstagbar, tredelad spegel med ”vikbara” hörn. -60 tal? Klassiker!. 75€ Tel003581824237, ncr.ducati@gmail.com

Stockholm -09 (vår) Universitets-studerande önskar hyra lägenhet alt. rum i Sthlm under vårterminen-09, kortare el. längre period, allt är intressant. Tel0400833087, flistherby@hotmail.com

Lägenhet i Mariehamn Min nuvarande lägenhet har blivit såld. Så nu söker jag lägenhet i Mariehamn. Har fast jobb och är rökfri. Tel0503568914, tommy.umbra@aland.net

Bostad i Stockholm Vi är två åländskor som söker boende i Stockholm omgående! Allt är av intresse. /Ulrika och Johanna. Tel +46700313212, ulrikaisaksson@hotmail.com

Bostad sökes. Kvinna söker bostad i Godby centrum el i Jomala Kyrkby. Bostaden bör vara ca 40kvm och ligga nära bussförbindelse. Tel0453433957

Tvåa. Finns det ngn ledig 2: a som man kan ha djur i, jag måste flytta omgående pga mögel, och det kommande barnet. Tel0408141253

2a eller 3a Önskas hyra av skötsamt och lugnt par. Båda med fast inkomst. Allt av intresse. Tel0407243444, sara123200@hotmail.com

Etta el tvåa önskas hyra. Tel21794, 0408762746

2:a i Mariehamn Jag är en rök- och djurfri kille som söker lägenhet. 1:a el. 2:a i Mariehamn eller i närheten. Tel +358405625162, 55538

Lägenhet i Mhamn Vi är ett ungt par som flyttar till Åland i december. Söker nu lägenhet i Mhamn from januari 2009. Djur- och rökfria. Tel04575691854, jenswickholm@hotmail.com

Lägenhet Kvinnavillhyralägenhet i M:hamn, gärna i centrum, 1:a 2: a el liten 3:a. Röker inte, lugn och skötsam. Tel0400621080, 21169, nannica@hotmail.com

Lägenhet i Sthlm. Jag vill flytta till Sthlm, önskar hyra 1:a el 2: a. F.o.m.1.3.09. Jag är en väldigt skötsam o rökfri 28 årig tjej. Jobbar på båt., annamax_243@hotmail.com

Lägenhet sökes 2:a eller 3:a sökes from februari. Vill inte ha elvärme. Ring efter 18.00. /Sarah. Tel0407261010, krakan_82@hotmail.com

Önskas hyra 1:a eller 2:a, gärna i markplan eller med liten gård eler liten stuga för åretrunt-boende. Tel358407704735

Garage/förråd. Önskar hyra ett varm-garage/förråd på ca 15-20 kvm i Mariehamn eller dess närhet. Tel0405067878, 0405044486

☑ Tresitssoffa

Skön tresitssoffa i beige grovrandig manchester säljes. Fint skick. 2,35 x 1,10. Sittdjup 75 cm. 600€ Tel0405717304, annalabo@gmail.com

☑ **Barstolar, som nya!** 2st barstolar i mkt bra skick säljes. Som nya! Höjd 70cm. Båda för 70€. Tfn eft. kl.16.00. 40€ Tel04573431585, gustafsson.sandra@hotmail.com

Teservis Komplett, oskadad, finsk teservis från 1950-talet. Benvit utanpå och målad i lila, gröna, rosa trianglar inuti. Tel04573421776

Diskbänk & blandare Nästan oanvänd diskbänk 175 * 60 cm med dubbelho i mitten, utrustad med en modern engreppsblandare. Nyskick. 75€ Tel04573434157

☑ **Matbord med 6 stolar** Bordet är 160*80 och har en tilläggskiva på 60. 200€ Tel48329

☑ **Tv-bänk mm.** Tv-bänk, golvhylla samt vägghyllor, alla i samma serie, björk. 100€ Tel0407557515, ozzy@aland.net

Liggfåtölj, som ny. 100€ Tel04573834897

Säng Juniorsäng med madrass. 50€ Tel04573834897

Salora TV, välfungerande, ej scart. 20€ Tel0451273523

Diskmaskin Siemens Lady, i gott skick, säljes såsom obehövlig. 75€ Tel0400780469

☑ **Soffa + fåtölj** fin, fräsch, mörkgrå, ganska stor, mjuk, använd sällan 1,5 år, ring efter 17.00, pris kan diskuteras. Tel04573427028, luci@aland.net

Grön lädersoffgrupp 3+2. 150€ Tel04570826844

☑ **Lomonosov teservis;** 6 koppar+fat,6 assietter,1 kakfat,1 tekanna,1 gräddsnäcka,1 sockerskål,1 vas,1 syltskål. Handmålad, gulddetaljer, oanvänd!Prutmån. 500€ Tel34376, 04575267244, bolandet@aland.net

☑ **Soffbord.** Runt lackerat eksoffbord med hylla, omkrets 105cm, höjd 48cm, lite defekt på kanten. Nypris: 3.950 sek från Mio. 70€ Tel04573613584

Furusäng, utdragbar. Perfekt till växande barn, säljes för 50€, billigare vid snabb affär. Ring på kvällstid. Tel34534

3 sektioners hylla ss som obehövlig. Brun, snygg i fint skick. Frågor? Maila för mer information. 60€ Tel04573613842, mez@aland.net

Garderob. Vit spånskiva, övre delar med hylla, undre delar med plastbackar resp. galgestång H:238 B:60 Dj:50cm. 30€ Tel0408236539

☑ **Hörnubbelbadkar,** rymligt, Tibet 1, med dusch, ryggmassage med roterande jets, belysning och inbyggd radio, säljs pga flytt. 1400€ Tel0405453213, 16716, hallbacka@hotmail.com

☑ **Tarkettgolv.** Overblivet tarkettgolv. Ek, 14mm. 2 lådor á 2,85 m²/st. 40€ Tel0407617563

☑ **Byggmateriäl** Siporexblock 150*200*600 + lim. Halva nypri-set!. 70€ Tel04575483684

Dubbelsäng 160x200 antikbetsad furu inkl. resår- och bäddmadrasser. 300€ Tel0405812258

Väggstege i järn, L:4,30m B:45,5cm D:63cm, 11 steg. Tel04573425495

Korgar/krukor. Storlåda med korgar/krukor, burkar för julblomster mm. 10€ Tel0400696761

Badrumsskåp IKEA ”Stenskär”, massiv bok, H:150 B:39 Dj:37 cm. 50€ Tel0408236539

Frys Electrolux 250l. 50€ Tel04573421009

► Musik & Instrument

• Säljes

Sekelskiftes-piano ”C.Goetze St.Petersburg-Berlin”, svart, 135cm högt. 500€ Tel0400265070

HIM: Alla 6 studioalbum + 3 samlingsalbum. Skivorna/fodralen är i perfekt skick! Ring om ni är intresserade. Tel04573424650

Whitesnake 2st Whitesnake biljetter till konserten i Helsingfors ishall fredagen den 12 december kl.20.00. 80€ Tel0405942113

Elbas Aria elbas, röd, mkt bra instrument i bra skick. Väska medföljer. 270€ Tel0405397333

Frysskåp Upo 241 lit. årsm.-05. 150€ Tel0405062320

Hushållsassistent Electrolux årsm.-05, med tillbehör. 70€ Tel0405062320

Soffa säljes Mörkblå soffa 1,80 m med dunstopning säljes. Tel0405694542

☑ **Köksöverskåp** Varit monterade i ett garage. 40, 50 och 100cm breda, totalt 280cm. 100cm höga. Dörrarna lite avsågade i övre kanten. Bortskänkes. Tel0405032635

☑ **Garage/liderdörrar** för porthåll ca 260x200, ej karm men gångjärn finns. 20€ Tel0405032635

☑ **Äldre skrivbord** i massivt trä, ca 145 x 70. Visst renoveringsbehov. Stabilt! Antikt?. Tel0405032635

☑ **Soffbord** Runt soffbord i glas, på hjul. Bredd 90cm, höjd 30cm. 75€ Tel04575244287

☑ **Lådhurtsar** 2st, på hjul i ceris-rosa plast från Ikea. H:66cm B:35cm D:32cm. 13€/styck eller 20€ för båda. Tel04575244287

Möbler. Vit barnspjäsäng m madrass, mkt gott skick, 50€. Fin träsäng 1.40 bred m gavlar, madrass + bäddmadrass, obetydligt använd 150€. Tel04573613562

2st taklampor i furu. 10€/st. Tel04573135508

Fonduegryta, oanvänd. 10€ Tel04573135508

Vit TV- o stereobänk i mkt gott skick. 30€ Tel04573424732

Telefonbord, svart, med hylla och en låda. 10€ Tel0400628857

TV bortskänkes Luxor 26”. Tel0400822057

3-sits soffa Ektorp, vit soffa säljes. 300€ Tel0408336606

Jötul kamin. Jötul spisinsats med lättbetong spismur. Tel0400524921, 34286

Teakbrickor En större och en mindre. Tel04573421776

Taklampa med fläkt. 20€ Tel13193

Resårmatrass på ben, dock utan bäddmadrass. Som ny!. 15€ Tel04573424732

Kylskåp. I prima skick varande Cylinda kylskåp, färg vit, höjd 155cm. 150€. Tel04573135288

• Köpes

Dörr för pannrum Brandkladsad dörr för pannrum /garage. Bredd 80-90cm, höjd ca 205cm. Tel04573613533

Loftsäng. Önskar köpa en 120cm bred loftsäng med eller utan madrass. Tel0407490007

Målarfärg vattenbaserad, för utomhusbruk, restsattlar, billigt. Tel0400680793, 47870

Tama trumset Säljer mitt fina trumset nu. Dubbelpedal m.m. ingår. Perfekt julklapp! Slå en signal för mer info. 850€ Tel04573823026

Gitarrförstärkare Hughes&Kettner Edition Blue 15W gitarrförstärkare, nyskick, perfekt för hemmabruk. 100€ Tel0405397333

Messa Nyan!
0457-323 4444

► Samlarobjekt

• Säljes

Oljemålning 77*41 cm, Hildur Stenbäck, motiv: västra hamnen med Pommern och färjor. 1400€ Tel04573749710

► Sport & Fritid

• Säljes

Fotbollsskor. Nike inne-fotbolls-skor (svarta) nr.35. Knappt anv. 10€ Tel0400628857

Innedygmn.skor Nike (vita) nr.35. 10€ Tel0400628857

Pojkskridskor Har ni kontrol- lerat om fjolårets skridskor pas- sar? Skynda och fynda pojkskrid- skor i mkt bra skick strl.36!. 25€ Tel04573749894

Karatedräkt storlek 3/160, obetydligt använd. 30€ Tel0405501085

Julklappar? Hockeyskridskor Bauer Nike Supreme st.42, 1ggr anv, i låda, nypris 1099 sek. 45€ Tel04573135373

Julklapp Grå/blå plastskrid- skor Reuolution st.32, fina. 25€ Tel04573135373

Julklapp Blå plastskridskor st.28. 10€ Tel04573135373

Julklapp Barnskidor Peltonen 120cm + stav + pjäxa Alpina st.30-32. 25€ Tel04573135373

Vandringsskängor Meindl mul- tigrip lady, Gore-tex, storlek 37. En gång använda. Passar ej min fot. 30€ Tel04573427385, madame@aland.net

Skridskor i bra skick säljes. In- nermått 20,5cm. Tel04575244232

Pojkskridskor Skridskor Cal- gary stl. 37 och stl 38, knappt använda. Säljes el. bytes mot stl. 39 i lika gott skick. 30€ Tel34507, 04573430220

Skidpaket för barn Skidor, stavar + pjäxor stl 34. Allt i gott skick, pjäxorna som nya. Säljes el. bytes mot pjäxor stl. 39 i lika gott skick. 30€ Tel34507, 04573430220

Skidpjäxor Alpina stl.37, använ- da endast ett fåtal ggr. Säljes el. bytes mot stl. 39 i lika gott skick. 25€ Tel34507, 04573430220

► Övrigt

• Säljes

Löklådor. 35st. Stor- lek 155x60x10cm. 70€ Tel0407184140

Damejeanne, ca 50 l med för- varingskorg. Tel04573421776

Flygbiljett Presentkort på valfri resa med Air-Åland värd 340 €. Nu. 290€ Tel04573426865

Ungdomsböcker. Julklappstips! Pollux, Funtasie och diverse ung- domsböcker i nyskick säljes för 2e st / 15 e för 10 st. Tel0405501085

☑ Siporex+ lim 3 säckar lim + 28 st Siporex block 150*200*600 säljes för halva priset i M:hamn. 70€ Tel04575483684

☑ Traktor Valmet 4x4 med frontlastare, liten och smidig, 70hk. Tel0400721683

Tillbehör. Ensilagekniv till fränt- lastare ålö fyrcylindrig diesel- motor kvarn med elmotor sallo sladdharv 3,20. Tel0400721683

☑ Redbull kyskåp med glas- dörr. 70€ Tel04575958285

☑ Byggmaterial Siporexblock 600*150*200 samt 3 säckar lim. 70€ Tel04575483684

Oljemålning 77*41 cm, Hildur Stenbäck, motiv: västra hamnen med Pommern och färjor. 1400€ Tel04573749710

☑ Slalomskidor 150cm Blizzard, skidor+stavar+pjäxor storlek 36-37, vita. 50€ Tel0400427427

Flickskridskor stl.37, med skydd. Nya i butik 40€. 20€ Tel04573135508

• Köpes

Orbitrek elite. Onskar kö- pa orbitrek elite, max 70€. Tel0405238996,

Spinningcykel i bra skick köpes. Tel0407273028

Pojk/herrskridskor billiga i gott skick. Strl 42. Tel04573424555

Skidhjälmar. Scott röd st.6-10år, anv.1ggr, 30€, (som helt nya). Cebe svart st.58, 35€. Cebe grå st.56 35€. Skidglasögon på köpet. Tel0400696761

Julklappstips! Hockeyhandskar TPS st.13”, stora i storlek, ledar silver, nya. 80€ Tel0400696761

Killskridskor. 1par helt oanvän- da killskridskor stl.43, köpta på Stadium ”Point Zero”, ej upp- tagna ur förpackningslådan. 30€ Tel13349, 04575126175

Pojkskridskor. Skrid- skor stl.32, i bra skick. 15€ Tel32714, 0407041895

Pojkskridskor stl.36. 15€ Tel0405491196

Pojkskridskor stl.37, som nya!. 20€ Tel0405491196

Pojkskridskor stl.35, som nya!. 20€ Tel0405491196

Skridskor Bauer hockeyskrid- skor strl. 42. Använda en gång. 50€ Tel16299, 0400655372

☑ Sparkstötting Esla, l=205cm, ihopfällbar, knappt använd. 50€ Tel0400427427

☑ Barnskidpaket Pelto- nen 150cm, skidor + stavar + pjäxor storlek 35, vita. 25€ Tel0400427427

Pollux-böcker från medlems- skap 1995-1997. + diverse barn- böcker. Mkt fint skick. Ring/ maila så skickar jag en lista. Tel04573613842, mez@aland.net

TA-213 delar till salu. Div. Tel0405743666

Twin dancer 2 spelare. Julklapp- stips! Dansmatta, kopplas till TV (nytt). 15€. Tel0400696761

Julklappstips! Sällskapsspel (Vem vill bli miljonär). Fint skick. 12€ Tel0400696761

Tidningar. Serietidningar (gamla) Fantomen mm. Låda med Hus & Hem tidningar. Tel0400696761

Fiolbok + cd-skiva, små låtar för små stråkar. Tel0400696761

Fiolbok Vi spelar fiol II. Tel0400696761

Vinterkläder: Jacka/byxor, ha- lare mm. Finns i flera storle- kar och färger. Pris: billiga. Tel0400696761

Snöslunga Honda HS80. Band- driven. Elstart. Är extrautrus- tad med schaktblad. Lite använd. 1500€ Tel04575244050

Parfym Burberry Brit Eau de Par- fym 50ml. 45€ Tel0505179173

Annonsera i den tidning du själv läser!

► ÖVRIGT

Information om byggnaders energiprestanda

Lagen om byggnaders energiprestanda träder ikraft den 1 januari 2009. Vissa byggnader som färdigställs efter detta datum skall förses med giltigt energicertifikat.

Certifikat för enskilda bostadshus och fastigheter med högst sex bostäder är frivilligt då byggnaden färdigställs före den 1 januari 2009.

Med anledning av detta har Ålands landskapsregering inbjudit Siru Lönnquist från VVS- föreningen i Finland r.f. och Göran Leander från Svegon, Fin- land, för att informera om innebörden av den nya lagen.

Information ges tisdagen den 2 december kl 14.00, auditoriet i lagtingshuset,

om vilka byggnader som enligt lag måste vara för- sedda med energicertifikat. Vidare informeras om utbildning samt kravet på godkänd behörighet för personer som önskar utfärda separata energicertifi- kat. Tillfället vänder sig främst till företag och orga- nisationer inom branschen, samt berörda tjänste- män inom kommunförvaltningen.

Samma dag och plats, kl 18.30 informeras om certi- fikat som ingår i disponentintyng.

Tillfället vänder sig främst till fastighetsbolags dis- ponenter och/eller styrelseordförande som själva vill utfärda certifikatet.

Ev. frågor besvaras av Henrik Juslin, Inspektör vid el- och energienheten, henrik.juslin@regeringen. ax, tel. 25196

Oljetank Inomhus oljetank 1,8m3. Tel0405105125

☑ 4 pearlyft Bradbury lyf- ter 3000kg, fungerar bra och kan provköras. Motsvarande på Blocket kostar 45000kr. 1000€ T el+358504324802, +358457548 3150

Oljepanna med brännare. Tel0405105125

Böcker. 11st Victoria Holt roma- ner. 20€ för alla. Tel04573135508

Elektriskt värmegolv nytt, ej anv. Kan läggas under alla golvmate- rial. Passar husbil, uterum, balko- ner. 200cm lång matta + trans- formator. Nypris 200€. 130€ Tel0400529259

• Köpes

► Förlorat & Tillvarataget

• Förlorat

Guldarmband med tunna, räffla- de och ihoplänkade stavar bort- tappat i Mariehamn! Kärt min- ne!. Tel0405368771

Aluminiumstege. Du som hitta- de min alu.stege längs Getavägen i höjd med Kroklund, snälla hör av dig, jag behöver den i arbetet / hittelön. Tel04575644151

Ett litet tält/bod Har någon att sälja ett litet tält/tak som pas- sar till torgförsäljningbod. Tel04573428819

Ved. Massaved 1-10 fast ku- bik. Hämtar med bilsläp. Tel04573426730

Begagnat plåttak. Plåttak i nå- gorlunda skick köpes eller emot- tages. Tel0400984606

Vedeldstad sökes typ Jötul, sprucken panna el dyligt, att vär- ma verkstad. Alla svar beaktas. T el04573135017, 01838816

• Övrigt

Jultomte. Behöver du en erfa- ren jultomte? Ring så kommer vi överens om när och vart jag ska komma, h.Victor. Tel +46765743 162, 0407625371

Liten lila kasse Borttappad vid bussplan den 24.11 på eftermid- dagen innehåller en svart grå bar- nössa. Tel04570861775

• Tillvarataget

Katt. Brun-orangefärgad katt med vitt bröst o vita tassar till- varatagen på Apoteksgränd 4. Tel44095

Cykel. Upphittad grå herrcykel typ mountainbike, fås mot be- skrivning. Tel +3584575640196

► LEDIGA PLATSER

Anläggningsskötare

Mariehamns stads idrotts- anläggningar lediganslår en befattning som

anläggningsskötare

i arbetsavtalsförhållande till Baltichallen.

Erfarenhet av underhålls- arbete, fastighetsskötsel, mark- och utomhusmiljöar- beten samt kännedom om maskiner och annan teknisk utrustning är en merit.

Vi förutsätter att den som anställs är kund- och servi- ceinriktad.

Kvälls- och helgarbete in- går.

Tillträde 1 februari 2009 eller enligt överenskom- melse.

Närmare upplysningar läm- nar anläggningschef Len- nart Axelsson tel. 531440.

Din ansökan med CV bör vara inlämnad **senast 19 december 2008** till Marie- hamns stad, fritidsbyrån, Neptunigatan 23, 22100 Mariehamn

► LEDIGA PLATSER

Äldreomsorgen

Välkommen att arbeta inom Mariehamns stads äldreomsorg!

Äldreomsorgen i Mariehamn är i ett spännande utvecklings- skede när det gäller kompetensutveckling och arbetsmetodik och söker därför personal som är beredd på nya utmaningar. Vi anställer följande personal till Trobergshemmet (under för- utsättning att stadsstyrelsen beviljar tillsättandet av platserna, punkt 1 och 2)

1. **Två närvårdare heltid** i arbetsavtal
2. **En närvårdare deltid**, 78,43% i arbetsavtal
3. **En närvårdare heltid**, vikariat fr. 1.1-29.8.2009 med ev. förlängning
4. **En närvårdare deltid**, 78,43% vikariat fr. 1.1-31.5.2009. Utöver dessa har vi ett behov av **semestervikarier** och **inhoppare**.

Kompetenskrav punkt 1-4: närvårdar-, primärskötar- eller mot- svarande utbildning, gärna med inriktning äldreomsorg. Vi värdesätter arbetserfarenhet.

5. **En tvättare heltid**, fr.o.m. 1.1.2009 t.o.m. Trobergshemmets nybygge är färdigställt och vakansen ev. ombildas

Punkt 5: arbetserfarenhet inom tvättinrättning önskas.

Lön och anställningsvillkor enligt AKTA-avtal.

Eftersom Mariehamns stad eftersträvar en jämnare könsfördel- ningen ser vi gärna både kvinnliga och manliga sökanden.

Information beträffande tjänsterna ges av Trobergshemmets vårdchef Ritva Eklund, tfn 018-531311/e-post ritva.eklund@mariehamn.ax eller av Trobergshemmets administrativa chef Paulina Eklund, tfn 018-531310/epost: paulina.eklund@mariehamn.ax

Välkommen med din ansökan som skall vara oss tillhanda **senast den 15.12.2008 kl. 16.00** under adress:

Trobergshemmet, Mariehamns stad
Norra Esplanadgatan 6
22100 Mariehamn

www.mariehamn.ax

Orättvis beskattning av ålänningar

■**Tusentals** ålänningar blir orättvist beskattade för sina pensioner i de fall de får pension både från Finland och från Sverige. 1.429 ålänningar fick utlandspension år 2006 – en ökning med 112 % från 1996. Antalet kommer ytterligare att stiga kraftigt under de närmaste åren då fyrtiotalisterna går i pension. Det är många fyrtiotalister som tjänat in både svensk och finsk pension.

Det finns ett avtal mellan Finland och Sverige om undvikande av dubbelbeskattning. Andemeningen i avtalet är att pension skall beskattas endast i den stat från vilken den betalas (artikel 18). Detta avtal ändrades den 4 april i år. Eftersom kommunalskatten är åländsk behörighet är avtalsförändringen nu under

behandling i lagtinget. Avsikten med ändringen är ”att återflyttare lättare ska förstå grunderna för beskattning av pensioner och garantera att ingen känner sig dubbelbeskattad” säger Nordiska Ministerrådet i ett pressmeddelande.

Vad är då ”dubbelbeskattning”? Om du bor i Sverige och får pension både från Finland och från Sverige betalar du ingen skatt i Sverige på din pension från Finland. Alltså ingen dubbelbeskattning. Om du bor i Finland och enbart får pension från Sverige är skatten som dras på din pension i Sverige slutlig och du beskattas inte i Finland. Alltså ingen dubbelbeskattning. Detta gäller också i det fall

skatteprocenten i Finland är högre än de 25 % du betalar i Sverige.

Men om du bor i Finland och får pension både från Sverige och från Finland beskattas du i Finland för din totala pension. Det vill säga först betalar du 25 % till Sverige och sedan sammanförs din svenska pension med din finska pension vilket betyder att din totala skatteprocent stiger. Din svenska pension räknas med två gånger – först i Sverige och sen i Finland. Detta är enligt de finska skattemyndigheterna inte dubbelbeskattning!

Förklaringen man ger måste kategoriseras som skatteakrobatik i den högre skolan. ”Pension skall beskattas endast i den stat

från vilken den betalas” är en ganska så entydig princip tycker jag. (I mitt fall, jag har både svensk och finsk pension, resulterar ”skatteakrobatiken” i att också jag betalar mer i skatt än jag skulle ha gjort om mina pensioner slutligt beskattats i det land de utbetalas.)

Som vanligt förlorar de med de minsta pensionerna också på ändringen.

De ålänningar på Eck-erölinjen som nu flaggas ut till Sverige kommer, förutom att deras lönevillkor uppenbarligen försämrats, också att drabbas av att deras framtida pension från Sverige blir föremål för beskattning två gånger. Orättvist!

Kalle Fogelström (s)

Döm inte ut Åland24 ännu

■**Är åländsk** lågbudget-lokal-TV helt onödig och omöjlig att få ekonomi i eller en garant för demokratins bevarande?

Ja, det kan man undra efter att ha läst **Magnus Mobrandts** insändare (26.11). Den är ett svar på **Göran Djupsunds** kolumn i Tidningen Åland (24.11) där han hävdar att Nyans TV-experiment skall läggas ned och då svarar Mobrandt att Åland24 möjliggjort att ”ålänningarna för första gången i historien kan bilda sig en personlig uppfattning om öns makthavare”.

Det är ju nonsens! Man behöver inte TV-sminka politikerna för att det skall framgå vad de tycker och tänker. Ålands Radio har i många år sänt debatter och fördjupningar som ”garanterat demokratins bevarande”. Hittills har inte den nya TV-kanalen stått för någon större konkurrens i det avseendet. Den politiska bevakningen är knappast Åland24:s starkaste kort.

Därmed inte sagt att TV-satsningen är dödsdömd. Svagheterna i Djupsunds resonemang är flera. Att han är en ivrig tidningsförspråkare går inte att ta miste på, men samtidigt tycker han att innehållet i våra lokaltidningar är ”olovligt magert och ytligt” emellanåt. Är det inte då bättre att skära ned i antalet utkomna tidningar per vecka för att göra det möjligt att satsa på fördjupning och bättre journalistik?

Att tidningarna gick över till sexdagarsutgivning har i viss mån lett till samma resultat som för Ålands Radios del – man har lite för

mycket utrymme att fylla i förhållande till vilka resurser som står till förfogande. Det innebär att journalistiken blir ytligare. I fallet Ålands Radio finns det många som inte har förstått att kvalitet och kvantitet ofta står i motsatsförhållande till varandra. Det samma gäller förstås våra tidningar.

Ifråga om Åland24 håller jag med Mobrandt: döm inte ut projektet redan! Satsningarna på barnprogram och sportmagasin är ambitiösa och visst kan det i valtider vara kul att se politikerna svettas i en TV-soffa. Återstår att se hur lockande konceptet är för annonsörerna.

För oss ungdomar under fyrtio år dessutom webbsatsningarna på radion och på tidningarna viktiga. Kanske Djupsund föredrar sina papperstidningar, men tyvärr, det börjar bli gammalmodigt att tycka att alla pengarna skall satsas bara på dem.

Anders Hallbäck

► ÖVRIGT

VI SÖKER NYA HEM!

Basse, 2 år, kastrerad hane, kelig & tillgiven

Totten, 3,5 år, kastrerad hane, social & kelig

Carla, 3 år, kastrerad hona, svanslös, social & trevlig

Zenya, 5,5 år, kastrerad hona, lugn & mysig

Tjalle, 6 mån, stor blandras, trogen vän.

Läs mer om oss på www.djurskydd.net

JOURTELEFONEN
0457 3424 850

vardagar 19-21, samt helger 10-13

Ålands djurskyddsförening

Nya Åland

Kökar ligger (tyvärr) före Åland

■**Hej** alla ålänningar!

Det står i tidningarna att nu blir Kökar Finlands mest skuldsatta kommun, räknat per invånare. Nu har kökarborna blivit riktigt tokiga, tänker ni. Våra skäl är dels hur befolkningen utvecklas, dels att vi behöver bygga om och till vårt äldreboende ”Sommarängen”. Låt oss förklara:

Vi blir färre i skärgården

Befolkningen minskar i skärgården, både om man räknar på tio års sikt och det senaste året. Men inte i alla skärgårdskommuner: Vårdö och Brändö växer, glädjande nog. Men Kumlinge, Sottunga och Kökar minskar. Kökar har blivit 22 personer färre bara under det senaste året, vi är nu (31.10.2008) 262 bofasta.

Och äldre. 25 procent av befolkningen är över 65 år i skärgården, medan det bara är 17 procent på fasta Åland. På

Kökar innebär det 62 personer.

Det är en trend på Åland, i Finland och i hela västvärlden att andelen äldre blir större, men det märks redan nu ute i skärgården. Det är därför jag skriver i rubriken att Kökar (tyvärr) ligger före Åland.

Statistikcentralen i Finland räknar med att andelen kökarbor över 65 år är 70 personer år 2010, 82 personer år 2015, 92 personer år 2020 och 93 personer år 2025 [http://www.tilastokeskus.fi/til/vaenn/tau_sv.html]

Inget ont i att bli gammal!

Socialvården är som alla vet lagbunden, det är inget som kökarborna har hittat på. Vi vill helst ta hand om våra gamla hemma på Kökar, där de levat sitt liv. Vi tror inte att det skulle spara pengar för någon om vi skulle tvingas skicka dem till exempelvis Mariehamn på ålderns höst.

Vi har verkligen sparat och prutat och förhandlat om priset

på om- och tillbyggnaden av vårt äldreboende. Byggekostnaden är nu nästan hälften av vad den beräknades till för ett år sedan, bygget blir både bättre och billigare. Vi har diskuterat med personalen som tar hand om de gamla. Vi tror och satsar på deras kunskap och kompetens.

Andelen kvinnor i skärgården är 45 procent. Det är mindre än till exempel i svenska Norrland.

Det är svårt att få familjer att flytta till skärgården om båda vill ha jobb – framförallt för kvinnan. Det är svårare för kvinnor än för män att bo kvar och jobba i skärgården när ett parförhållande spricker. Vårt nya äldreboende är vår största kvinnoarbetsplats – även om män är välkomna att jobba där!

Jag hoppas att ni med detta förstår våra skäl och inte betraktar oss som tokigare än vanligt.

Christian Pleijel
Ordförande i Kökar socialnämnd

Femtio år sedan min debut i åländska spalter

■**Året var 1958.** USAs atomubåt Nautilus hade korsat Nordpolen under istäcket. Sovjetunionen hade nyss infört ett frivilligt stopp för kärnvapenprov. USA och Storbritannien följde efter. Algeriernas frihetskamp mot Frankrike hade övergått till gerillakrig. Förenta nationerna sände amerikanska trupper till Libanon. Oroligheter hade brutit ut genom religiösa motsättningar och folkets krav på sociala reformer. I Kina proklamerade den kommunistiske ledaren Mao Tse Tung ”det stora språnget framåt”. I Sydafrika skärptes rasåskillnadspolitiken.

I Finland bildade **K A Fagerholm** majoritetsregering på basen av socialdemokrater och de borgerliga partierna. Sovjetunionen fryste sina relationer med Finland för att visa missnöje med vissa regeringsledamöter. ”Nattfrost” rådde.

I Sverige hade kvinnan fått rätt att bli präst i svenska kyrkan. **Tage Erlander** (s) var sedan tolv år statsminister i Stockholm och skulle stanna på den posten elva år till.

I Mariehamn var vicehäradshövding **Thorvald Eriksson** från Mariehamn landstingets talman. Förste vicetalmän

För min del/
Hasse Svensson
has.se.svensson@telia.com

var folkskolläraren **Evald Häggblom** från Brändö, andre vicetalmän bonden **Eliel Persson** från Saltvik.

Sedan tre år var förre talmannen **Hugo Johansson** i Mariehamn lantråd. Han ledde landskapsstyrelsen och förvaltningen. Vicelantråd var kommunalrådet **Verner Jansson** från Finström.

Ordförande i Ålandsdelegationen var landshövdingen, vicehäradshövding **Tor Brenning**.

Året 1958 framträdde Ålands socialdemokrater för första gången som embryo till fraktionsbildning inom ramen för valorganisationen Åländsk samling, som endast folkdemokraterna stod utanför. När samlingen höll festmöte 27 november diskuterades enligt

mina blyga anteckningar hotellbygge och färjor. Sedan visades en film från Spetsbergen.

För en yngling från Stockholm, nyss fyllda 20 år, rådde lugnet i det lilla självstyrda landskapet. Ekonomiskt rådde knapphet, efterkrigstid präglade ännu vardagen, regleringarna var många.

Barndomssomrarna hade jag oftast vistats på Åland, även under Finlands krig mot Sovjetunionen, som det demilitariserade Åland ju stod utanför. Släktingar hade jag främst i Vårdö och Mariehamn – de gav stöd och värme.

Som volontär skulle jag lära mig journalistikens grunder i ”Ålands” lilla redaktion. I nattbåtens bar den 24 november hade jag tvivlat på mina utsikter

En första bostad fick jag i ett rum hos en vänlig dam vid Ålandsvägen. Det lilla huset revs när fastighet långt senare byggdes för Radio Åland. I början åt jag hos Ålands café & matsalar alternativt Consa bar vid Bussplan. Utlägg 1 december enligt kassabok: 50 mk för gröt, 35 för bröd, 165 för middag, 30 för porto, rumshyra 150, totalt 430 mk,

omräknat 6,90 kr. Mitt kapital krympte oroväckande.

I det trävackra tidningshuset vid Strandgatan visade redaktör **Bobi Sourander** volontären (praktikanten) hur ombrytning av tidningen gjordes, hur den sattes ihop. Bladet utkom tre gånger i veckan sena kvällar. Familjenyheter, skeppslista och bioannonser pryddes första sidan, oftast också en diplomatiskt utformad ledarartikel.

Fotografen-reportern **Carl-Eric Södergårdh** lärde mig begrepp som sedan årtionden inte används: avdrag, korrektur, typstilar som tunn, normal, halvet och fet, grotesk, antikva och kursiv. Radhöjd mättes i prickar och cicero. Som intervjuare räddes jag att anteckna stolpar för att sedan få ihop ett manus.

Första uppgiften var att uppdatera födelsedagsarkivet. Sedan närmade sig min debut i spalterna! Den var något helt annat än den miniberättelse som serietidningen Fantomen cirka 1953 prisbelönade med isdubbar, som jag dessbättre aldrig fick användning för.

I ”Åland” för 2 december fanns den där, en tolv cm hög, osignerad enspaltig notis med

treradiga rubriken ”**August Sviberg** hedersmedlem i Föglögillet”. Vid midnatt ”gick jag ner och hämtade tidningen och läste med stolthet min första notis. Var klar med detta klockan 01.00”, enligt min dagsboksanteckning med blyerts.

Notisen hävdade att föglöbönderna var intresserade av en kurs om motorsåg, som dock inte kunde arrangeras omgående. Studiecirkel skulle bildas för att lära ut kalkning och gödsling. Konsulent **Karl-Erik Sundberg** informerade. Min avslutning lydde välmenande:

”Mötesdeltagarna ansåg vid mötets slut, att mycket framkommit vid diskussionen och att mötet varit rikt givande.”

Noteringen/

Journalistik är att välja, och att göra det efter en föreställning om vad som är relevant för just denna läsekrets/lyssnarskara/tittargrupp.

Journalisten är ingen neutral förmedlare, inte ens den mest utslätade referent kan undgå att välja och vraka. Ty ingen läsare vill ha den oredigerade rapporten, det räcker hans tid och kraft inte till.

Barbro Hedvall i Dagens Nyheter 10.6.06.

TV-programmet

torsdag 27 november

7.00 Gomorron Sverige [35154640]
10.30–12.45 UR [1244195]
10.30 Lilla löpsedeln [6163718]
10.45 Made in Europe [2170973] 11.00 Teckenspråksland [31486] 11.15 Osynliga sår [6322640] 11.55 Runt i naturen... [3800756] 12.05 Tunggung [6197737] 12.15 Kat-ten, musen, tiotusen... [6188089] 12.25 Hönsrumpa och kofötter – jiddisch [6177973] 12.35–12.45 Asfaltsdjungel [384176]
13.00 Rapport [58640]
13.05 Doobidoo (R) [2112466]
14.05–14.35 Morgonsoffan (R) [738824] Även 28/11, 29/11.
14.55 Plus (R) [731911] Även 29/11.
15.25 Fråga doktorn (R) [4417060] Även 29/11.
16.10 Gomorron Sverige [7128447]
17.00 Rapport [62718]
17.05 Avalon Heights [5704621]
17.30 Rea [53911]
17.55 Bernard [9141485]
18.00 Jultomtens lärling [21398]
18.15 Lilla blåa draken [2272911]
18.20 Krumelurdjur [2271282]
18.25 Yoko! Jakamoko! Toto! [9122350]
18.30 Farbrorn som inte vill va' stor [91814]
18.40 Evas superkoll [583350]
18.55 Sportnytt [2268718]
19.00 Rapport [30973]
19.10 Regionala nyheter [6343466]
19.15 Go'kväll [921621]
20.00 Kulturnyheter [73602]
20.15 Regionala nyheter [1871350]
20.30 Rapport med A-ekonomi [114]
21.00 Mitt i naturen [195]
21.30 Andra Avenyn [466]
22.00 Spanarna 20 år [20992] Även 30/11.
22.45 Lögner [1851911]
23.00 Debatt [75466] Även 28/11 och 30/11.
23.45 Grosvold [5833114]
0.30 Kulturnyheter (R) [4956935]
0.45 Uppdrag granskning (R) [6158480]
1.45 Toppform (R) [3113374]
2.15–7.00 SVT24 [61152913]

10.30 24 direkt [17332621]
16.10 Agenda (R) [8545927]
16.55 Martina och jag (R) [1525282] Svensk dokumentär, 2008. Även 29/11.
17.55 Eftersnack (R) [45244]
18.20 Nyhetstecken [3451805]
18.30 Oddasat [75621]
18.45 Uutiset [853621]
19.00 Smarta djur [39756] Brittisk vetenskapsserie från 2008. Del 6 av 10. Smarta schimpanser är det gott om. Även 29/11 och 3/12.
19.25 Programstart: Skrivkamp [301896] Del 1 av 3. Berättelsens många vägar. - Afrika klarar sig utan Bob Geldof och Madonna! Även 28/11.
19.55 Rapport [5386447]
20.00 Vem vet mest? [7992] Frägesport. Även 30/11.
20.30 Skolfront [6263]
21.00 Hype [8244] Nöjesmagasin. Även 29/11.
21.30 Zapp Europa [5553] Reportageserie. Del 9 av 10. Nu börjar vräkningarna av Europas skuldsatta villaägare. Ny DNA-teknik gör extrem släktforskning möjlig – i ett fall har en släkting som levde för 3 000 år sedan hittats. Och den nya generationen kontokort kräver fingeravtryck för att fungera. Även 28/11 och 2/12.
22.00 Aktuellt [7756]
22.30 Himlen kan vänta [6027] Dokumentärserie. Del 4 av 8. När en allvarlig sjukdom drabbar en familjemedlem drabbas hela familjen. I kvällens avsnitt sätts relationer på prov.
23.00 Sportnytt [98534]
23.15 Regionala nyheter [2239027]
23.25 Rapport [6244805]
23.30 Himmel över Berlin [8069373] FILM Västtysk-franskt drama från 1987. 6 x Wim Wenders. Wenders film om de båda änglarna Daniel och Cassiel som osynliga går omkring och lyssnar på berlinarnas tankar. I rollerna: Bruno Ganz, Otto Sander, Peter Falk. Regi: Wim Wenders.
1.40–2.35 The Tudors (R) [7947119]

7.30 Nanny [350195]
8.00 Alla älskar Raymond [126485]
8.25 Just shoot me [6160824]
8.55–9.50 Montel Williams show [2566195]
10.40 Top model 8 (R) [8139981]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [2305089]
12.30 Rachael Ray [2155263]
13.50 Våra bästa år [2456843]
14.40 Oprah Winfrey show [5002973]
15.35 How I met your mother (R) [4222621]
16.00 Project runway [524843]
17.00 Top model 8 [500263]
18.00 Extreme home makeover [511379] Linda Riggins växte upp i en fattig familj och fick alltid höra att hon inte skulle bli något.
19.00 How I met your mother [907992] Ted går med på att låta Barney skaka liv i sitt kärleksliv och flyger med honom till Philadelphia på en galen resa.
19.30 2 1/2 män [906263] Amerikansk komediserie.
20.00 2 1/2 män [903176] Jake blir sjuk efter en heldag i nöjesparken. Han vill åka hem till sin mamma så att hon kan ta hand om honom.
20.30 Sjukhuset [902447] Svensk dokumentärserie från 2008. Del 52. Heléne åker på ett larm som gör henne upprörd. 4-åriga William behandlas för sin njurcancer på barnonkologien på Akademiska.
21.00 Du är vad du äter [909485] Svenskt livsstilsprogram från 2008.
22.00 Nytt läge [905669] Svenskt inredningsprogram.
23.00 Hell's Kitchen [989621]
0.00 2 1/2 män (R) [667003]
0.30 2 1/2 män (R) [1640461]
1.00 Navy CIS [3724954]
1.55 The closer [1985157]
2.45 Förhåxad [1710190]
3.40 Chill factor [1738026] FILM Amerikansk action från 1999. I-rollerna: Cuba Gooding Jr., Skeet Ulrich.
5.20–5.45 Girls behaving badly [6371138]

6.50 Nyhetsmorgon [89093718]
11.00 Nyheterna [578824]
11.05 Efter tio [4502485]
12.00 Nyheterna [954195]
12.05 Efter tio, forts [181843]
12.45 Hem till gården [372737]
13.10 Hem till gården [2006737]
13.45 Nyhetskanalen [2219350]
14.00 Trav: Dagens rätt [153244]
14.30 Bingo: Full bricka [4945855]
15.25 Nyhetskanalen [9562114]
15.30 Doktorn kan komma (R) [944843]
16.25 Will & Grace (R) [3365669]
16.55 That '70s show (R) [3346534]
17.25 That '70s show (R) [935060]
17.55 Doctors [3512640]
18.55 Postkodlotteriets 50-50 [3719244]
19.20 Keno [950640]
19.30 Lokala nyheter [186027]
19.35 Lokalt väder [1578669]
19.40 Ekonominyheter [6157195]
19.50 Vädret [6153379]
20.00 Nyheterna [901718]
20.30 Halv åtta hos mig [900089] I sista programmet från Umeå är det den grafiska formgivaren Erik Wennbergs tur att vara värd.
21.00 Bröllopsform [907027] Svenskt livsstilsprogram från 2008. Annica och Joachim har varit gifta i 13 år och har tre barn. Även 1/12.
22.00 Medium [996911] Amerikansk dramaserie från 2008.
23.00 Nyheterna [508350]
23.25 Sporten [7184282]
23.35 Vädret [4970640]
23.38 Lokalt väder [304970640]
23.40 Ice road truckers [9945669] Även 30/11.
0.40 'Allå, 'allå, 'emliga armén [6488206]
1.15 Jordan, rättsläkare (R) [2787732]
2.10 Numbers (R) [3412409]
2.55 Advokaterna (R) [2054206]
3.40 Hope & Faith (R) [9514886]
4.05 South Park [9505138]
4.30 South Park [5299312]
4.55 Deadwood (R) [7498848]
5.50–6.50 Århundradets krig (R) [4752119]

6.00 God morgon med A-laget
10.00 Pussel
10.00 Veta
10.20 Mattepatrullen Del 9. Former.
10.30 Kompissatelliten
10.40 Made in Europe
10.55–11.09 Om du var jag Lojalitet. En programserie som tar upp små och stora frågor i livet.
16.14 Spotlight Granskar – ifrågasätter – klargör. Dövtextning.
16.44 Spotlight Granskar – ifrågasätter – klargör. Dövtextning.
17.14 Kortnytt
17.15 Park Att börja i sjuan. Ny skola, nya kompisar och ett skåp.
17.45 BUU-klubben: Trillingarna Jorden runt på 80 dagar. När trillingarna busar trollar häxan dem rakt in i en spännande historia. En tecknad serie från Katalonien.
18.15 TV-nytt
18.30 Handboll Herrarnas EM-kval. Finland-Ungern.
20.00 TV-nytt
20.20 Sportnytt
20.24 5 minuter Bakom kulisserna på FST5: BUU:s julkalender.
20.30 Familjen Sommer Dansk dramaserie. Del 7. Om läkarfamiljen Sommer.
21.30 Seportaget: Maria och Tommi Dövtextning. Att leva ett självständigt vuxenliv som utvecklingsstörd. Redaktör: Barbro Björkfelt.
22.00 Slöjor och höga klackar Del 2 av 6. Vi möter en generation av unga, som är långt från mediernas bild av muslimska fundamentalister.
22.30 Hill Street Blues (R) Vårens riter, del 1. Legendärisk polisserie, som skildrar den hektiska vardagen på den överbelastade polisstationen samt personalens livsöden i glädje och sorg.
23.20 Kvällsnytt
23.25 Oddasat
23.40–0.09 När storken sviker

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Nöjesprogrammet "TRÅL". Trål handlar om ovanliga yrken. Programledare: Adam Öhman.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Med Leif Sundberg. 6.50 Beträktelse. Av Yvonne de Geer Hancock. Sänds även c:a kl. 20:40. 6.55 Ålandsnytt. 7.00 Aktuellt. 7.30 Ålandsnytt. 8.00 Aktuellt. 8.30 Ålandsnytt. 9.00 Musikaletten. Countrymusik. 9.30 Ålandsnytt. 9.45 Sagostunden. I dag lyssnar vi till den fjärde delen av kapitlet Vildgranen och kotten ur sagan Dylan Plymsvans, skri-ven och uppläst av Ann-Christin Waller. Hela kapitlet sänds även på fredag kl. 12:30. 10.00–14.00 Mittpådan. Med Tom Wiklund. 10.30 Ålandsnytt. 11.30 Ålandsnytt. 11.40 Musik. 12.00 Aktuellt. 12.10 Musik. 12.15–12.30 Kul-turen. Sänds även kl. 17:45 och i repris på söndag kl. 09:00. 13.00 Ålandsnytt. 13.03 Rätt skall vara rätt. Frågetävling. 14.00 Ålandsnytt. 14.03 Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. 15.00 Ålandsnytt. 15.03 Musikrebus. Mu-sikalisk tävling där man med hjälp av musikaliska ledtrådar ska lösa en rebus. Sänds i repris på söndag kl 13.00. Med Josefina Jansson. 16.00 Aktuellt. 16.15–17.45 Åland i dag. Nyhetsma-gasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Tony Wikström. 16.15 Argument. Aktuella ämnen diskuteras och debatteras med inbjudna gäster. Sänds i repris på söndag kl. 15.30. 17.00 Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. 17.45 Kulturen. Repris. 18.00 Aktuellt. 18.03 Ålandsnytt. Sänds även kl. 20:00. 18.06 Musik. 19.00 Ålands-nytt. Från kl: 17:00. 19.10 Åland i dag. Från kl. 16:15-17:00. 20.00 Ålands-nytt. Från kl. 18:03. 20.03 Åland i dag. Från kl. 17:10-17:45. 20.40–20.45 Beträktelse. Repris.

Nöjes- och kulturprogrammet "Trål"

kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

5.55 Ettans morgon-tv [54241718]
9.15 Dalens härskare (R) [7632244]
10.05 Nöjesrävarna [4891824]
10.30 En sann historia: Dynga och dofter [6331]
11.00 Tv-nyheter [10114]
11.05 Grannar och vänner [9430640] Del 4. Dolda skatter.
12.00 Ettans morgon-tv: Da-gens rubriker [89843]
13.00 Tv-nyheter [50008]
13.05 A-studion [9779805]
13.40 A-plus [5102602]
14.00 Prisma Studion [9640]
14.30 Läkarna [4331]
15.00 Tv-nyheter [35602]
15.05 Fader Dowlings myste-rier [6040669] Mysteriet med det försvunna vittnet. Syster Steve klär ut sig när hon vill hitta ett vittne som kan fria en ung affärsman från miss-tankar.
15.53 Det nordiska ljuset: Äl-varna [309767718]
16.00 Riksdagens fråge-timme [23263] Direkt.
17.00 Tv-nyheter [50973]

17.08 Grannar och vänner (R) [300554553] Del 5.
18.00 Tv-nyheter och väder [7640]
18.30 Prima [30331]
19.15 Kungskonsumenten [737060]
19.45 Hemgatan [933466]
20.30 Tv-nyheter och väder [96553]
20.55 Sporttrutan [1795027]
21.05 A-talk [196973]
21.50 Kulturkliniken [545176]
22.20 Läkarcentralen på Cla-rence Street [7823447] Avsked. Lorcan kämpar för att rädda sin missbrukande syster och sätter sin egen ställning på spel. Blir Alice fri från beroendet?
23.10 Tv-nyheter [3942260]
23.15 Prinsessan och kriga-ren FILM [5831398] Tyskt drama. I rollerna: Franka Potente, Benno Fürmann.
1.25 Euronews [2032206]
1.35 Nyhetsfönster [38328799]
4.00–5.55 Nyhetsfönster [5829596]

6.00 Tellus-frågesport [7653963]
6.50 Lilla tvåan [76081718]
9.00 Oddasat [13737]
9.15 Regionala nyheter [5414911]
10.35 Hjärtan i brand [4328621]
11.00 Saras kök [6602]
11.30 Vi ses på macken! [8478553]
11.53 På gräsrotsnivå [304462008]
12.00 Uteliv: Fiske och flät-ning [7718]
12.30 Den rätta frågan [28911]
12.55 Where Danger Lives [3068331] FILM Amerikanskt kriminal-dramafrån 1950. I rollerna: Robert Michum, Faith Domer-que, Regi: John Farrow
14.15 Inrikesprofilen [5281398]
14.30 Finland express [3076843]
15.10 Akuten [251832]
15.50 Derrick [6574008]
16.50 Nyhetsåret [2675737]
17.00 Benjamin Björn [19260]
17.22 Lilla tvåan [200881350]
18.00 Respasset: Idrott i Mex-iko [36027] 18.50 Tv-nyheter [4370911]
19.00 Regionala nyheter

[10621]
19.10 Sportru-tan [7711486]
19.15 Tvåans höstväder [1154399]
19.20 En utlandsfinländare berättar [656783]
19.50 Backhoppning [1611379]
20.50 Fennada-storyn [2019176]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [5279398]
22.05 Kriminalhistoriska be-rättelser [447060]
22.35 Ögonvittnet: Dagens nyckelbarn [1860379]
23.05 Abc i att binda sig [4923485]
23.55 Gränsen – The Border [2572621] Känslig situation.
0.40 Musik-tv: Önskemål [4302119]
1.25 Tellus-frågesport [53213916]
2.00 Frågespel [9263867]
3.00 Dolt ord [9267683]
4.00 Sudoku [9243003]
5.00–6.00 Frågespel [9254119]

5.50 Väder [57978553]
6.25 God morgon Finland [14114447]
9.10 Vad ska vi äta idag? [5520621]
9.15 Känslor och dofter [2703843]
10.05 Frågesport [4545737]
10.50 Emmerdale [7387621]
11.20 Köpkanalen [9969640]
12.40 MTV3 Chatt [1244602]
13.55 Livet väntar [686843] Ingen rytm. Amerikansk dra-makomedi.
14.25 Frågesport [774468]
14.55 Ally McBeal [3486640]
15.50 Nöjesnytt [2307737]
15.55 Frågesport [614756]
16.30 Nyheter [249195]
16.35 45minuter [5480195]
17.30 De vackra och de djärva [605737]
17.55 Vad ska vi äta idag? [7616485]
18.00 Emmerdale [802008]
18.30 Hullu kokki Piemon-tessa [810027]
19.00 Sjuans nyheter [892176]
19.15 Ekonomi nyheter [684195]
19.25 Dagens väder [2364911]
19.30 Dolda liv [279621]
20.00 Fiksumpi kuin koululai-

nen [609973]
21.00 House [265553]
22.00 Tians nyheter [611263]
22.20 Resultatrutan [6884718]
22.30 Keno [246973]
22.31 Specialgruppen [100253718]
23.30 Swimfan [8926466] FILM Amerikansk thriller. En iskall thriller om gymnasisten Ben vars liv förvandlas till en mardröm när han blir förförd av en vacker kvinna. Program-met innehåller scener som kan vara skadliga för barn. I rollerna: Jesse Bradford, Erika Christensen, Shiri Appleby. Regi: John Polson.
1.10 Will & Grace [9811732] Vakna upp. Will och Grace upplever sanningsen stunder på sin terapi. Karen får nytt perspektiv på världen. Gäs-tande stjärna: Sharon Stone.
1.40 Vinstpotten late night [4720409]
2.55–5.50 MTV3 Chatt [95120577]

”Pumpar man in pengar i samma takt som i Hal-landsåsen i Sverige så är det möjligt att bygga tunnel. Där är meterpriset uppe i 100.000 euro. INSÄNDARE, ÅU, OM TUNNEL PARGAS – NAGU

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Inpass Jan Kronholm

Skotta eller vänta

Det ser ut att bli en riktig snö vinter och sådana vintrar brukar jag sända en tanke till en av mina gamla kollegor på Jakobstads Tidning.
Det råkar sig nämligen så att denne slitstarke och numera pensionerade journalist bebor ett gammalt hus på Södermalm i centrala Jakobstad. Tomten råkar vara en hörntomt och det betyder en del arbete. Hörntomten medför nämligen omkring 150 meter trottoar som skall hållas ren från löv och skräp sommartid men från snö vintertid.
Hundrafemtio meter stadstrottoar är ganska mycket. Det gäller att vara uppe tidigt när det snöar för att inte allt skall bli nedtrampat och tungskottat. Sedan skall det förstås också sandas när det töar och är halt och varnas för farliga istappar som kan trilla ned i huvudet på förbipasserande.

Vad är nu detta?, undrar kanske någon mariehamnare. Inte skottar man väl trottoarerna själv? Eller?
Svaret är att det gör man faktiskt på många håll, åtminstone i de gamla städerna i landet. Fastighetsägarna har ansvar för sina egna trottoaravsnitt, för att det skottas och sandas, att löv inte ligger i rännstenen och täpper till, att godispapper och läskburkar inte ligger kvar och förfular.
Ja, men kommunen... staden... hör jag någon flämta. Inte kan man väl själv...

Av någon anledning flög min tanke till min pensionerade kollega med hörntomten när jag rörde mig i Mariehamn under måndagen. Det var som det brukar när det har snöat. En del trottoarer är inte skottade alls, andra har någon av staden traktorer hastigt plogat upp. På Torggatan är det redan knöligt eftersom massor med fötter trampat ned blötsnön innan stadens raska snöröjare hunnit dit.
Sand finns det lite här och där men mycket är osandat. Jag spanar till och med in någon affärsidkare som inte ens sopat bort snön från trappan fast det är mitt på dagen.

Jag har också ärende till en större livsmedelsaffär och erinrar mig då att jag just där återupplever något från en tidigare snö vinter: affärens snedparkering är någorlunda upplagd men mellan den och ingången tornar en snövall upp sig och innanför den har massor med fötter trampat upp en knölig stig i snön. Jag tar mig över snövalLEN och halkar. Halkar ut igen när jag handlat och konstaterar att det är svårare att ta sig över snövalLEN med kassar i händerna.
Så här skulle det ju inte behöva se ut tänker jag. Inte om fastighetsbolag och affärsidkare skulle se till att det var skottat och sandat. Inte sitta och vänta på att staden och skattebetalarna skall komma till undsättning.

Man kan förstås tycka att detta är lite gammaldags. Att snöröjning och renhållning skall vara socialiserade fullt ut. Men kanske ligger det också något i de gamla lärdomarna om vikten av att hålla rent framför egen dörr...

Inte dubbelbeskattning, men rättvisa inom landet

Nytt avtal. Norden får en omarbetad version av det gamla dubbelbeskattningsavtalet. Det blir i vissa fall strängare än dagens och lär inte sprida glädje bland de många ålänningar, som har både svensk och finländsk pension. Men rättvist blir det. Foto: ERKKI SANTAMALA

Riksdagen har i dagarna godkänt en ändring av det nordiska dubbelbeskattningsavtalet. De som tidigare klagat över ”dubbelbeskattning” lär inte bli gladare av det här. Ordet rättvisa betyder inte samma för alla.

Den ändring, som nu införs, innebär att de med pension från Sverige kan beskattas något strängare än i dag. Men inte strängare än landsmän med motsvarande inhemska pensionsinkomster.
Rättvist? I riksdagens finansutskott reserverade sig ledamöterna till vänster om mitten med motiveringen att man inte kan skärpa beskattningen för den här gruppen samtidigt som man lindrar kapitalinkomstbeskattningen.

På Åland, där många har och får pension från Sverige, har det finländska systemet klandrats många gånger. Också i dag har vi en insändare i ämnet. Man jämför med vad man skulle få ut om man bodde i Sverige och kallar det mindre förmånliga systemet i Finland för dubbelbeskattning.
Men varför borde en person, som lyfter pension från två länder, betala mindre i skatt än grannen, som har lika stor pension, men får allt utbetalat i Finland?

Låt oss för tydlighetens skull ta ett annat exempel.
Andersson, Eckeröbo, har två jobb. Det ena ger henne 17.000 euro per år, det andra 12.000. Hon betalar i skatt omkring 6.000 euro för en sammanlagd årsinkomst å 29.000.
Om hon istället skulle betala skatt var för sig på sina inkomster så skulle det bli drygt 2.000 euro på den ena och strax under 1.000 euro på den andra. Alltså sammanlagt litet på 3.000 euro.
Om Andersson själv fick välja skulle hon helt säkert betala skatt skilt för sig på sina inkomster. Men vad skulle hennes granne Pettersson

tycka om det? Pettersson jobbar lika många timmar, men på ett och samma ställe och lyfter för det – just det, 29.000 euro per år. Skulle Pettersson tycka det var rättvist att hon skall ut med 6.000 euro i skatt när Andersson kommer undan med 3.000?
Den som har pension från både Finland och Sverige och bor i Finland/på Åland betalar i dag skatt på sin svenska pension i Sverige och sin finländska i Finland. Men för att skatten skall stämma någorlunda överens med pensionärer som får hela sin pension från Finland så räknas skatteprocenten på den finländska delen av pensionen ut enligt den sammanlagda pensionssumman. Det blir alltså en högre skatteprocent på den finländska delen.
Är det orättvist? Mot vem är det orättvist?

Dagens nordiska dubbelbeskattningsavtal känner två metoder, den ovan beskrivna avräkningsmetoden och något som kallas undantagandemetod, som är mer schablonmässig. Med den metoden kan beskattning bli lindrigare för en med pension från två länder än för en med enbart inhemsk pension. Detta avskaffas nu, men enbart för nya pensioner. I den mån beskattningen blir strängare så gäller det inte dem som redan har börjat lyfta pension.
Riksdagens finansutskott ger exempel på hur skatten kan skärpas framöver.
”Hur stor ökningen är beror på den totala pensionsinkomsten och på hur stor pensionsinkomsten från olika stater är. Ifall den totala pensionsinkomsten är t.ex. 17.000 euro och 13.000 euro härrör från Sverige och 4.000 euro från Finland ökar de skatter som debiteras i

Finland med knappa 40 euro. Med en pensionsinkomst på 24.000 euro är ökningen drygt 400 euro, ifall 20.000 euro härrör från Sverige och 4.000 euro från Finland. Ökningen ger samtidigt en bild av hur mycket lindrigare beskattningen nu är för dem som får pension från utlandet jämförd med dem som får en lika stor pension endast från Finland. Denna skillnad accepteras således också i framtiden då det gäller dem som omfattas av övergångsbestämmelsen.”
Och utskottet tillägger:
”Resultatet gör också finländska pensionärer mera jämlika i och med att skattebördan är den samma för pensionärer med lika stor pensionsinkomst oberoende av om pensionen härrör enbart från Finland eller delvis från Finland och delvis från Sverige eller något annat nordisk land.”

Många på Åland har pension från Sverige och fler blir det i utflaggningsens spår. Vi kommer alltså många gånger ännu att få höra om hur fel beskattningen slår för just den gruppen.
Det är upp till var och en att ha synpunkter på beskattningen. Men dubbelbeskattning handlar det inte om. Och orättvist är systemet inte, sett ur deras synvinkel som lyfter inhemsk pension.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland
Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007: 7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tnf (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tnf (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tnf (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tnf (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tnf (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONS-AVDELNINGEN
Delice Lindegren
tnf (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tnf (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tnf (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tnf (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER
Publiceringsdag: Efter text & mindre annonser
Annonser större än 600 mm
Färgannonser
Månd fre kl 12 : tor kl 14 : tor kl 14
Tisd mån kl 12 : fre kl 14 : fre kl 14
Onsd tis kl 12 : må kl 14 : må kl 14
Torsd ons kl 12 : tis kl 14 : tis kl 14
Fred tor kl 12 : ons kl 14 : ons kl 14
Lörd tor kl 14 : tor kl 12 : tor kl 12
Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.45 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

M:HAMN 04.25 13.45 00.50 L	→	STOCKHOLM 09.30/17.00 18.15/19.15 06.10/07.10	→	M:HAMN 23.45 02.40 L 13.35
-------------------------------------	---	--	---	-------------------------------------

L = Långnäs

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck./bilj./försäljn. ej kan garanteras

Check-in senast 30 min. före avgång

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 - 00.50

10.00 - 05.00

→

01.00 - 10.00

04.50 - 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi

tel 16 711 el. 06001 74552

(1,64 €/besvarat samtal + alltid lna/msa)

Check-in senast 30 min. före avgång

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 - 00.50

10.00 - 05.00

→

01.00 - 10.00

04.50 - 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi

tel 16 711 el. 06001 74552

(1,64 €/besvarat samtal + alltid lna/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR

Måndag-lördag

MAR

KAP

08.00 → 16.00

09.15 → 17.30

15.30 → 22.00

Söndag

MAR

KAP

12.00 → 18.30

13.15 → 19.30

17.30 → 24.00

23.00 → 20.00

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg. *Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND

STOCKHOLM

01.10 L → 04.35 M → 09.55 M I → 14.25 M → 14.10 M → 23.35 M → 07.45 M → 03.20 L

06.30 → 09.40 → 15.30 → 18.55 → 07.45 → 16.45 → 18.00 I → 20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND

ÅBO

H:FORS

03.30 L → 14.25 M → 23.45 M → 14.10 M → 01.00 L → 04.25 M

→ 07.35 → 19.50 → 10.00 → 08.45 → 21.00 → 17.30

I) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information.

M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)-Långnäs 1h före avgång. Även Långnäs-Mariehamn alla avgångar, 12 EUR/person.

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11

www.vikingline.ax

TORS DAG 27 NOVEMBER 2008

| dagens ålänning |

”Stress är världens sjukdom”

Nya Åland träffar **Susanne Knuts** på parkeringen utanför Brändö andelshandel. Hon bor i Åva och är infödd Brändötjej.

–Men jag har gått i skola i Mariehamn och Borgå.

Men nu har du valt Brändö – varför?

–Här är hemma för mig! Så är det bara. Men just nu håller jag på med en distansutbildning så jag är i Stockholm en helg i månaden. Det är också skönt, att få lite egen tid.

Vad är det för utbildning?

–Jag ska bli friskvårdskonsult och arbeta med att förebygga ohälsa. Det handlar om kost, motion, men också om hur man undviker stress.

Har du jobbat med liknande saker tidigare?

–Nej, inte direkt. Jag har arbetat inom åldringsvården, på serviceboendet Solkulla. Men på kvällarna har jag också hållit gympa här i hembyn.

Och småningom ska Brändöborna bli friskare med din hjälp.

Ska baka Brändölimpa. Susanne Knuts är på väg hem till Åva efter butiksbesöket i Brändö andelshandel. Hon har trunken full med surmjölk till ett brödbak. Sonen heter Hugo och är 4 år och hunden heter Albert.

Foto: STEFAN ÖHBERG

–Jag hoppas ju det. Också här finns stress. Stress finns överallt. Den är som en sjukdom som spritt sig över hela världen.

Hemma i Åva finns maken **Kaj**, som jobbar på skärgårdsfärjan Gudingen, och **Hugos**

storasyster **Sandra**.

Vem får din hälsning?

–Vi hälsar till morfar och mormor **Elof** och **Yvonne Nordlund** i Åva.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Torsdag

Fredag

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+1	☁
Åbo	+0	☁
Helsingfors	+2	☁
Stockholm	+3	

Vattenståndet i går kl 14

Föglö +42 cm	Åbo +59 cm
--------------	------------

temp.

vind

m/s

Nyhamn	+3	V	12
Märket	+2	V	12
Kumlinge	+1	VSV	9

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	9:09	15:47
Helsingfors	8:50	15:26
Stockholm	8:11	15:01

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdtjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +1sa

| dagens rätt |

Korvgryta

8-10 medelstora potatisar
2 purjolökar
2 dl vatten
1 tsk salt
550 g korv
1 krm peppar
400 g minimajs
500 g krossade tomater
2 dl vatten
1 msk olivolja
1 krm peppar
1 tsk socker

Skala och tärna potatisen, skölj och strimla purjon,lägg i en gryta och häll på vatten. Till-sätt salt och peppar och låt koka under lock ca 10 minuter. Skär korven i skivor. Låt minimajsen rinna av. Lägg korv och minimajs i grytan och låt koka i ca 5 minuter till. Koka upp de krossade tomaterna. Tillsätt olivolja och krydda också eventuellt med salt, socker och pep-par. Mixa tomaterna släta. Gärna sallad till.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

Pannlapp i linne

av Ann Granlund

12,-

SALT

KONSTHANTVERK

Sjukvårteret Tel 21 505

vard 10-17, lörd 10-14

Hos oss hittar ni

skinka,lutfisk,godis,glögg, lädor, sallader samt annat gott till Lilla-Jul

Julstjärna

500

Gäller tor-lör

MATHIS

Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220

Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14

www.mathis.ax

BERNINA

Bernina Activa

Testvinnare

”Enkel att använda och härligt tyst”

”Snygga sömmar”

”Stort bekvämt tillsatsbord”

Suuri Käsityölehti 5/08

753€

Komplett Bernina ull-tovningsset på köpet värde 122€

Gäller tom 23/12-08

DAX

DELAR MED FÖRDELAR

Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210.

Vard. 8.30-17.00, lörd. 10.00-14.00

INREDNING

• Kök

• Badrum

• Garderober

Besök vår utställning!

Simons

bygg & trävaror

Tel: 21 022 Fax: 23 733

Dalkarbyvv.

BF Goodrich

TYRES FOR THE PRO DRIVER YOU ARE

g-Force Stud

KONTROLL PA IS – som verkligen känns!

● STARTA: Effektiv dragförmåga

● KÖRA: Optimala köregenskaper

● STANNA: Effektiv bromsförmåga

Rundbergs Bil & Service Ab Tel 15 222

Rollic Ab

Karlbergsv. 2. Tel 23 611

KUMHO TYRES

VINTERDÄCK

- alltid till bra priser -

I-S DÄCK

Jomala, Torp

Tel 040 729 4200, 0400 804190

Tältfixarna

Fixar ditt tält till festen eller marknaden

tel: 0457 5483187